

Sabiedriskās apspriešanas redakcija

**Mārupes novada teritorijas plānojums
2014.-2026. gadam
2018.gada grozījumi**

**Stratēģiskais ietekmes uz vidi
novērtējums
VIDES PĀRSKATA PROJEKTS**

2018.g. jūlijs

APZĪMĒJUMI

ANO – Apvienoto Nāciju Organizācija

ES – Eiropas Savienība

IVN – ietekmes uz vidi novērtējums

NAP – Nacionālais attīstības plāns

NATURA 2000 – Eiropas nozīmes aizsargājama dabas teritorija (NATURA 2000)

LR – Latvijas Republika

LVĢMC – VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”

Plānojuma grozījumi – Mārupes novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026.g. grozījumi

RVP – reģionālā vides pārvalde

SIVN – ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums

TIAN – teritorija apbūves un izmantošanas noteikumi

TIN – teritorija ar īpašiem nosacījumiem

UBA – upju baseina apgabals

VAN vai MK noteikumi Nr.240 (2013.) – vispārīgie apbūves noteikumi atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” prasībām

VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Vides pārskats – ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma ietvaros sagatavots dokuments, kurā aprakstīta, novērtēta plānošanas dokumenta, tā iespējamo alternatīvu īstenošanas ietekme uz vidi un aprakstīti pasākumi negatīvās ietekmes mazināšanai

VPVB vai Birojs – Vides pārraudzības valsts birojs

VŪO – virszemes ūdensobjekts

VVD – Vides valsts dienests

SATURS

IEVADS	5
1. PLĀNOJUMA GROZĪJUMU PAMATNOSTĀDNES UN SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM	6
1.1. Plānošanas dokumenta izstrādes pamatojums, mērķi un uzdevumi.....	6
1.2. Teritorijas plānojuma grozījumu saturs	8
1.3. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	8
2. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANA: PIEEJA UN SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA	12
3. TERITORIJAS VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS	14
4. AR PLĀNOŠANAS DOKUMENTU SAISTĪTIE VIDES ASPEKTI	15
5. TERITORIJAS, KURAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANA VAR IETEKMĒT UN TO VIDES STĀVOKLIS	17
5.1. Ģeoloģiskā uzbūve, inženierģeoloģiskie un hidroģeoloģiskais apstākļi	17
5.1.1. Ģeoloģiskā uzbūve.....	17
5.1.2. Inženierģeoloģiskie apstākļi.....	19
5.1.3. Hidroģeoloģiskie apstākļi.....	19
5.2. Derīgie izrakteņi	20
5.2.1. Smilts	20
5.2.2. Kūdra	23
i. Pazemes ūdeņu atradnes	25
b. Dabas teritorijas	26
i. Meži, purvi.....	26
i. Virszemes ūdeņi	28
a. Trokšņa līmenis	29
a. Gaisa kvalitāte	33
11. STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI	35
a. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi.....	35
3.1. Nacionālie vides aizsardzības mērķi	37
12. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA IEVIEŠANAS BŪTISKĀS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS	39
7.1. Plānošanas dokuments, tajā iekļautie risinājumi un alternatīvas.....	39
7.2. Plānošanas dokumenta ieviešanas būtiskās ietekmes uz vidi vērtējums	43
7.2.1. Vispārējā ietekme	44
7.2.2. Ietekme uz dabas resursu racionālu izmantošanu	46
7.2.3. Ietekme uz vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu	49
7.2.4. Ietekme uz dabas teritorijām	55
i. Summārā ietekme	61
14. RISINĀJUMI IESPĒJAMĀS IETEKMES UZ VIDI SAMAZINĀŠANAI	62

15. IESPĒJAMIE KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI	64
16. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽU IETEKMES VĒRTĒJUMS.....	64
17. VIDES MONITORINGS UN PAREDZĒTIE PASĀKUMI PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS MONITORINGA NODROŠINĀŠANAI	65
18. KOPSAVILKUMS.....	67
PIELIKUMI	72
1. pielikums Spēkā esošā teritorijas plānojuma funkcionālā zonējuma saskaņošana teritorijas plānojuma grozījumu funkcionālā zonējuma izstrādei	72
2. pielikums Pārskats par saņemtajiem priekšlikumiem, to izvērtējumu, komentāriem un informācija par to ņemšanu vērā vai noraidīšanu	88

IEVADS

Šis Vides pārskata projekts ir sagatavots Mārupes novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026.gadam grozījumiem, par kuru apstiprināšanu 2017. gada 26. aprīlī Mārupes novada dome ir pieņēmusi lēmumu Nr. 8 “Par Mārupes novada Teritorijas plānojuma 2014. – 2026. gadam grozījumu izstrādi” (protokols Nr.6).

Teritorijas plānojuma grozījumi (turpmāk – Plānojuma grozījumi) ir sagatavoti Mārupes novada pašvaldības administratīvajai teritorijai. Teritorijas plānojuma grozījumos saskaņā ar darba uzdevumu ir risināts jautājums par spēkā esošā teritorijas plānojuma saskaņošanu ar Ministru kabineta 2013. gada 30.aprīļa noteikumu Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” prasībām, kā arī iekļauti plānojuma grozījumi pēc satura pēc detālplānojumu, Bierīņu purva turpmākās attīstības potenciāla un derīgo izrakteņu ieguves un dīķu izveides iespējamās ietekmes izvērtējuma rezultātiem, ņemot vērā iedzīvotāju un zemes īpašnieku priekšlikumus par nepieciešamību mainīt funkcionālo zonējumu un citi, kā arī Plānojuma grozījumos integrēta Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai Rail Baltica akceptētā alternatīva.

Teritorijas plānojuma grozījumos rakstveidā izklāstīts grozījumu pamatojums un grafiski ir attēlota teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana atbilstoši iepriekšminēto Ministru kabineta noteikumu nosacījumiem.

Vides pārskats ir sagatavots stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros, jo Vides pārraudzības valsts birojs par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu Mārupes novada teritorijas plānojuma grozījumiem un līdz ar to par Vides pārskata sagatavošanas nepieciešamību 2017. gada 09. novembrī pieņēma lēmumu Nr. 49 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.

Teritorijas plānojuma grozījumi un tā SIVN Vides pārskata projekts no 2018. gada 18. jūlija līdz 31. augustam ir nodots sabiedriskajai apspriešanai. Vienlaikus Vides pārskata projekts tiek nosūtīts atsauksmju saņemšanai Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei, Dabas aizsardzības pārvaldei un Veselības inspekcijai.

Vides pārskats ietver 12 nodaļas un 2 pielikumus.

Pamatojoties uz publiskā iepirkuma rezultātā 2017. gada septembrī noslēgto līgumu, stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu veic un Vides pārskatu sagatavo SIA “Grupa93”.

1. PLĀNOJUMA GROZĪJUMU PAMATNOSTĀDNES UN SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

1.1. Plānošanas dokumenta izstrādes pamatojums, mērķi un uzdevumi

Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādi Mārupes novada pašvaldība ir uzsākusi, balstoties uz Mārupes novada domes 2017. gada 26. aprīļa lēmumu Nr.8 "Par Mārupes novada Teritorijas plānojuma 2014. – 2026.gadam grozījumu izstrādi". Ar šo pašvaldības lēmumu ir apstiprināts teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes darba uzdevums.

Plānojuma grozījumu izstrādes pamatojums

Pašlaik novadā ir spēkā 2013. gadā apstiprināts (Mārupes novada domes 2013. gada 18. jūnija lēmums, sēdes protokols Nr.11, pielikums 7) teritorijas plānojums. Kopš teritorijas plānojuma apstiprināšanas ir stājušies spēkā Ministru kabineta 2014. gada 08. jūlija noteikumi Nr.392 "Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmas noteikumi" un Ministru kabineta 2013. gada 30.aprīļa Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi". Novada domē regulāri tiek saņemti nekustamo īpašnieku iesniegumi saistībā ar nepieciešamību mainīt funkcionālo zonējumu vai ielu sarkanās līnijas. Bez tam vairāku Mārupes novada spēkā esošajos teritorijas un izmantošanas noteikumu pielikumā uzrādītu detālplānojumu ieviešana nav uzsākta vai ir uzsākta daļēji un tādēļ, pēc to izvērtēšanas, ir lietderīga to atcelšana un integrēšana teritorijas plānojumā. Īstenojot teritorijas plānojumu, konstatētas pretrunas attiecībā uz konkrētu prasību regulējumu Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu dažādās sadaļās.

Nemot vērā augstāk minēto, ar Mārupes novada Domes 2014. gada 27. augusta lēmumu Nr. 18. (sēdes protokola Nr. 13, pielikums Nr. 18.) „Par Mārupes novada teritorijas plānojuma 2014.-2026. gadam grozījumu priekšlikumu izstrādi”, ir izveidota darba grupa un sagatavoti priekšlikumi teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu precizēšanai un teritorijas funkcionālā zonējuma maiņai pēc iedzīvotāju iesniegumiem.

Teritorijas plānojuma īstenošanas gaitā ir stājušies spēkā jauni normatīvie akti un veikti esošo normatīvo aktu grozījumi, kuru regulējums attiecas uz teritorijas plānojumu izstrādi, tai skaitā, Būvniecības likums, Zemes pārvaldības likums, grozījumi Aizsargjoslu likumā, kā arī pieņemti iepriekšminēto Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmas noteikumi. Ministru kabinets 2016. gada 9. augustā izdevis rīkojumu "Par nacionālo interešu objekta statusa noteikšanu Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai Rail Baltica" un akceptējis paredzēto darbību, kura integrēšanai teritorijas plānojumā šobrīd tiek izstrādāts Lokālplānojums.

Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes mērķis:

1. Novērst konstatētās pretrunas dažādās Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu sadaļās, kā arī pašvaldības apbūves noteikumu neatbilstību Vispārīgajiem apbūves noteikumiem;
2. Nodrošināt teritorijas plānojuma atbilstību spēkā esošajam normatīvajam regulējumam teritorijas plānošanas jomā, tai skaitā attiecībā uz funkcionālā zonējuma prasībām, un, lai nodrošinātu iespēju izstrādāt plānošanas dokumentus (detālplānojumus un lokālplānojumus) Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmas vidē.
3. Veikt teritorijas funkcionālā zonējuma grozījumus atsevišķos īpašumos/teritorijās, tikai sekojošu mērķu sasniegšanai:
 - 3.1. integrēt spēkā esošos detālplānojumus teritorijas plānojumā,
 - 3.2. atjaunot iepriekšējā plānojumā paredzēto atļauto zemes izmantošanu vai paredzēt citu atļauto izmantošanu atsevišķos zemesgabalos, par kuriem tiks saņemti īpašnieku iesniegumi, un ja tas ir pamatoti un nav pretrunā ar Mārupes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2013.-2026. gadam;

3.3. veicināt zaļo/rekreācijas, tai skaitā lauksaimniecībā izmantojamo, teritoriju īpatsvaru un tīklojumu, jo īpaši ciemu teritorijās;

3.4. precizēt teritorijas un nosacījumus derīgo izrakteņu ieguvei un dīķu ierīkošanai.

Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes galvenie uzdevumi:

“2.1. Izvērtēt izmaiņas normatīvajā regulējumā, kas attiecas uz teritorijas plānojumu, un piemērot teritorijas plānojuma grozījumu izstrādē;

2.2. Izstrādāt integrētu priekšlikumu nepieciešamajām izmaiņām teritorijas funkcionālajā zonējumā un veikt nepieciešamos grozījumus Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā, t.sk. attiecība uz vides jomu:

....

2.2.3. ņemt vērā prasības attiecībā uz dzīvojamās un publiskās apbūves izvietojumu teritorijās, kur konstatēts pieļaujamais trokšņa līmeņa pārsniegums, apkopojot esošo izpētu rezultātus par trokšņa piesārņojumu gar autoceļiem, dzelzceļiem un pie lidostas;

2.2.4. ņemt vērā plānotās Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa Rail Baltica trases novietojumu un Lokālpilānojumā noteikto funkcionālo zonējumu;

2.2.5. izvērtēt iespējamo izstrādātā Bierīņu purva turpmākās attīstības potenciālu, un, ievērojot novada zaļā tīklojuma priekšlikumu, konkretizēt funkcionālo zonējumu un atļauto izmantošanu teritorijas plānojumā noteiktajā JC1 apakšzonā;

2.2.6. izvērtēt iespēju mainīt funkcionālo zonējumu no apbūves teritorijas uz dabas un apstādījumu teritoriju vai lauksaimniecības teritoriju, situācijās, kur ciema teritorijā zemi nav plānots izmantot apbūvei vai arī plānotā apbūve netiek īstenota (nav uzsākta detālpilānojamu īstenošana);

...

2.3. Precizēt teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu prasības, novēršot esošās pretrunas un nodrošinot atbilstību spēkā esošajam normatīvo aktu regulējumam, tai skaitā izpildot sekojošus uzdevumus, t.sk. attiecība uz vides jomu:

2.3.1. precizēt nosacījumus jaunu dzīvojamo teritoriju plānošanai (īpaši, attiecībā uz publiskiem mērķiem paredzētajām teritorijām – ielām un sabiedriskajiem objektiem, un trokšņa līmeņa ievērošanu);

2.3.2. precizēt prasības ūdensapgādes un kanalizācijas risinājumu piemērošanai ārpus ciemu teritorijām un situācijās, ja nav centralizēto pakalpojumu pieejamība nav nodrošināta;

2.3.3. Precizēt prasības vieglās ražošanas objektu izvietojumam;

2.3.4. Veikt novērtējumu par derīgo izrakteņu ieguves un dīķu izveides iespējamo ietekmi kopumā, kā arī uz blakus īpašumu izmantošanas iespējām, meliorācijas sistēmas darbības nodrošināšanu un aviācijas drošību Mārupes novada teritorijā, un attiecīgi precizēt nosacījumus minēto darbību īstenošanai un iekļaušanai atļauto izmantošanu sastāvā atsevišķām funkcionālajām zonām vai definētām teritorijām;

.....

2.4. Izstrādāt nosacījumus vienota ceļu tīkla plānošanai un koplietošanas funkcijas noteikšanai atbilstošo kategoriju ceļiem un ielām;

2.5. pārskatīt un precizēt pašvaldības kompetencē esošās apgrūtinātās teritorijas un to aizsargjoslas atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām, kā arī ievērojot Apgrūtināto teritoriju informācijas sistēmas likumā noteiktās prasības. Atbilstoši mērogam, precizēt aizsargjoslu novietojumu grafiskajā daļā;

2.6. Aktualizēt informāciju par spēkā esošajiem detālpilānojamiem un lokālpilānojamiem, un sniegt priekšlikumus par to atcelšanu vai atstāšanu spēkā;

2.7. Teritorijas plānojuma grafiskās daļas un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu grozījumus sagatavot kā konsolidētu precizēto redakciju”.

1.2. Teritorijas plānojuma grozījumu saturs

Mārupes novada Teritorijas plānojuma grozījumu sastāvā ietilpst četras daļas:

- I Paskaidrojuma raksts,
- II Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi
- III Grafiskā daļa
- IV Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādes procesu.

Paskaidrojuma rakstā iekļauts teritorijas plānojuma grozījumu pamatojums, sniegts Plānojuma grozījumu risinājumu atbilstības Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2026.g., detālplānojumu un lokālplānojumu izvērtējums un Plānojuma grozījumu risinājumu izklāsts par katru funkcionālo zonu. Paskaidrojuma rakstam pievienoti Tematiskie grafiskie materiāli (kartes, kartoshēmas, attēli), seši pielikumi.

Grafiskajā daļā attēlotas Mārupes novada ciemu robežas, teritorijas funkcionālais zonējums, teritorijas ar īpašiem noteikumiem (TIN), nacionālo interešu objekti, apgrūtinātās teritorijas un objekti, kuriem nosaka aizsargjoslas (ja attiecīgās aizsargjoslas iespējams attēlot izvēlētajā kartes mērogā).

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktas vispārīgas prasības teritorijas izmantošanai un plānošanai, konkrētas prasības teritorijas izmantošanai un apbūves parametriem katrā funkcionālajā zonā un TIN teritorijās, teritorijas plānojuma īstenošanas kārtība un citas prasības.

Pārskatā par teritorijas plānojuma grozījumu izstrādi apkopota informācija un dokumentācija saistībā ar plānošanas dokumenta izstrādi (lēmumi, publikācijas, ziņojumi par institūciju nosacījumu ievērošanu, fizisko un juridisko personu priekšlikumi).

1.3. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

Plānojuma grozījumos ietvertie risinājumi ir saistīti ar augstāka līmeņa plānošanas dokumentiem – nacionālajiem un reģiona plānošanas dokumentiem, kā arī novada attīstības plānošanas dokumentiem. Tajos iekļautie galvenie mērķi un pamatnostādnes īsi raksturotas turpmāk šajā nodaļā.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības politikas īstenošanas pamatā ir Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija (LIAS), kas izstrādāta laika periodam līdz 2030.gadam. LIAS tika apstiprināta Saeimā 2010.gada 10.jūnijā, un LIAS kļuvis par valsts galveno plānošanas instrumentu ar likuma spēku. Visi turpmāk izstrādājamie stratēģiskās un attīstības plānošanas dokumenti tiks veidoti saskaņā ar šīs stratēģijas noteiktajiem virzieniem un prioritātēm.

LIAS telpiskās attīstības perspektīva akcentē trīs galvenos aspektus:

- sasniedzamība un mobilitātes iespējas;
- apdzīvojums kā ekonomiskas attīstības, cilvēku dzīves un darba vide;
- nacionālo interešu telpas – unikālas specifiskas teritorijas, kas nozīmīgas visas valsts attīstībai.

Mārupes novads saskaņā ar valsts telpisko perspektīvu ietilpst Rīgas metropoles areālā.

Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020.g. (NAP) (NAP2020) ir galvenais vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā. Tas ir Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam (Latvija2030) rīcības plāns, kam ir jākalpo par valsts attīstības ceļa karti vidējam termiņam. Tas nosaka Latvijas galvenos attīstības virzienus un parāda valsts un sabiedrības svarīgākos uzdevumus ceļā uz tālāku mērķi politiķiem, ierēdņiem un ikvienam Latvijas iedzīvotājam. NAP izvirza Latvijas izaugsmes modeli „Cilvēks pirmajā vietā” un mērķi dzīves kvalitātes uzlabošanai. NAP mērķis ir vienoties par

būtiskākajām vidēja termiņa prioritātēm, to rīcības virzieniem, mērķiem, kā arī to sasniegšanas rādītājiem. NAP izvirza Latvijas attīstības stratēģisko mērķi un nosaka galvenos rīcības virzienus, kas spēs nodrošināt stabilu valsts un sabiedrības izaugsmi.

NAP redzējums par Latviju 2020. gadā ir "Ekonomikas izrāviens - katra Latvijas iedzīvotāja un valsts labklājības pieaugumam!".

NAP noteiktas šādas prioritāte un mērķi:

prioritāte „Tautas saimniecības izaugsme” - mērķis: “Ilgtspējīga Latvijas ekonomikas izaugsme ar pieaugošu valsts konkurētspēju starptautiskajos tirgos”

prioritāte „Cilvēka drošumspēja” - mērķis: “Radīt spēcīgu vidusšķiru un nodrošināt tautas ataudzi Latvijā –valstī, kur ik katram cilvēkam ir iespējas gādāt par savu, savu tuvinieku un Latvijas attīstību”

prioritāte „Izaugsmi atbalstošas teritorijas” - mērķis 1: “Radīt līdzvērtīgākas darba iespējas un dzīves apstākļus visiem iedzīvotājiem, izmantojot teritoriju attīstības potenciālus un unikālos resursus; mērķis 2: Stiprināt Latvijas reģionu starptautisko konkurētspēju, palielinot Rīgas kā Ziemeļeiropas metropoles un citu valsts lielāko pilsētu starptautisko lomu.

Katra mērķa sasniegšanai NAP ir noteikti līdz 2020. gadam īstenojami rīcības virzieni.

Reģionālās politikas pamatnostādnes 2013. – 2019.g. ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka Latvijas reģionālo politiku līdz 2019. gadam. Pamatnostādņēs ir definētas reģionālās politikas risināmās problēmas, mērķi un principi, rīcības virzieni politikas mērķu sasniegšanai un sasniedzamie rezultāti. Pamatnostādnes ietver rīcības plānu ar konkrētiem pasākumiem definēto mērķu sasniegšanai.

Pamatnostādņēs izvirzīti šādi mērķi:

1) sekmēt teritorijās uzņēmējdarbības attīstību un darba vietu radīšanu, veicināt darba vietu un pakalpojumu sasniedzamību, kā arī uzlabot pakalpojumu kvalitāti un pieejamību (galvenokārt ar investīciju atbalsta pasākumiem);

2) stiprināt reģionu un pašvaldību rīcībspēju un lomu savas teritorijas attīstības veicināšanā.

Lai sasniegtu reģionālās politikas mērķus, pamatnostādņēs ir noteikti vairāki rīcības virzieni. Tieši uz Mārupes novada attīstību ir attiecināms rīcības virziens “atbalstīt Rīgas metropoles areālu”.

Plānojuma grozījumos tiek risināts jautājums par Bierīņu un Medemu purva izstrādātā teritoriju turpmāku plānošanu. Šis darba uzdevums ir saistīts ar "Kūdras ilgtspējīgas izmantošanas pamatnostādnes 2018. - 2050. gadam" (projekts). Tajās kā viens no galvenajiem ilgtspējīgas attīstības politikas mērķiem ir izvirzīts: “Radīt priekšnoteikumus ilgtspējīgai kūdras resursu apsaimniekošanai, stabilai un prognozējamai resursu pieejamībai”. Pamatnostādēs uzsvērts “lai nodrošinātu kūdras izmantošanas ilgtspēju, šie resursi ir saprātīgi jāapsaimnieko. Šim nolūkam ir jāizmanto jaunas modernas derīgo izrakteņu ieguves un pārstrādes metodes, jārada un jāievieš jauni inovatīvi produkti, kā arī efektīvi jāizmanto jau izstrādātās vai daļēji izstrādātās purvu platības.” Svarīga loma šajā kontekstā ir purvu platību pēc izstrādes rekultivācijai. Pamatnostādņu projekta esošās situācijas raksturojumā (1. pielikums) norādīts, ka “Rekultivācijas mērķis ir nodrošināt pilnvērtīgu ieguves vietas turpmāku izmantošanu pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas, novērst draudus cilvēku veselībai un dzīvībai un apkārtējai videi, kā arī sekmēt ieguves vietas iekļaušanos ainavā. Rekultivāciju var veikt vienlaikus ar derīgo izrakteņu ieguvi. Rekultivācija obligāti jāuzsāk gada laikā pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas, bet to var veikt arī ieguves laikā.”

Mārupes novada teritorijas plānojuma grozījumu izstrāde ir saistīta ar Rīgas plānošanas reģiona plānošanas dokumentiem: Rīgas plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014. – 2030. gadam Rīgas plānošanas reģiona attīstības programma 2014. – 2020. gadam un Rīgas reģionam ir izstrādāts Rīgas plānošanas reģiona telpiskais (teritorijas) plānojums 2005. – 2025. gadam.

Rīgas plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2014. – 2030. gadam noteiktas attīstības prioritātes: Prioritāte 1: Vitāla dabiskā kustība un migrācija, Prioritāte 2: Kopienas un to pašpietiekamība, Prioritāte 3: Elastīga un izcila izglītība, Prioritāte 4: Globāli konkurētspējīgas nozares, Prioritāte 5: Kvalitatīva satiksme un loģistika, Prioritāte 6: Pašvaldības – attīstības virzītājas, Prioritāte 7: Ilgtspējīga dzīvesvide un Prioritāte 8: Vieda attīstība. Katrai prioritārie noteikti rīcības virzieni.

Reģiona telpiskajā attīstības perspektīvā Mārupes novads ietilpst urbanizētajā Pierīgas telpā.

Plānojums grozījumi pašvaldības līmenī ir saistīti ar Mārupes novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem:

Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013. – 2026. gadam

Stratēģijā izvirzīta vīzija: „Mārupes novads – labvēlīgam lidojuma teicama starta vieta” realizēšanai tiek noteikti trīs stratēģiskie mērķi (SM), kas ir Mārupes novada attīstības galvenie stūrakmeņi:

- SM1 Prasmīgi, radoši, labklājīgi un sabiedriski aktīvi cilvēki.
- SM2 Sasniedzamība, mobilitāte, kvalitatīva infrastruktūra un sakopta vide.
- SM3 Ekonomiskā vide tradicionālo un inovatīvo nozaru attīstībai.

SM1 „Prasmīgi, radoši, labklājīgi un sabiedriski aktīvi cilvēki”, kuriem nodrošināti un pieejami daudzveidīgi un kvalitatīvi pakalpojumi, paredz cilvēkresursu izaugsmes iespējas. Iedzīvotāji – ģimenes, seniori, jaunieši un bērni ir novada lielākā vērtība. Visas sociālās grupas ir informētas par aktualitātēm novadā un aktīvi tiek iesaistītas novada attīstības veicināšanā, notiek veiksmīga paaudžu politikas īstenošana, ikvienam pieejamas izglītošanās iespējas visa mūža garumā, sākot ar pirmsskolas izglītību līdz mūžizglītības iespējām. Radošas un sportiskas aktivitātes ir pieejamas visos ciemos, aktīvi darbojas sabiedriskās organizācijas.

SM2 Dzīves telpa, ko raksturo mobilitāte, laba novada iekšējā un ārējā sasniezamība, kvalitatīva inženierinfrastruktūra, kas nodrošina augstu vides aizsardzību, ilgtspējīga transporta infrastruktūra, sakopta un droša vide, kā arī līdzsvarota resursu izmantošana.

SM3 Ekonomiskā vide tradicionālo un inovatīvo nozaru attīstībai paredz uzņēmējdarbības ar pievienoto vērtību izaugsmi, investīciju piesaisti un kapitāla pieaugumu, ko sekmē ekonomiskām aktivitātēm nepieciešama un atbilstoša infrastruktūra transporta, enerģētikas, sakaru un citās nozarēs.

Stratēģijā ietverta telpiskās attīstības perspektīva. Novada telpiskās attīstības pamatā ir esošās apbūves struktūras intensificēšana, novada īpašo iezīmju saglabāšana, kvalitatīvu atpūtas iespēju nodrošināšana koptās dabas teritorijās un neskartās dabas vides saglabāšana aizsargājamās dabas teritorijās. Tās īstenošanai katram telpiskās perspektīvas elementam noteiktas attīstības un ieviešanas vadlīnijas, kuras tiek ņemtas vērā, izstrādājot teritorijas plānojuma grozījumus.

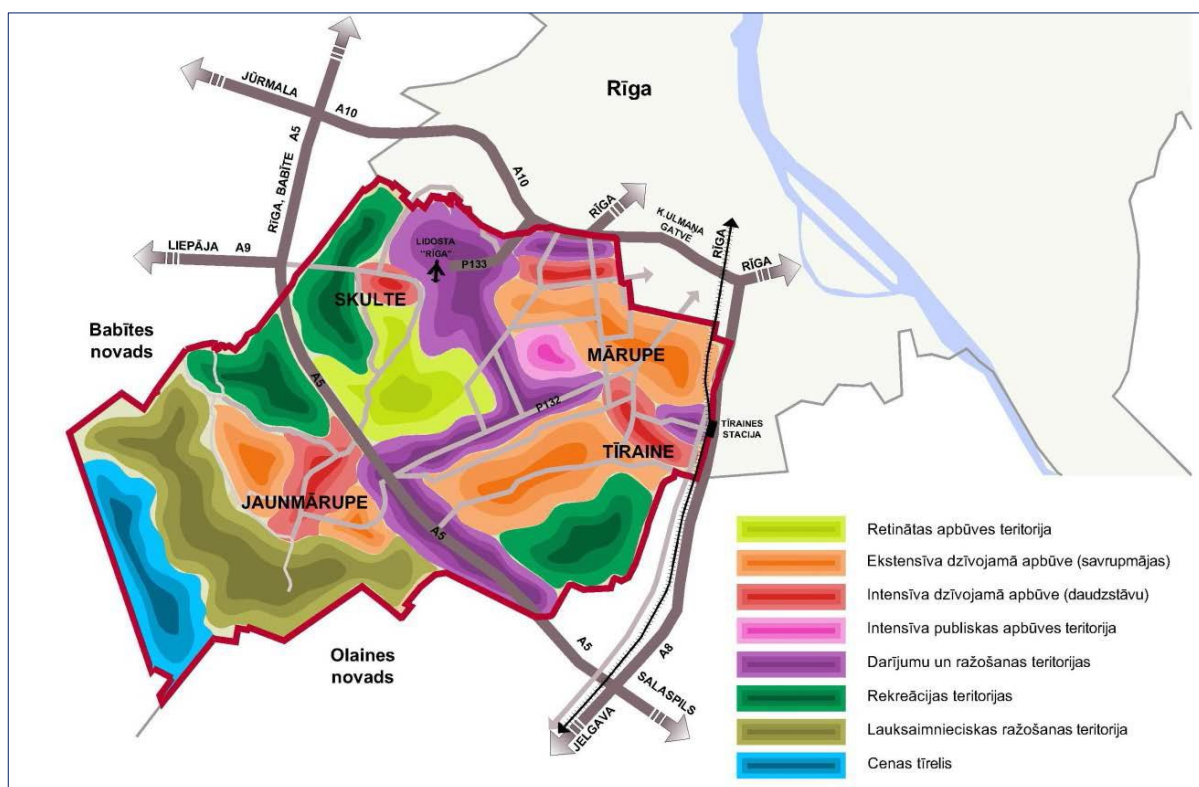
Mārupes novada attīstības programma 2013.-2019. gadam

Programma ir vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopums plānošanas Mārupes novada attīstības stratēģijā izvirzīto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu īstenošanai. Tajā ir ietverti teritorijas labiekārtošanas pasākumi, kā arī pasākumi, kas ir vērsti uz vides kvalitātes uzlabošanu, uzlabojot inženiertehniskās apgādes un atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus, kas pēc satura ir ietverti spēkā esošajā teritorijas plānojuma TIAN un tiks saglabātas Plānojuma grozījumos.

Mārupes novada teritorijas plānojums 2014. – 2026. gadam

Balstoties uz Darba uzdevumu (skatīt 1.1. nodaļu) tiek sagatavoti grozījumi šajā teritorijas plānojumā. Viens no svarīgajiem teritorijas plānojuma mērķiem ir piemērot funkcionālo zonējumu un tajā atļauto izmantošanu atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" prasībām. Bez tam Plānojuma grozījumos tiks ietverti risinājumi funkcionālajam zonējumam un teritorijas izmantošanai un apbūvei pēc detālplānojumu, Bierīņu purva turpmākās attīstības potenciāla un derīgo izrakteņu ieguves un dīķu izveides iespējamās ietekmes izvērtējuma rezultātiem, iedzīvotāju un zemes īpašnieku priekšlikumiem par nepieciešamību mainīt funkcionālo zonējumu un citi, kā arī Plānojuma grozījumos paredzēts integrēt Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai Rail Baltica akceptēto alternatīvu.

Teritorijas plānojumam ir veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/atzinumi/?year=2013>. Plānojuma grozījumu izstrādei arī ir piemērota SIVN procedūra.

1. attēls Novada telpiskās attīstības perspektīva

Avots: Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013. – 2026.g.

2. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANA: PIEEJA UN SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (SIVN) ir process, kura mērķis ir uzlabot nozares politikas, politikas plāna, rīcības programmas, kā arī citu nacionālo, reģionālo un vietējo stratēģisko plānošanas dokumentu un normatīvo aktu kvalitāti, vērtējot šo dokumentu iespējamo ietekmi uz vidi un laicīgi novēršot vai mazinot to īstenošanas negatīvās ietekmes. Šis process ir vērsts uz to, lai izvērtētu, kādas būtiskas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē var rasties politikas plānošanas dokumentu īstenošanas rezultātā, iespējamās negatīvas ietekmes novērstu plānošanas dokumenta izstrādes procesā, plānotu pasākumus iespējamās negatīvās ietekmes mazināšanai un sagatavotu rekomendācijas plānošanas dokumenta ieviešanas efektivitātes monitoringam.

Vides pārskats ir sagatavots atbilstoši Ministru Kabineta 23.03.2004. noteikumu Nr.157. „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” un Latvijas Republikas likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” nosacījumiem, kā arī Vides pārraudzības valsts biroja un valsts vides institūciju ieteikumiem par Vides pārskatā ietveramo informāciju.

SIVN process balstās uz šādiem principiem: integrācija, piesardzības princips, starppaaudžu taisnīgums, alternatīvu izvērtēšana un pārskatāmība. Tā kā šis SIVN tiek veikts teritorijas plānojuma grozījumiem, tad Vides pārskatā ietvertais vērtējums tiek saistīts ar spēka esošā teritorijas plānojuma SIVN Vides pārskata būtiskās ietekmes vērtējumu un tādā veidā līdztekus iepriekšminētajiem principiem SIVN procesā tiek nodrošināts arī pēctecības princips.

Vērtējuma veikšanā izmantotā pieeja ir balstīta uz salīdzinošu analīzi par teritorijas plānojuma grozījumos iekļauto plānoto (atļauto) izmantošanu un pašlaik spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteikto teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu, ņemot vērā esošo vides stāvokli attiecībā uz šajā SIVN identificētajiem Plānojuma grozījumu būtiskās ietekmes vides aspektiem(4. nodaļa).

Vides pārskata sagatavošanā var izdalīt šādus būtiskākos etapus: plānošanas dokumenta atbilstība un sasaiste ar normatīvo aktu prasībām, teritorijas plānojuma grozījumu īstenošanas būtisko ietekmju uz vidi vērtējums, ieteikumu izstrāde negatīvo ietekmju mazināšanai vai novēršanai un monitoringam

Sabiedrības, organizāciju un institūciju viedoklis tiek ņemts vērā vairākos SIVN etapos:

- Sagatavojot vides pārskata projektu sabiedriskajai apspriešanai tiek ņemti vērā vides valsts institūciju ieteikumi attiecībā uz Vides pārskatā iekļaujamo informāciju;
- Organizējot teritorijas plānojuma Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas procesu, tai skaitā sabiedriskās apspriešanas sanāksmes;
- Iestrādājot sabiedrības pārstāvju priekšlikumus un viedokļus Vides pārskata projektā – izvērtējot un ņemot vērā gan saņemtos komentārus par Vides pārskata projektu, gan par teritorijas plānojuma grozījumu projektu.

Sabiedriskā apspriešana. Paziņojums par Mārupes novada SIVN Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas uzsākšanu tika ievietots novada laikraksta “Mārupes Vēstis” 2018. gada 06. jūlija numurā (<http://www.marupe.lv/lv/pasvaldiba/izdevums-marupe-vestis>), Mārupes novada interneta vietnē <http://www.marupe.lv>, SIA “Grupa93” interneta vietnē <http://www.grupa93.lv/lv/> un Vides pārraudzības valsts biroja interneta vietnē <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/pazinojumi>.

Vides pārskata projekta sabiedriskajai apspriešanai vienlaikus ar Plānojuma grozījumu 1. redakcijas publisko apspriešanu noteikts laiks no 2018. gada 18. jūlija līdz 2018. gada 31. augustam. Tās ietvaros notiks trīs sabiedriskās apspriešanas sanāksmes:

- 16.augustā, plkst.18:30, Mārupes pamatskolā, Viskalnu ielā 7, Tīrainē

- 20.augustā, plkst.18:30, Mārupes kultūras namā, Daugavas ielā 29, Mārupē
- 23.augustā, plkst.18:30, Mārupes Mūzikas un mākslas skolā, Mazcenu aleja 39, Jaunmārupē

Ar teritorijas plānojuma grozījumu 1. redakciju un vides pārskata projektu var iepazīties:

- Elektroniskajā vidē Mārupes novada pašvaldības interneta vietnē www.marupe.lv sadaļā Pašvaldība/Attīstība un plānošana/Teritorijas plānojums/Teritorijas plānojuma 2014.-2026.gadam grozījumu izstrāde (saite: <http://www.marupe.lv/lv/pasvaldiba/attistiba-un-planosana/teritorijas-planojums>) un Latvijas Vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā www.geolatvia.lv sadaļā Teritorijas attīstības plānošana (saite: https://geolatvija.lv/geo/tapis3#document_8381).
- Klātienē izdrukas formātā Mārupes novada Attīstības nodaļā (Daugavas iela 29, Mārupe), pašvaldības darba laikā.

Rakstiskus priekšlikumus un atsaukmes par Vides pārskata projektu var iesniegt līdz 2018.gada 31.augustam:

- pa pastu vai iesniedzot klātienē Mārupes novada domes Klientu apkalpošanas centrā, adrese Daugavas iela 29, Mārupe, Mārupes novads, LV 2167;
- elektroniski, priekšlikumus var iesniegt iesūtot tos uz elektroniskā pasta adresi: marupe@marupe.lv. Iesniegumā jānorāda iesniedzēja vārdu, uzvārdu un adresi, bet juridiskām personām jānorāda nosaukumu, adresi un reģistrācijas numuru, iesniegumam jābūt parakstītam ar elektronisko parakstītu.
- reģistrējoties Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā www.geolatvija.lv (saite [šeit](#)).

Par Plānojuma grozījumu risinājumiem publiskās apspriešanas laikā papildus informāciju un konsultācijas darba laikā sniedz Mārupes novada Attīstības nodaļā pie Teritorijas plānotāja Daces Žīgure – e-pasts: dace.zigure@marupe.lv, tālr.67149862.

3. TERITORIJAS VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS

Lielākā Mārupes novada teritorijas daļa atrodas Viduslatvijas zemienes Tīreļu līdzenumā, teritorijas ziemeļu daļā iestiepjas Piejūras zemienes Rīgavas līdzenums.

Mārupes novads atrodas Latvijas centrālajā daļā, Rīgas reģiona dienvidu daļā, tiešā Rīgas pilsētas tuvumā. Novads robežojas ar Rīgas pilsētu, Babītes novadu un Olaines novadu. Novada kopējā teritorija ir 103,9 kvadrātkilometri. Mārupes novada teritoriju šķērso valsts nozīmes autoceļi A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils - Babīte), A8 Rīga- Jelgava- Lietuvas robeža (Meitene), dzelzceļa līnija Rīga- Jelgava, kā arī novadā atrodas valsts nozīmes civilās aviācijas lidlauks VAS „Starptautiskā lidosta Rīga”. Mārupes novadā vēsturiski ir izveidojies ielu un ceļu tīkls, kas iekļaujas Rīgas reģiona un Rīgas pilsētas transporta infrastruktūrā.

Mārupes novada teritorijā atrodas plaši mežu masīvi, lielākie mežu masīvi ir izvietojušies novada rietumu un dienvidrietumu daļā. Lielākā daļa no Mārupes novada mežiem ir Rīgas pilsētas īpašumā. Mežu praktiski nav novada ziemeļu un ziemeļrietumu daļā, kas raksturojas ar augstu saimnieciskās darbības pakāpi. Lauksaimniecībā izmantojamā zeme novadā aizņem 42% novada, meži - 34%. Novadā atrodas Natura 2000 teritorija – dabas liegums „Cenas tīrelis”.

Līdzenais reljefs, ģeoloģiskā uzbūve, augstais gruntsūdens līmenis un lielais nokrišņu daudzums teritorijā ir noteikuši plašu pārmitru platību veidošanos. Mārupes novada teritorijā atrodas augstie jeb sūnu purvi, kas ir izvietojušies novada dienvidrietumu daļā - Cenas tīrelis un dienvidaustrumu daļā - Medema purvs. Mārupes novada teritoriju šķērso Mārupīte, Neriņa un Dzilnupīte.

Mārupes novadā 2018.gada 1.janvārī dzīves vietu deklarējuši bija 21 117 iedzīvotāji¹. Mārupes novadam raksturīgs augsts apdzīvojuma līmenis - uz vienu km² dzīvo vidēji 85 cilvēki (vidēji Latvijā 37 cilv./ km², Rīgas pilsētā - 2595 cilv./ km²). Augsto iedzīvotāju blīvumu teritorijā nosaka novada ģeogrāfiskais novietojums - atrašanās tiešā Rīgas tuvumā. Novada apdzīvojuma struktūru veido vēsturiski izveidojies ciemu un viensētu tīkls. Mārupes novadā apdzīvotās ir vietas ir Mārupe, Jaunmārupe, Skulte, Tīraine un Vētras.

Novads specializējas loģistikas un industriālo teritoriju attīstībā, specializētā un netradicionālā lauksaimniecībā un specializētā tūrisma attīstībā, attīstot, piemēram, golfa laukumus, aktīvās atpūtas piedāvājumu, viesnīcas, veloceliņus, zirgu izjādes, peldvietas utml. Mārupes novada pašvaldība iesaistās tūrisma un aktīvās atpūtas iespēju popularizēšanā, piesaistot Rīgas pilsētas un citu pašvaldību iedzīvotājus.

Latvijas mērogā Mārupes novada ekonomiskā specializācija saistīta ar lidostas „Rīga” darbību un turpmāko attīstību un biznesa parka izveidi. Vienlīdz nozīmīga ir lauksaimniecības nozare. Mārupes novada teritorijā ir nodrošināts augsts pakalpojumu līmenis iedzīvotājiem un uzņēmējiem.

Eiropas un pasaules līmenī novads specializējas kā Baltijas un Eiropas biznesa darījumu šūna ar attīstītiem biznesa infrastruktūras pakalpojumiem, ietverot konferenču, sanāksmju organizēšanas iespējas, biroju telpas un loģistikas pakalpojumus. Būtiska ir arī starptautiskās lidostas „Rīga” attīstība.²

¹ Paskaidrojuma raksts un domes priekšsēdētāja ziņojums (*par Mārupes novada pašvaldības 2018.gada budžetu*), 2018.

² Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2026. Gadam. Izstrādātājs: SIA „Reģionālie projekti” un SIA „Konsorts”, 2012.

4. AR PLĀNOŠANAS DOKUMENTU SAISTĪTIE VIDES ASPEKTI

Ar Plānojuma grozījumiem tiek risināts jautājums par funkcionālā zonējuma un teritorijas izmantošanas noteikumu izstrādi atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 30.aprīļa noteikumu Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" (VAN) prasībām. Šajā procesā ir izvērtētas spēkā esošā teritorijas plānojuma funkcionālais zonējums un teritorijas izmantošanas noteikumu prasības. Saskaņā ar VAN nosacījumiem Plānojuma grozījumos iestrādāts ražošanas uzņēmumu apbūves iedalījums vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūvē un smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūvē, aizstājot spēkā esošajā Plānojumā līdz šim lietoto iedalījumu "ražošanas objektos", "vieglās ražošanas uzņēmumos" un "vispārīgās ražošanas uzņēmumos". Plānojuma grozījumos Jaukta centra apbūves teritorijās kā papildizmantošana iekļauta vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve, Rūpnieciskās apbūves teritorijās - smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūve. Šie plānojuma grozījumi ir saistīti ar vides kvalitātes aspektu. Atkarībā no ražošanas veida un tā radītās ietekmes, koncentrējot ražošanas objektus Jaukta centra apbūves un Rūpnieciskās apbūves teritorijās, Plānojuma grozījumiem ir sagaidāma ietekme uz gaisa kvalitāti, trokšņa līmeni, smakām, ūdeņu kvalitāti un citiem vides kvalitātes aspektiem.

Plānojuma grozījumu izstrādes procesā, balstoties uz pašvaldības sagatavotajiem izpētes materiāliem, ir apzinātas Bierīņu purva un Medemu purva kūdras izstrādes teritorijas perspektīvās izmantošanas iespējas pēc kūdras izstrādes un sagatavots to teritorijas funkcionālais zonējums. Bierīņu purva teritorijas plānotas kā Dabas un apstādījumu, Ūdeņu, Jaukta centra un Publiskās apbūves teritorijās, Medemu purva - Dabas un apstādījumu, Ūdeņu un Meža (M1, M2 – ar derīgo izrakteņu ieguvu) teritorijās. Šie risinājumi ir saistīti ar dabas resursu racionālu izmantošanas aspektu, jo ir vērsti uz teritorijas izmantošanu pēc derīgo izrakteņu ieguves, arī rekreācijas un dabas teritoriju veidošanu sabiedrības vajadzībām.

Plānojuma grozījumu izstrādes laikā diskutēts par mākslīgo ūdensobjektu izveidi rekreācijas vai dīkšaimniecību ierīkošanas vajadzībām, kā rezultātā pirms objekta ierīkošanas tiek veikta smilts ieguve. Šīm darbībām ir ietekme uz iedzīvotāju dzīves vides kvalitāti (visbiežāk - trokšņa līmenis, gaisa piesārņojums), ja derīgo izrakteņu vieta vai transportēšanas maršruts atrodas tuvu dzīvojamai apbūvei, un novada vides kvalitāti (neievērojot vides aizsardzības prasības - iespējams piesārņojums ar atkritumiem, t.sk. iespējams bīstamajiem – naftas produktiem, eļļām). Plānojuma risinājumos ietverti nosacījumi derīgo izrakteņu (smilts) ieguvei un rekultivācijai, ierīkojot mākslīgos ūdensobjektus. Šie risinājumi ir saistīti ar dabas resursu racionālas izmantošanas un iepriekšminētajiem vides kvalitātes aspektiem.

Plānojuma grozījumos pārskatīts funkcionālais zonējums un plānotā atļautā izmantošana trokšņa līmeņa pārsniegumu zonās, piemēram teritorijās pie lidostas "Rīga" neplānojot jaunas dzīvojamās apbūves teritorijas, Jaukta centra apbūves teritorijas plānojot paaugstināta trokšņa līmeņa zonās, piemēram, teritorijās pie Stīpnieku ceļa. Šie risinājumi ir saistīti ar vides kvalitātes (trokšņa līmenis) aspektu.

Plānojuma izstrādes laikā izvērtētas ciemu robežas, ņemot vērā faktisko apbūvi, nekustamā īpašuma īpašnieku priekšlikumus un inženiertehnisko nodrošinājumu, t.sk. centralizētu ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu pieejamību. Mārupes, Jaunmārupes un Skultes ciemu robežas paplašinātas, bet apdzīvotajai vietai Peles (priekšlikums ietverts detālplānojuma risinājumos) ciema statuss nav noteikts, jo Plānojuma grozījumu darbības laikā šajā apdzīvotajā vietā līdz 2026. gadam netiek plānota centralizētu ūdensapgādes un sadzīves kanalizācijas sistēmu ierīkošana, kā arī šajā apdzīvotajā vietā nav pašvaldībai piederošu īpašumu un Plānojuma grozījumu izstrādes laikā arī nav skaidras pakalpojumu un izglītības objektu attīstības perspektīvas. Tādejādi ciemu robežu izmaiņas un jaunu

ciemu plānošana (pieņemot lēmumu ciemu neveidot) ir saistīta ar vides kvalitātes aspektu – dzeramā ūdens kvalitāte, virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu kvalitāte, jo nodrošinot centralizētus ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus iedzīvotājiem un novēršot iespējamu nepietiekami attīrītu sadzīves notekūdeņu nokļūšanu apkārtējā vidē, ir sagaidāma iepriekšminēto vides kvalitātes aspektu uzlabošana.

Plānojuma grozījumos integrēta Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai Rail Baltica akceptētā alternatīva, nosakot tai Teritorijas ar īpašiem noteikumiem statusu. Sagaidāmās vides problēmas saistībā ar paredzētās darbības īstenošanu ir identificētas dzelzceļa līnijas Rail Baltica Latvijas posma ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā. Galvenās no tām ir gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa izmaiņas. To novēršanai IVN ziņojumā ir izstrādāti pasākumi, kuri turpmāk ir jāievēro jaunās dzelzceļa līnijas projektēšanā, būvniecībā u ekspluatācijā.

Plānojuma grozījumos kā dabas teritorijas (Dabas un apstādījumu teritorijas, Meža teritorijas) plānotas Bieriņu un Medema purvu izstrādātās daļas, ņemot vērā novada zaļā tīklojuma priekšlikumu.

Izvērtējot Plānojuma grozījumu risinājumus, var izdalīt šādus plānojuma vides aspektus: dabas resursu racionāla izmantošana, vides kvalitātes saglabāšana un uzlabošana, kā arī dabas teritoriju saglabāšana. Tādēļ turpmāk šajā SIVN Vides pārskatā detalizētāk ir raksturoti un vērtēti šie aspekti kontekstā ar teritorijām, kuras plānošanas dokumenta ieviešana var ietekmēt (skatīt 5. nodaļu). Plānojuma ietekmes vērtējums, vērtējot pēc šiem vides aspektiem sniegts 7. nodaļā.

5. TERITORIJAS, KURAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANA VAR IETEKMĒT UN TO VIDES STĀVOKLIS

Izvērtējot Plānojuma grozījumus, SIVN procesā ir secināts, ka tā risinājumi ir saistīti ar dabas resursu racionālu izmantošanu, kā arī vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu. Šajā nodaļā ir sniegta informācija par teritorijām, kuras Plānojuma grozījumi var ietekmēt, t.i. derīgo izrakteņu ieguves teritorijas, ko nosaka novada ģeoloģiskā uzbūve, meži kā rekreācijas resurss, paaugstināta trokšņa līmeņa teritorijas un informācija par vides kvalitātes citviet.

5.1. Ģeoloģiskā uzbūve, inženierģeoloģiskie un hidroģeoloģiskais apstākļi

5.1.1. Ģeoloģiskā uzbūve

Mārupes novads, tāpat kā visas Latvijas teritorija atrodas Austrumeiropas platformas ziemeļrietumu daļā. Tā teritorijā ģeoloģiskajai uzbūvei raksturīgi divi pēc iežu sastāva, vecuma un attīstības vēstures krasi atšķirīgi uzbūves elementi: kristāliskais pamatklintājs un nogulumiežu sega.

Kristāliskais pamatklintājs

Pamatklintāju veido pirmsplatformas attīstības stadijā stipri dislocēti dažāda sastāva un vecuma metamorfie ieži. Mārupes novadā līdz šim ierīkoti urbumi neatsedz kristāliskā pamatklintāja iežus, to ieguluma aptuvenais prognozējamais dziļums – 1100m

Nogulumiežu sega

Nogulumiežu segas aptuvenais biezums Mārupes novada teritorijā sasniedz aptuveni 1100m. Nogulumiežu segu veido divi būtiski atšķirīgi ģeoloģiskie elementi – pirmskvartāra nogulumu un kvartāra nogulumu.

Pirmskvartāra nogulumus novada teritorijā veido Kembrija, Ordovika, Silūra un Devona nogulumieži.

Reāli izpētīta Mārupes novada teritorijā ir nogulumiežu segas virsējā daļa – Augšdevona nogulumu, dažos atsevišķos urbumos atsegti vidusdevona Burtnieku un Arukilas svītu terīgēnie nogulumu, taču pārsvarā ģeoloģisko informāciju sniedz ūdens ieguves urbumi, galvenais ūdens ieguves horizonts – Augšdevona Gaujas ūdens horizonts.

Tādējādi ģeoloģisko griezuma augšējo, izpētīto daļu Mārupes novada teritorijā veido kvartāra nogulumu un Devona nogulumu. Mārupes novada teritorijā urbumos nav atsegts vidusdevona Narvas svītas reģionālais prostslānis.

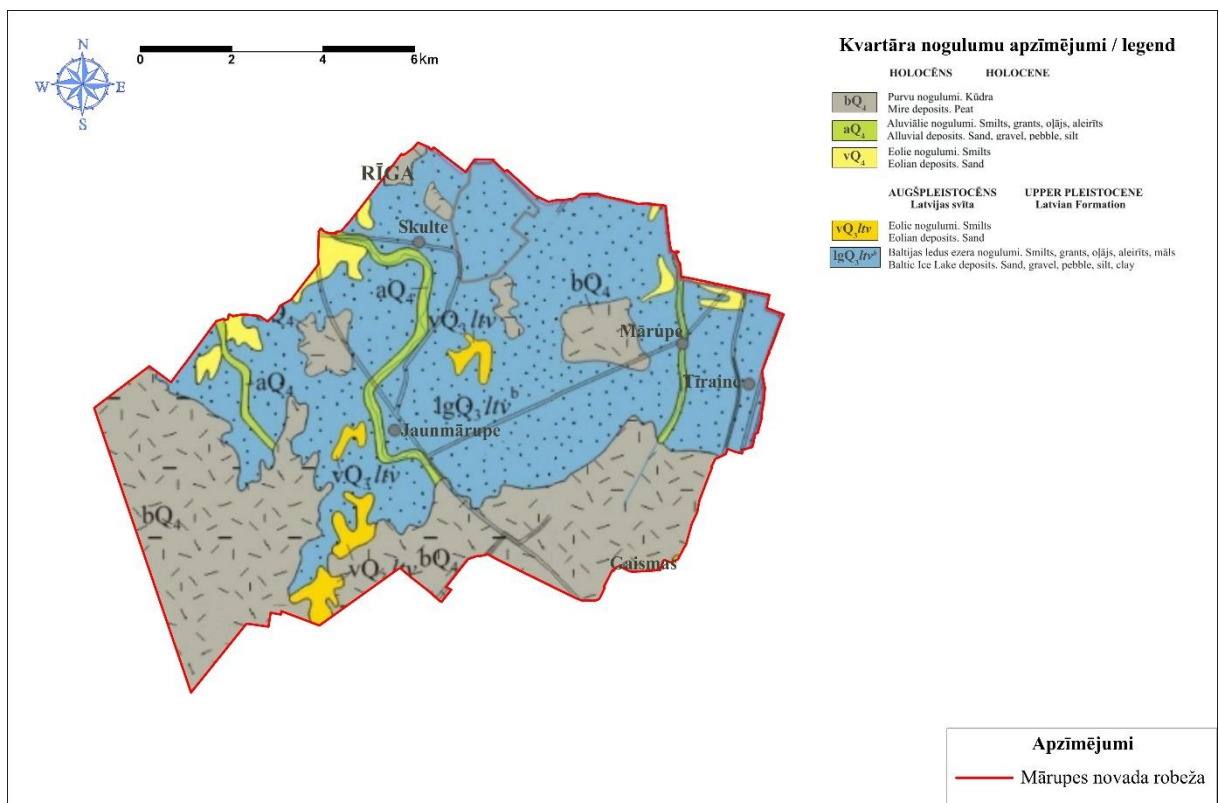
1.tabula Mārupes novada ģeoloģiskā uzbūve (aktīvas ūdens apmaiņas zona) (Autors I.Gavēna)

Horizonts	Ģeoloģiskais indekss	Aptuvenais biezums, m	Litoloģiskais sastāvs
Kvartāra nogulumu	Q	15-30	Kūdra, smilts, sīkgraudaina, mālaina, putekļaina, morēnas smilšmāls un mālsmilts
Augšdevona Ketleru - Ogres	D ₃ kt+og	4-6	Merģeļa un māla slāņmija
Augšdevona Daugavas	D ₃ dg	8-15	Dolomīts plaisains
Augšdevona Salaspils	D ₃ slp	14-18	Dolomīta merģeļa un māla slāņojums, vāji caurlaidīgie māla

Horizonts	Ģeoloģiskais indekss	Aptuvenais biezums, m	Litoloģiskais sastāvs
			un merģeļa slāņi prevalē horizonta virsmā un pamatnē
Augšdevona Pļaviņu	D _{3pl}	14-18	Dolomīts ar merģeļa un māla starpkārtām
Augšdevona Amatas	D _{3am}	20 - 25	Smilšakmens smalkgraudains, vāji cementēts ar māla un aleirolīta starpkārtām
Augšdevona Gaujas	D _{3gj}	50 - 60	Smilšakmens vidēji graudains ar māla un aleirolīta starpkārtām
Vidusdevona Burtņieku	D _{2br}	40 -50	Smilšakmens smalkgraudains, reizēm mālains, ar aleirolīta mālaina un māla starpslāņiem.
Vidusdevona Arukilas	D _{2ar}	20 -30	Smilšakmens, māla un aleirolīta slāņu mija.

Mārupe novadā pazemes ūdens ieguvei izmanto augšdevona Gaujas ūdens horizontu. Citi novada teritorijā izplatītie derīgie izrakteņi koncentrēti Kvartāra nogulumos.

Kvartāra nogulumu Latvijā sāka veidoties pirms apmēram 0,78 – 0,8miljoniem gadu. Tie veido tikai platformsegas virsējo kārtu. Kvartāra periodā Latviju vairākkārt pārklājuši kontinentālie segledāji. Daļa iežu ledāja virzīšanās gultnē ir noārdīti, pārvietoti un glaciotekoniski deformēti. Kvartāra nogulumus pārsvarā veido ledāju un to kušanas ūdeņu veidotie nogulumu. Kvartāra nogulumu segas biezumu, uzbūvi un virsmas reljefa veidošanos galvenokārt ietekmēja zemledāja gultne un ledāja dinamika pēdējā apledošanas beigās.

2. attēls Novada kvartāra nogulumu

(Avots: Gavēna I. Mārupes novada ģeoloģisko apstākļu, derīgo izrakteņu un to ieguves apstākļu raksturojums, 2018.)

Mārupes novadā kvartāra nogulumu augšējo daļu veido mūsdienu nogulumi – augsne un kūdra (bQ4) (kvartāra nogulumu ģeoloģiskā karte 1.pielikumā).

Lielākajā teritorijas daļā zem augsnes, bet novada teritorijas dienvidu un austrumu daļā zem kūdras, iegul Baltijas ledus ezera nogulumi, kurus pārsvarā veido smalkgraudaina, nereti puteklaina vai mālaina smilts, aleirīts un māls (glQ3bl). Kopējais limnoglaciālo nogulumu biezums novada teritorijā vidēji – 13 -14m, bet var sasniegt arī 20m un vairāk.

Atsevišķās vietās novada teritorijā sastopami eolie nogulumi, ko veido pārpūstas smiltis. Eolie nogulumi pārsvarā sastopami nelielu vaļņu un pacēlumu veidā.

Kvartāra segas pamatni veido Latvijas apledošanas morēnas (gQ3ltv) mālsmilts. Mālsmilts ir brūna, plastiska nereti oļaina. morēnas mālsmilts slāņa aptuvenais biezums ir 4 -7m.

5.1.2. Inženierģeoloģiskie apstākļi

Mārupes novada teritorijā inženierģeoloģiskie apstākļi pārsvarā ir definējami, kā vidēji sarežģīti, un tos galvenokārt nosaka samazinātā grunšu nestspēja – teritorija daudzviet ir purvainā, tajā ir augsts gruntsūdens līmenis un daudzviet izplatītas tiksotropas – sašķidrinās (plūstošās smiltis).

Saskaņā ar LVS 437:2002 „Būvniecība. Gruntis. Klasifikācija.”, Mārupes novadā izplatītās gruntis klasificējamas kā irdeno grunšu klases biogēnās un vāji saistīto nogulumiežu gruntis. Zemes virsmā iegul viegli saspiežamās gruntis – kūdra un augsne, dziļāk – smalka un puteklaina smilts, kas pārsvarā ir ūdens piesātināta.

Gruntsūdens novada teritorijā iegul samērā sekli, 0 – 2 m dziļumā. Jāņem vērā, ka zem gruntsūdens smilts un puteklainās gruntis kļūst tiksotropas – sašķidrinās. Šie apstākļi ņemami vērā veicot jebkurus būvniecības darbus.

Mūsdienu ģeoloģiskie procesi un paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali:

Latvijā paaugstinātu ģeoloģisko risku saista ar mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem – karstu, sufoziju, nogāžu procesiem, pārpurvošanos.

Mārupes teritorijā kā vienīgais mūsdienu ģeoloģiskais process ir konstatēta teritorijas pārpurvošanās. Tas ņemams vērā veicot būvniecības un plānošanas darbus, kuru ietvaros būtiska uzmanība pievēršama gruntsūdens plūsmu saglabāšanai, nepieciešamības gadījumā - meliorācijas pasākumiem.

5.1.3. Hidroģeoloģiskie apstākļi

Mārupes novada teritorijas hidroģeoloģiskie apstākļi ir samērā vienkārši.

Aktīvās ūdens apmaiņas zonu veido ūdeni caurlaidīgu un vāji caurlaidīgu horizontu mija.

Pirmo no zemes virsmas bezspiediena horizontu (gruntsūdens horizontu) teritorijas lielākajā daļā veido Baltijas ledus ezera smalka un puteklaina smilts tā biezums ir mainīgs, vidēji no 5,0 līdz 10 m. Teritorijās, kur izplatīti kūdras nogulumi, tie pārklāj gruntsūdens horizontu, taču ir vāji saistīti.

Gruntsūdens līmenis ir augsts visā teritorijā un vājā teritorijas posmotība apgrūtina dabīgo noteci.

Gruntsūdens horizontu no dziļāk iegulošajiem ūdens horizontiem izolē visā teritorijā izplatītie ūdeni vāji caurlaidīgi glacigēnie nogulumi – morēnas mālsmilts un smilšmāls.

Gruntsūdeņu resursi papildinās ar atmosfēras nokrišņiem praktiski visā novada teritorijā, izņemot teritorijas, kur izplatīti purvu nogulumi. Mārupes novadā un tā tuvākajā apkārtnē nav veikti gruntsūdeņu līmeņu bilances novērojumi. Pēc reģionālajiem valsts pazemes ūdeņu monitoringa datiem, tipisks gruntsūdeņu neto infiltrācijas lielums līdzīgos hidroģeoloģiskajos apstākļos svārstās no 0,0003 m/d pie gruntsūdeņu līmeņa dziļuma ap 1 m līdz 0,0001 m/d purvos.

Gruntsūdens līmeņu un plūsmu izpēte ir nepietiekama, lai definētu reģionālo gruntsūdeņu plūsmu. Vietējo gruntsūdeņu plūsmu ietekmē Mārupīte un Neriņas upīte, virkne meliorācijas grāvju, mākslīgās ūdenstilpes un dabiskie ezeri, kas ir otrās kārtas, lokāli gruntsūdeņu noplūdes apgabali un drenē galvenokārt gruntsūdens horizonta augšējo daļu.

Pašlaik spēkā esošā teritorijas plānojuma Paskaidrojuma rakstā minēts, ka gruntsūdeņiem raksturīga augsta dzelzs un amonjaka koncentrācija. To nosaka lielās purvu platības novada teritorijā un tā apkārtnē.

Novada teritorijas ģeoloģiskā uzbūve, inženierģeoloģiskie un hidroģeoloģiskais apstākļi ir saistīti ar Plānojuma grozījumiem, jo tajos tiek risināts jautājums par Lauksaimniecības zemju izmantošanu dīkšaimniecību izveidei un tam nepieciešamo derīgo izrakteņu (smilts) ieguvi. Zemju izmantošana lauksaimnieciskai izmantošanai teritorijās ar augstu gruntsūdens līmeni ir apgrūtināta. Ņemot vērā to, ka novada teritorijas gruntsūdens līmenis ir augsts, tad dīkšaimniecības vai citu (piemēram, rekreācijas) ūdens objektu izveide lokāli nodrošinātu ūdeņu uzkrāšanu. Inženierģeoloģiskā situācija ir jāņem vērā būvniecības procesā.

5.2. Derīgie izrakteņi

Mārupes novadā šobrīd izpētītie derīgie izrakteņi ir smilts, kūdra un pazemes ūdeņi (par pazemes ūdeņu atradnēm skatīt – 5.3. nodaļu).

5.2.1. Smilts

Mārupes novadā izpētītās smilts atradnes ar akceptētiem derīgā izrakteņa krājumiem ir saistītas ar Baltijas ledus ezera nogulumiem, tajās noteikti smalkgraudainas, nereti puteklainas vai mālainas smilts krājumi.

2.tabula Būvmateriālu atradnes Mārupes novada teritorijā (Avots: LVĢMC)

Atradnes numurs	Nosaukums	Atrašanās vieta	Derīgā izrakteņa veids	Izmantošana (ir izsniegta Licence vai Atļauja)
2890	Lielstraumes	Mārupes novads	Smilts	Neizmanto
2877	Jaunarāji - Mārupes novads	Mārupes novads	Smilts	Neizmanto
2876	Trīniši	Mārupes novads	Smilts	Neizmanto
2872	Misiņi-1	Mārupes novads	Smilts	Izmanto
2837	Jaunviesītes 2	Mārupes novads	Smilts	Izmanto
2773	Jaunviesītes	Mārupes novads	Smilts	Izmanto
2538	Ošupes	Mārupes novads	Smilts	Izmanto
2516	Kārkliņi - 1	Mārupes novads	Smilts	Izmanto
2466	Mazcenu aleja	Mārupes novads	Smilts	Izmanto
2376	Gundegas - Mārupes novads	Mārupes novads	Smilts	Izmanto
2371	Ežiņi	Mārupes novads	Smilts	Izmanto
2349	Mārtiņi	Mārupes novads	Smilts	Neizmanto
2329	Dardedzes - 1	Mārupes novads	Smilts	Neizmanto
2286	Lagūnas	Mārupes novads	Smilts	Neizmanto

Saskaņā ar Derīgo izrakteņu bilanci par 2016.gadu reāla derīgo izrakteņu ieguve notikusi 3 atradnēs, bet spēka esoša derīgo izrakteņu ieguves licence/atļauja ir 4 atradnēm.

3.tabula Smilts materiāla ieguve 2016.gadā (Avots: LVĢMC)

Derīgo izrakteņu atradne	Licences/Atļaujas izsniedzējs	Licences/Atļaujas turētājs	Licences/Atļaujas Nr.	Licences/atļaujas derīguma termiņš	Ieguve 2016.gadā tūkst.m ³
Ežiņi	Mārupes novada dome	I.Jasinskis	Atļauja Nr. 1-2011	2011.02.03 - 2019.10.04	37,8
Gundegas	Valsts Vides dienests	SIA "Vērsis RO"	Licence Nr. CS14ZD0532	2014.12.03 - 2020.12.31	27,79
Jaunviesītes	Valsts Vides dienests	SIA "KVL Baltic"	Licence Nr. CS15ZD0310	2015.08.28 - 2035.12.31	33,80
Misiņi 1	Valsts Vides dienests	SIA "EURO MINING GROUP"	Licence Nr. CS16ZD0064	2016.03.03 - 2040.09.08	0,0

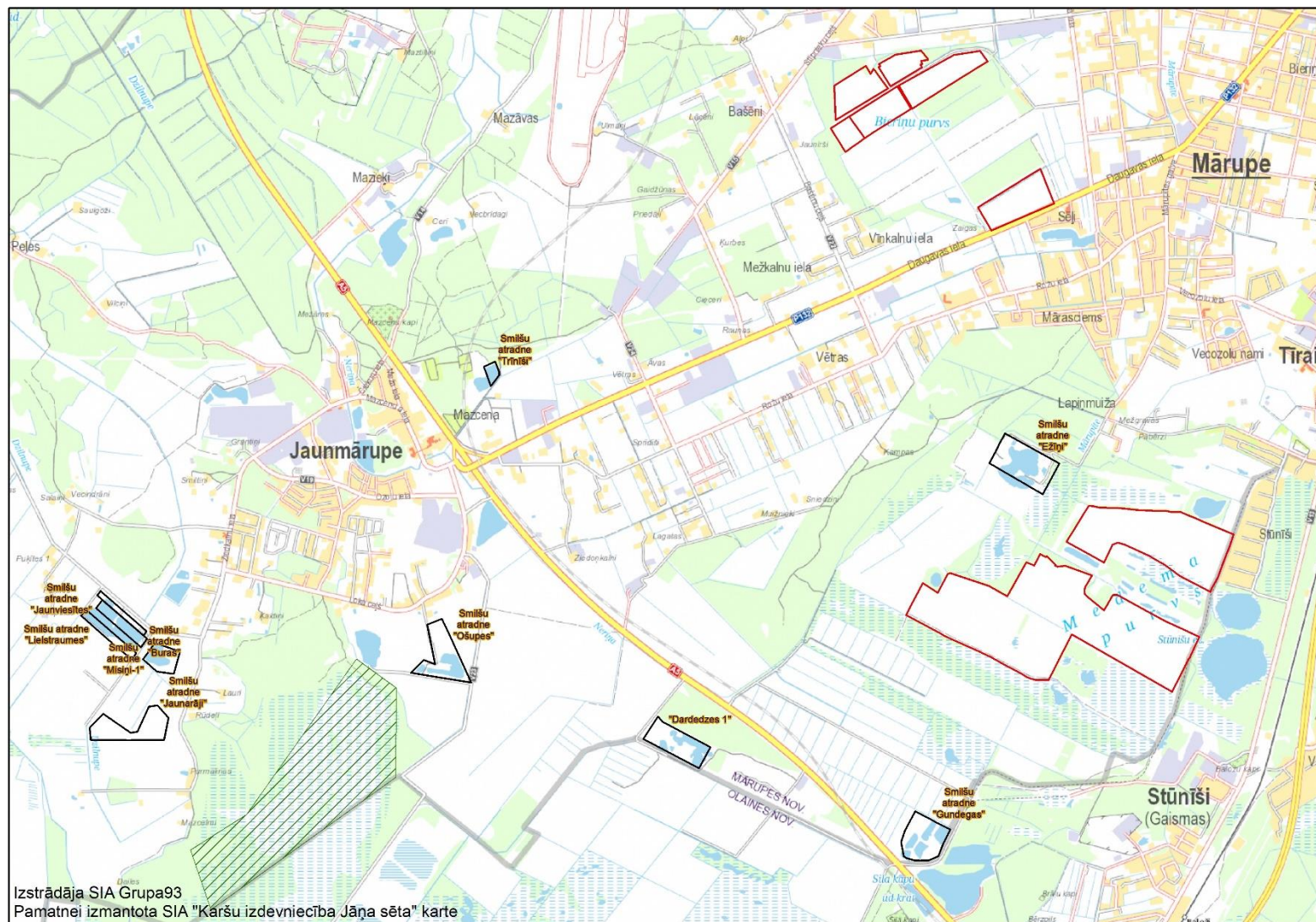
Iegūtā smilts materiāla rekomendējamā izmantošana – teritoriju uzbēršanai, planēšanai, labiekārtošanai. Jāņem vērā, ka, palielinoties mālaino daļiņu koncentrācijai, smiltis zem gruntsūdens līmeņa kļūst tiksotropas – sašķidrinās (plūstošās smiltis), tādēļ to izmantošanas iespējas būvniecībā ir ierobežotas.

Apsekojot atradnes dabā (2018. gada aprīlis), secināms, ka atradnes Ežiņi, Jaunviesītes un Viesītes uzskatāmas par pozitīviem piemēriem darbību veikšanai gan derīgo izrakteņu ieguves un teritorijas rekultivācijā, veidojot ieguves vietu par ūdensobjektu, pie tam rekultivāciju veicot pakāpeniski. Saskaņā ar eksperta secināto (1. pielikums) teritoriju labiekārtojuma līmeņa palielināšanās šo darbību rezultātā rada pozitīvu piensumu novada saimnieciskajā dzīvē, veido papildus rekreācijas teritorijas kā novada iedzīvotājiem, tā viesiem, veidojas ainaviski augstvērtīgas teritorijas.

Teritorijas apsekošanā arī konstatēts, ka atradnēs Gundegas un Misiņi 1 iespējams netiek ievērotas licenču nosacījumus ietvertās un pašvaldībā izsniegto būvatļauju vides aizsardzības prasības.

Atradnē Gundegas izstrādātie laukumi apsekošanas laikā tika aizbērti ar grunti, kas satur atkritumus. Atkritumi savukārt var saturēt vidi piesārņojošas vielas. Tā kā blakus atrodas ūdenstilpe (Olaines novada teritorijā), kas ir iecienīta iedzīvotāju atpūtas vieta, nezināmas izcelsmes atkritumi var radīt gruntsūdeņu piesārņojumu un arī radīt šīs ūdenstilpes piesārņojuma risku.

Uz atradni Misiņi1, kas atrodas tuvu dzīvojamai apbūvei (tuvākā dzīvojamā ēka atrodas 90 m attālumā), notiek aktīva noņemtās zemes virskārtas un citu materiālu, kas netiek iegūti atradne Misiņi1 (piemēram, grants), transportēšana uz šī objekta teritoriju, arī materiālu transportēšana prom no objekta. Tas, ņemot vērā dzīvojamās apbūves tuvumu, kā arī to, ka iebraucamais ceļš objektā novietots pretī dzīvojamajai ēkai, rada papildus gaisa piesārņojumu ar daļiņām, kā arī transporta radīto troksni un vibrācijām nekā tas veidotos, ja objektā tiktu veiktas darbības tikai saistībā ar smilts ieguvu un transportēšanu no atradnes Misiņi1.

3. attēls Derīgo izrakteņu licenču laukumi (ar melnu līniju – smilts ieguve, ar sarkanu līniju – kūdras ieguve)

Atradnē Kārklīņi derīgo izrakteņu ieguve ir pabeigta, taču rekultivācija nav veikta. Atradne 2015. gadā izslēgta no derīgo izrakteņu bilances³. Izstrādes vietā ir bērti ieguves vai būvdarbu atkritumi, apkārtnē ir nesakopta, piesārņota ar atkritumiem, vērojami krastu aktīvas erozijas procesi. Ievērojot to, ka izstrādes vietā ir bērti nezināmas izcelsmes atkritumi, no tiem ir iespējams grunts piesārņojums. Perspektīvā ir jāveic teritorijas sakārtošana un dīķa izveide saskaņā ar pašvaldībā apstiprināto būvprojektu, vai arī konservācija, atbrīvojot teritoriju no atkritumiem un nodrošinot tās iežogojumu.

Līdzšinējā dīķsaimniecību ierīkošana un tai nepieciešamā smilts ieguve līdz šim novadā ir bijusi saistīta ar vides problēmām, jo iegūtā smilts uz valsts galveno autoceļu A5 pa vietējiem autoceļiem nr. C-22, C-1 tiek transportēta cauri Jaunmārupes ciemam, kas rada traucējumu iedzīvotājiem (troksnis, gaisa piesārņojums ar daļiņām – putekļiem).

Pēdējā laikā interese par dīķsaimniecību izveidi un tai dīķu ierīkošanai nepieciešamo smilts ieguvi ir pieaugusi, jaunas ieguves vietas tiek plānotas salīdzinoši nelielos attālumos viena no otras. Ja summārās smilts ieguves platības pārsniedz 5 ha, tad darbībai piemēro sākotnējo ietekmes uz vidi izvērtējuma procedūru, ja pārsniedz - 25 ha, tad - ietekmes uz vidi novērtējumu⁴. Sākotnējā izvērtējuma rezultātā ir pieņemti lēmumi par ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu plānotajām dīķsaimniecību ierīkošanas vietām.

VVD Lielrīgas reģionālā vides pārvalde 2018. gada 18. aprīlī pieņēma lēmumu Nr. 5-02/2 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu" dīķsaimniecību izveidei un derīgo izrakteņu ieguvei nekustamajā īpašumā nekustamajā īpašumā „Strautmaļi” (nekustamā īpašuma kadastra Nr. 8076 011 0112), ko ierosinājusi SIA "KVL BALTIC". Tā kā darbībai veidojas summārās ietekmes ar nekustamajā īpašumā Liellauki” (nekustamā īpašuma kadastra Nr. 8076 011 1455, zemes vienības kadastra apzīmējums Nr. 80760110699) plānoto līdzīgo darbību, kam IVN procedūra ir piemērota ar citu lēmumu, tad lēmumā Nr. 5-02/2 noteikts "ka zivju dīķa izveidei nekustamā īpašumā „Liellauki” (nekustamā īpašuma kadastra Nr. 8076 011 1455, zemes vienības kadastra apzīmējums Nr. 8076 011 0699), Mārupes novadā, kurai ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra piemērota ar Pārvaldes 2017. gada 24. augusta ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu Nr. RI17SI0076, novērtējami veicami apvienotā procedūrā un ietekmes uz vidi novērtējuma laikā apvienojama sākotnējā sabiedriskā apspriešana, ietekmes novērtējuma ziņojuma sagatavošana un tā sabiedriskā apspriešana." No 2018. gada 15. maija līdz 03. jūnijam notika iepriekšminētā IVN sākotnējā apspriešana, 30. maijā - apspriešanas sanāksme.

Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra ir ierosināta arī SIA "KVL BALTIC" nekustamajā īpašumā „Buras” (nekustamā īpašuma kadastra Nr. 8076 011 1300) plānotajai smilts ieguvei.

Nemot vērā dīķsaimniecības kā lauksaimniecības nozares attīstības aktualitāti, teritorijas plānojuma grozījumos saskaņā ar darba uzdevumu tiek risināts jautājums par dīķsaimniecību vai citu mākslīgo ūdens objektu (rekreācijas vajadzībām) izveides nosacījumiem Lauksaimniecības zemēs un derīgo izrakteņu (smilts) ieguves prasībām ciktāl tas ir nepieciešams mākslīgo ūdens objektu izveidei.

5.2.2. Kūdra

Novadā samērā plašas teritorijas aizņem pārmitras teritorijas un plaši ir izplatīti kūdras nogulumi. Teritorijas, kur kūdras nogulumu biezums pārsniedz 0,3m tiek klasificētas kā purvs, savukārt kūdras atradni parasti nosaka teritorijā, kur kūdras nogulumu biezums pārsniedz 1,3m. Kopumā novada teritorijā kūdras krājumi akceptēti 7 atradnēs (LVGMC dati) skat.4.tabulu.

³ Derīgo izrakteņu (būvmateriālu izejvielu, kūdras, sapropeļa un dziedniecības dūņu) krājumu bilance par 2015.gadu. VSIA Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, 2016.

⁴ Atbilstoši likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 1. un 2. pielikumam

Divās atradnēs notiek kūdras ieguve (skat.5.tabulu).

4.tabula Kūdras atradnes Mārupes novada teritorijā (Avots: LVĢMC)

Atradnes numurs	Nosaukums	Atrašanās vieta	Derīgā izrakteņa veids
16869	Gundegas	Mārupes novads	Kūdra
16851	Mārtiņi	Mārupes novads	Kūdra
16804	Mēdema	Mārupes novads	Kūdra
16803	Cenas tīrelis	Mārupes Novads, Olaines novads, Olaines pagasts, Babītes pagasts	Kūdra
16755	Māriņu	Mārupes novads	Kūdra
16753	Ezeru (daļa)	Mārupes novads	Kūdra
16698	Bieriņu	Mārupes novads	Kūdra

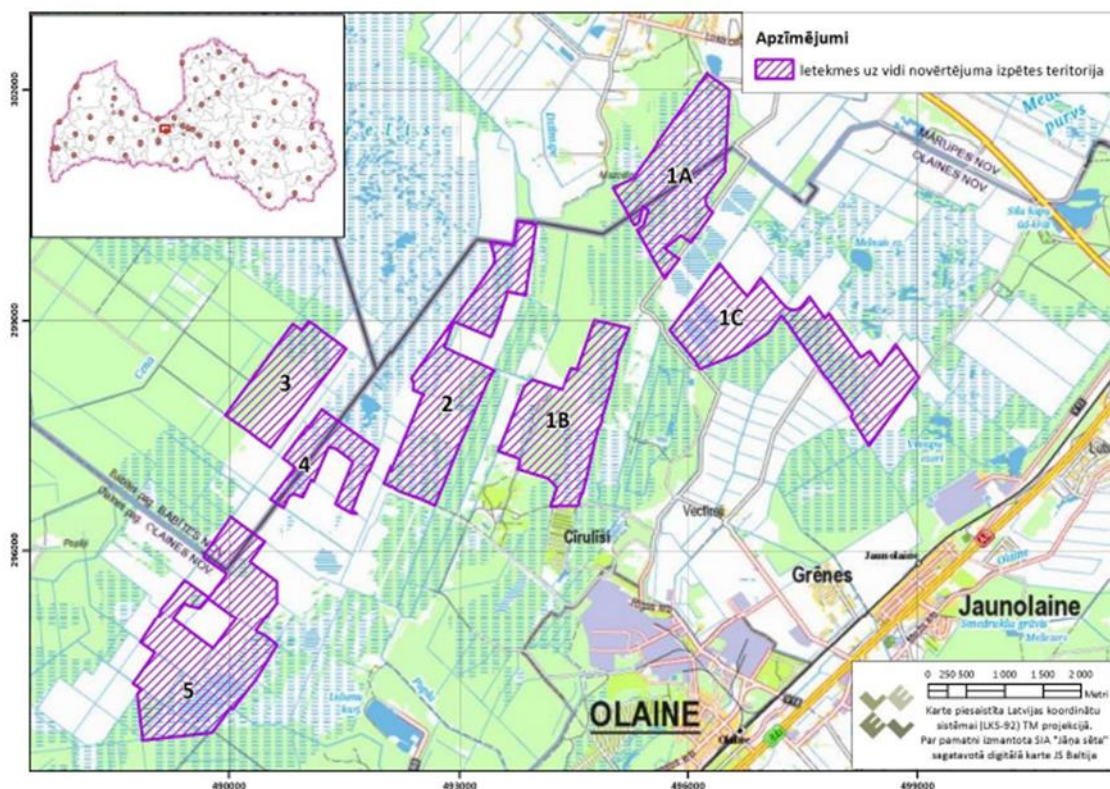
5.tabula Kūdras ieguve 2016.gadā (Avots: LVĢMC)

Atradnes numurs	Nosaukums	Licences turētājs	Licences Nr.	Licences derīguma termiņš	Ieguves apjoms 2016.gadā, tūkst. t ar mitrumu 40%
16698	Bieriņu purvs	SIA "PAGANELS"	Licence Nr. CS15ZD0141	2015.04.30 - 2021.03.20	5,2
16803	Cenas tīrelis	SIA "FLORABALT SIA "OLAINES KŪDRA"	Licence Nr. 8/237 Licence Nr. CS12ZD0007	2003.04.08 - 2028.03.18 2012.01.13 - 2036.06.09	14,69
16804	Mēdema purvs	SIA "Olaines kūdras"	Licence Nr.CS12ZD008	2012.01.13. – 2036.06.09.	3,79

Kūdras atradnei Medema purvs licences darbības termiņš beigsies 2036. gadā, savukārt Bieriņu purva licences darbības termiņš beigsies 2021. gadā (5. tabula) – teritorijas plānojuma darbības laikā (līdz 2026. gadam).

Teritorijas plānojuma grozījumos tiek meklēti risinājumi izstrādātā Bieriņu purva, kā arī Medema purva funkcionālā zonējuma precizēšanai, tostarp ņemot vērā novada zaļā tīklojuma priekšlikumu (4. attēls) un pētījumu *"Rekreatīvā tūrisma attīstības iespēju izvērtēšana Mēdema purvā un tam pieguļošajās meža teritorijās"* (J. Smalinskis, 2015.). Pētījumā par Medema purva attīstības iespējām, izvērtējot teritorijas dabas vērtības, sniegti priekšlikumi teritorijas izmantošanas iespējas rekreatīvajiem mērķiem, t.sk. apskatot izstrādāto kūdras purvu izmantošanas praksi, līdzšinējo situāciju rekreācijas jomā, teritorijas attīstības scenārijus, rekreācijas zonu un teritorijas labiekārtojuma priekšlikumus.

Pirms teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes uzsākšanas Cenas tīrelī ir plānots paplašināt kūdras ieguvu, t.sk. vienā teritorijā Mārupes novadā. Kūdras ieguves paplašināšanai ir veikts ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – IVN) par Vides pārraudzības valsts birojs 2017. gada par IVN ziņojumu "Kūdras ieguves lauku paplašināšanas Mārupes novada Mārupes pagasta, Babītes novada Babītes pagasta un Olaines novada Olaines pagasta teritorijās" (SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2016.g.) ir izdevis atzinumu Nr.7 *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu kūdras ieguves lauku paplašināšanai atradnē "Cenas tīrelis" Mārupes novada Mārupes pagastā, Babītes novada Babītes pagastā un Olaines novada Olaines pagastā"*.

2.1.1. attēls. Paredzētās darbības atrašanās vieta

4. attēls Cenase tīreļa paplašināmā kūdras ieguves teritorija, kurai veikts IVN. Laukums 1A atrodas Mārupes novadā

Avots: Kūdras ieguves lauku paplašināšanas Mārupes novada Mārupes pagasta, Babītes novada Babītes pagasta un Olaines novada Olaines pagasta teritorijās. Pārstrādātais ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2016. gada septembris

Mārupes novada dome paredzēto darbību nav akceptējusi, jo derīgo izrakteņu ieguve kūdras ieguves paplašināšanas teritorijā nav atļautā darbību. Vienlaikus pašvaldībai ir iebildumi arī par to, ka kūdras ieguves saskaņā ar IVN sniegto informāciju no plānotā ieguves lauka 1A ir plānots transportēt caur dzīvojamās apbūves teritorijām Jaunmārupē, kas tādejādi palielinās transporta slodzi, trokšņa un gaisa piesārņojumu Jaunmārupē. Izstrādājot Plānojuma grozījumus, tiek diskutēts par kūdras ieguves iespējām Cenase tīrelī plānotās darbības 1A laukumā, funkcionālā zonējuma un tajā atļautās izmantošanas noteikšanu.

5.2.3. Pazemes ūdeņu atradnes

Mārupes novada teritorijā atrodas 6 pazemes ūdens atradnes ar akceptētiem A kategorijas pazemes ūdens krājumiem (Skulte, Jaunmārupe, Tīraine, Upleju iela, Mārupes vidusskola, Lidosta).

6.tabula Pazemes ūdens atradnes Mārupes novada teritorijā (avots LVĢMC)

Atradnes numurs	Nosaukums	Atrašanās vieta	Izmantotais ūdens horizonts	Ūdens veids	Ķīmiskās aizsargjoslas platība, h
613644	Skulte	Mārupes novads	D3gj	sulfātu saldūdens	37,5
613642	Jaunmārupe	Mārupes novads	D3gj	sulfātu saldūdens	44,7
613638	Tīraine	Mārupes novads	D3gj	saldūdens	40,5
613637	Upleju iela	Mārupes novads	D3gj	saldūdens	177
613636	Mārupes vidusskola	Mārupes novads	D3gj	saldūdens	280

Atradnes numurs	Nosaukums	Atrašanas vieta	Izmantotais ūdens horizonts	Ūdens veids	Ķīmiskās aizsargjoslas platība, h
613635	Lidosta	Mārupes novads	D3gj	saldūdens	178

Visās atradnēs ūdens tiek iegūts no Augšdevona Gaujas ūdens horizonta, kas ir droši aizsargāts no virszemes piesārņojuma.

Jāatzīmē, ka iegūto pazemes ūdeņu kvalitāte pilnībā neatbilst dzeramā ūdens kvalitātes prasībām (paaugstināta dzelzs koncentrācija, mangāna koncentrācija, kā arī Skultē un Jaunmārupē paaugstināta sulfāta jonu koncentrācija, palielināta cietība). To nosaka pazemes ūdeņu dabiskais sastāvs. Tādēļ pirms ūdens padošanas patērētājiem, veicama dzeramā ūdens sagatavošana.

Nemot vērā labo horizonta aizsargātību, atradnēm netiek noteikta bakterioloģiskā aizsargjosla, stingra režīma aizsargjosla ir 10m, ķīmiskā aizsargjosla norādīta 6.tabulā.

Centralizētus ūdensapgādes pakalpojumus Mārupes novadā sniedz A/S „Mārupes komunālie pakalpojumi”. Tie pieejami Mārupes, Tīraines, Vētras, Skultes un Jaunmārupes ciemos.

Saistībā ar Plānojuma grozījumiem centralizētu ūdensapgādes pakalpojumu pieejamība ir viens no kritērijiem ciemu robežu pārskatīšanai vai jaunu ciemu noteikšanai novadā.

5.3. Dabas teritorijas

Plānojuma grozījumu risinājumi tiešāk ir saistīti ar turpmāku mežu un purvu teritoriju plānošanu, kā arī netiešu ietekmi uz virszemes ūdeņiem.

5.3.1. Meži, purvi

Lielākie mežu masīvi ir izvietojusies Mārupes novada rietumu un dienvidrietumu daļā. Novadā pēc Valsts meža dienesta datiem par 2017. gadu meža zemes aizņem 35,% no Mārupes novada teritorijas, t.sk. mežaudzes - 2161,57 ha un purvi – 1044,06 ha⁵.

Mārupes novadā dominējošie ir priežu meži, kas aizņem 79 % (1712 ha) no visām mežaudžu platībām (2161,57 ha). Priežu mežu platībām ir tendence samazināties – 2011. gadā tie bija 84 % (2182,7 ha). Tas skaidrojams gan ar mežu izciršanu, gan arī iespējams ar atšķirībām meža inventarizācijas datu uzskaitē.

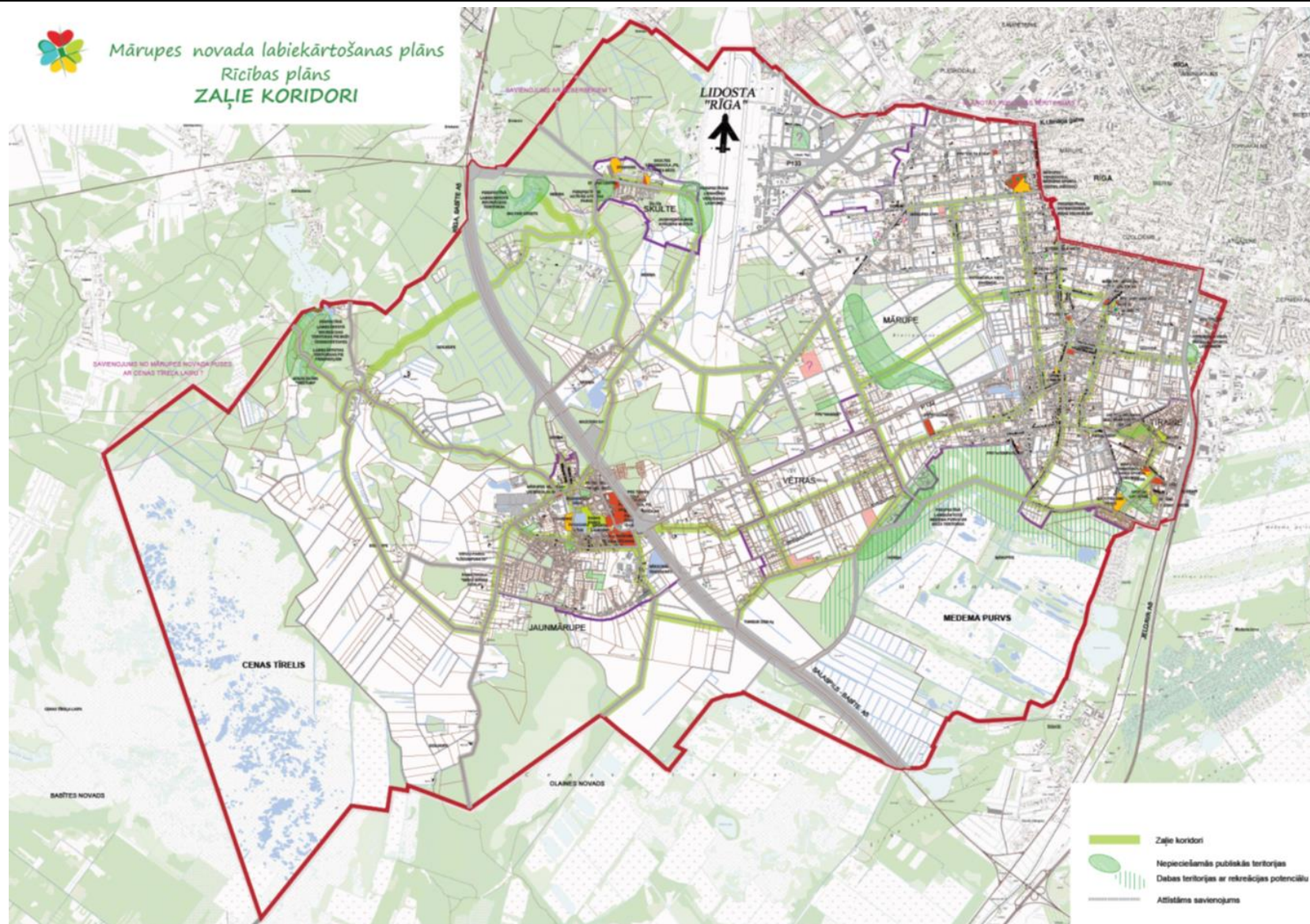
Lielākā daļa mežu ir privāti – 2122,45 ha (98,19 %), valsts meži aizņem 39,12 ha (1,81 %). Mežu lielākā daļa pieder SIA “Rīgas meži”.

Plānojuma grozījumu izstrādes laikā uzmanība ir pievērsta rekreācijas teritoriju plānošanai, t.sk. mežos, notiek konsultācijas par SIA “Rīgas meži” mežu plānošanu šim nolūkam, nākotnē veidojot arī mežparkus, piemēram, Medema purva teritorijā.

Pašvaldībā 2016. gadā ir sagatavots arī Mārupes novada labiekārtošanas attīstības plāna projekts un tajā plānotie risinājumi attiecībā uz zaļo koridoru izveidi Mārupes novadā (4. attēls).

Purvi galvenokārt ir augstie jeb sūnu purvi, kas ir izvietojusies novada dienvidrietumu (Cenas tīrelis ar kopējo platību - 8983 ha), dienvidaustrumu (Medema purvs - 3400 ha) daļā. Mārupes novada teritorijā atrodas daļa no Latvijas *Natura 2000* teritorijas – dabas liegums „Cenas tīrelis” (LV0519800). Plānojuma risinājumos līdz ar dīkšsaimniecību attīstības plānošanu tiek risināts jautājums par piekļuves (ceļa) izveidi dabas liegumam. Veidojot teritorijas funkcionālo zonējumu, purvi saskaņā ar VAN noteikto tiek iekļauti Meža teritorijās. Informācija par kūdras ieguvu un to saistību ar Plānojuma grozījumiem sniegta 5.2.2. nodaļā.

⁵ <http://www.vmd.gov.lv/valsts-meza-dienests/statiskas-lapas/publikacijas-un-statistika/meza-statistikas-cd?nid=1809#jump>

6. attēls Zaļie koridori

Avots: "Mārupes novada labiekārtošanas attīstības plāns" projekts, 2016

5.3.2. Virszemes ūdeņi

Atbilstoši Latvijas teritorijas iedalījums upju baseinu apgabalos⁶ Mārupes novads atrodas Daugavas un Lielupes upju baseina apgabalā (turpmāk UBA).

Hidrogrāfisko tīklu Mārupes novada teritorijā veido Mārupīte (Daugavas UBA), Neriņa un Dzilnupīte (Lielupes UBA), kā arī meliorācijas grāvju tīkls. Upēm ir raksturīgs mazs kritums un lēns tecējums. Mazo upju ielejas ir daļēji vai pat pilnīgi pārveidotas.

Novada teritorijā liela bagātība ir purva ezeri. Cenu tīreļa lieguma daļā to skaits sniedzas vairākos desmitos, kas nosaka kopējo šīs Cenu tīreļa kā dabas lieguma vērtību. Medema purvā atrodas Stūnīšu ezers. Teritorijā atrodas vairākas mākslīgās ūdenstilpes - dīķi Jaunmārupē (Imaku dīķis, Gravas dīķis, Bērciema dīķis, Pavasara dīķis), dīķi pie mazstāvu apbūves Mārupē (Aigu ūdenskrātuve), dīķi pie golfa kluba "Viesturi", novada teritorijā iestiepjas neliela Božu ūdenskrātuves dienvidu daļa (4,1 ha)⁷.

Novada upes un ezeri nav izdalīti upju sateces baseinu apsaimniekošanas vienībās - virszemes ūdensobjektos⁸ (turpmāk VŪO). Mārupīte iekļaujas virszemes ūdensobjekta Daugava (D413SP⁹), Neriņa un Dzilnupīte – virszemes ūdensobjekta Misa (L129) tiešajā sateces baseinā. Nelielu daļu novadā aizņem VŪO Babītes ezers (E032SP) tiešais sateces baseins.

Atbilstoši UBA apsaimniekošanas plānos ietvertajai informācijai¹⁰ pēc 2006. – 2008. gada monitoringa cikla rezultātiem Daugavas (D413SP) ekoloģiskais potenciāls bija ļoti slikts, Misas (L129) ekoloģiskā kvalitāte – vidēja un Babītes ezera (E032SP) ekoloģiskais potenciāls - vidējs. Savukārt Pēc 2009. – 2014.g. monitoringa datiem Daugavas (D413SP) ekoloģiskais potenciāls bija vidējs, Misas (L129) ekoloģiskā kvalitāte – ļoti slikta un Babītes ezera (E032SP) ekoloģiskais potenciāls - ļoti slikts.

Daugavas UBA apsaimniekošanas plānā 2016. – 2021. gadam VŪO Daugava (D413SP) ir noteikts vides kvalitātes mērķis "labs ekoloģiskais potenciāls" 2021. gadā. Plānā šis VŪO izdalīts kā riska VŪO, jo tam ir risks nesasniegt noteikto vides kvalitātes mērķi. Tā sasniegšanai nepieciešama kopējā fosfora (P_{kop}) un kopējā slāpekļa (N_{kop}) piesārņojuma samazināšana. Ūdensobjektam raksturīga būtiska punktveida un izkliedētā piesārņojuma slodze un būtiska morfoloģiskā ietekme, tādējādi tas ir kopumā ir novērtēts kā būtiski ietekmēts ūdensobjekts. Attiecībā uz Mārupes novada teritoriju galvenais ir izkliedētais piesārņojums no lauksaimniecības zemēm, lietus un sniega kušanas ūdeņu noteces no apdzīvotām vietām un ceļiem, vēsturiskais piesārņojums un arī citi veidi.

Lielupes UBA apsaimniekošanas plānā 2016. – 2021. gadam VŪO Misa (L129) ir noteikts vides kvalitātes mērķis "labs ekoloģiskā kvalitāte" 2021. gadā. Plānā ir norādīts, ka VŪO ir risks šo mērķi nesasniegt, jo ir paaugstināti fizikāli ķīmiskie parametri, prioritāro un bīstamo vielu koncentrācijas, kā arī sateces baseinā pastāv plūdu risks, kas sekmē piesārņojuma izplatīšanos. Tādēļ saistītā ar nepieciešamību mazināt piesārņojumu ar prioritārajām un bīstamajām vielām Mārupes novadā ir jāpievērš uzmanību ražošanas objektu plānošanai un vides prasību ievērošanai to darbībā.

VŪO Babītes ezers (E032SP) ir noteikts izņēmums – labs ekoloģiskais potenciāls jāsasniedz 2027.g.. Babītes ezers ir būtiski ietekmēts VŪO. Attiecībā uz Mārupes novada teritoriju jāatzīmē, izkliedētā

⁶ Noteikts Ūdens apsaimniekošanas likumā.

⁷ Mārupes novada teritorijas plānojums 2014.-2026.gadam. Paskaidrojuma raksts

⁸ Iedalījums virszemes ūdensobjektos atbilstoši MK noteikumi Nr.858 „Noteikumi par virszemes ūdensobjektu tipu raksturojumu, klasifikāciju, kvalitātes kritērijiem un antropogēno slodžu noteikšanas kārtību” (19.10.2004.) prasībām.

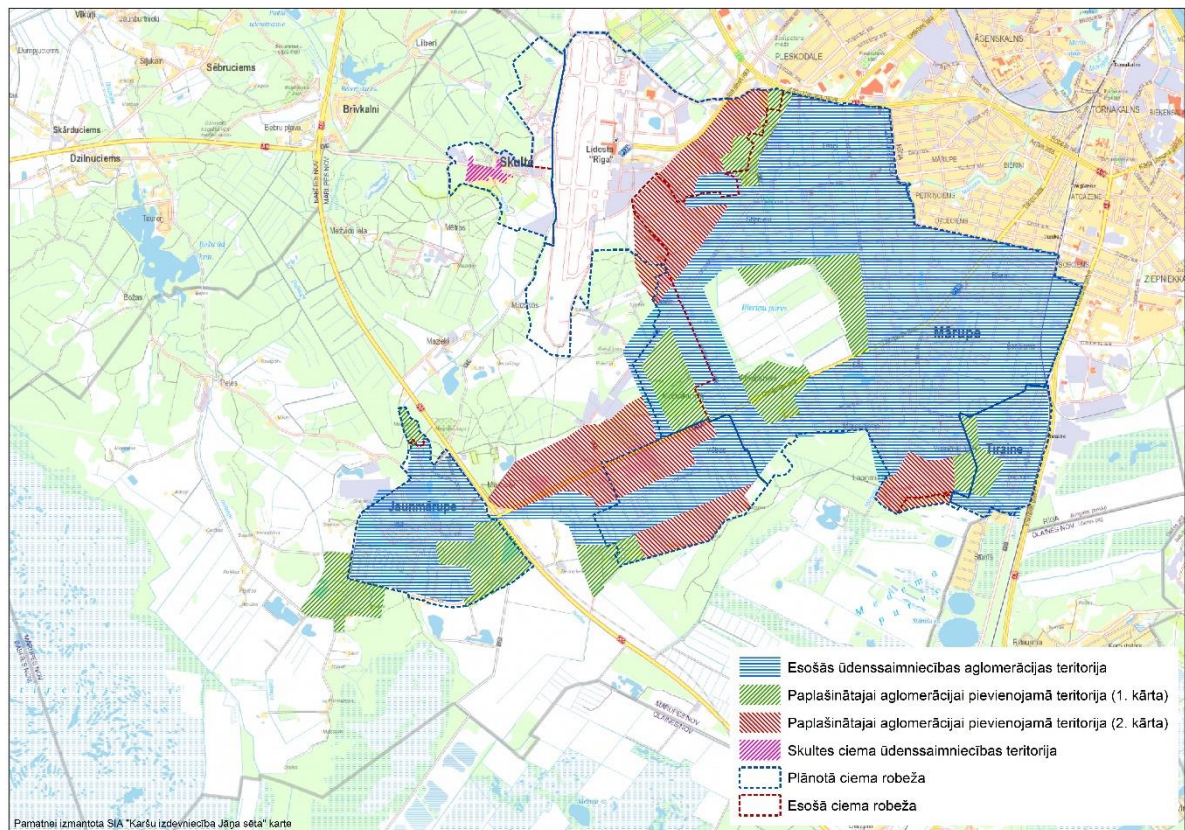
⁹ SP - stipri pārveidots ūdensobjekts (hidroloģiskās un/vai morfoloģiskās īpašības cilvēka darbības ietekmē ir būtiski mainījušās un šo izmaiņu dēļ nevar nodrošināt dabiskiem apstākļiem raksturīgu sugu sastāvu)

¹⁰ Daugavas upju baseina apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021. gadam. 2015. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs; Lielupes upju baseina apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021. gadam. 2015. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

piesārņojuma slodze sateces baseinā. Tādēļ teritorijas plānošanas procesā ir svarīgi pievērst uzmanību izklidētā piesārņojuma mazināšanai gan no lauksaimniecības zemēm, gan no apdzīvotajām vietām gadījumā, ja netiek veikta pietiekama sadzīves notekūdeņu attīrīšana. Plānojuma grozījumos tiek risināts jautājums par Lauksaimniecības zemju izmantošanu, ciemu robežu izmaiņām un jaunu ciemu noteikšanu.

Saskaņā ar LR Civillikuma Trešās daļas Lietu tiesības 1102. panta nosacījumiem un tā I pielikumā ietverto publisko upju un ezeru sarakstu Mārupes novadā nav publisko ūdeņu. Novadā nav arī Ministru kabineta noteikumos Nr. 692 “Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība” (28.11.2017.) iekļautu peldvietu. Tā kā novads ir salīdzinoši blīvi apdzīvots un robežojas ar Rīgas pilsētu, tad aktuāls ir jautājums par rekreācijas vietām, tostarp, pie ūdeņiem. Plānojuma grozījumos, risinot jautājumu par Lauksaimniecības zemju izmantošanu, tiek risināts jautājums arī par mākslīgu ūdens objektu izveidi rekreācijas vajadzībām, kas ierīkošanas gadījumā paaugstinātu novada ūdeņu rekreācijas potenciālu.

Virszemes ūdeņu un arī gruntsūdeņu aizsardzība, to piesārņojuma mazināšana Plānojuma grozījumu izstrādes kontekstā ir saistīta ar ciemu robežu izmaiņu vai jaunu ciemu noteikšanas izvērtējumu, jo kā viens no ciemu robežu izmaiņu vai jaunu ciemu noteikšanas kritērijiem ir vērtēts centralizētās sadzīves kanalizācijas pieejamība vai iespējas nākotnē tai pieslēgties.

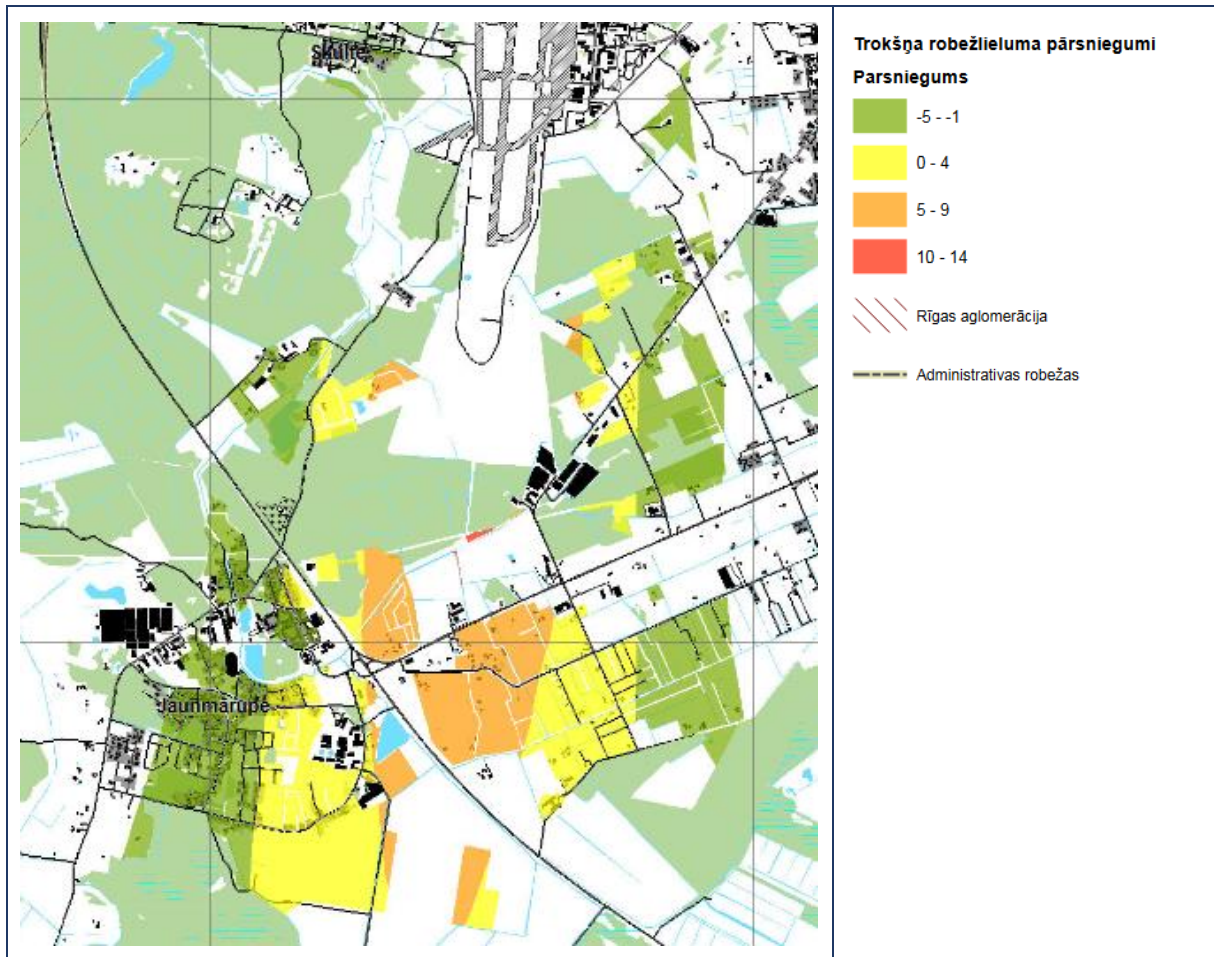

6. attēls Sadzīves kanalizācijas aglomerāciju un ciemu esošās un plānotās robežas

5.4. Trokšņa līmenis

Viens no būtiskākajiem vides aspektiem, kas ietekmē cilvēku dzīves vidi Mārupes novadā ir vides troksnis. Nozīmīgākie trokšņa avoti Mārupes novadā ir starptautiskā lidosta „Rīga”, autoceļi (A5, P132, P133), kur ir augsta satiksmes intensitāte, un dzelzceļa radītais troksnis. To apkārtnē trokšņa līmeņi ir paaugstināti. Mārupes novada teritorijā līdz šim nav veikta visaptveroša trokšņa kartēšana, bet ir veiktas izpētes starptautiskajai lidostai “Rīga” un atsevišķiem valsts autoceļiem.

Par starptautiskās lidostas “Rīga” radīto trokšņa līmeni Mārupes novadā aktuālāko informāciju sniedz 2017. gada 8. decembrī apstiprinātā VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga” trokšņa stratēģiskā karte¹¹. Karte apvieno informāciju par gaisa kuģu radītā trokšņa skartajām teritorijām, iedzīvotāju skaitu, dažādas sabiedriskās iestādes, trokšņa robežlielumiem iepriekšminētajās teritorijās. Karte ir sagatavota 2016. gadam. Saskaņā ar šīs kartes informāciju dienas, vakara un nakts trokšņa rādītāji pārsniedz daļā apbūves teritoriju Jaunmārupē, Mazcenā, Vētrās un Mārupes ciema rietumu malā, Ministru kabineta 2014.gada 7.janvāra noteikumos Nr.16. “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteiktos robežlielumus (noteikumu 2. pielikums) par 5 līdz 14 dB(A).

6. attēls VAS Starptautiskā lidosta “Rīga” apkalpoto gaisa kuģu radītā nakts trokšņa rādītāja L_{nakts} pārsniegumi 2016.g.

Avots: http://www.riga-airport.com/uploads/files/Vide/RIX_2016_TSK.pdf

Novada teritoriju šķērso dzelzeļa līnija Rīga – Jelgava. Tā kā dzelzeļa līnijas posmā pie Tīraines stacijas vilcienu satiksmes intensitāte 2016. gadā nepārsniedza 30 000 vilcienu sastāvu gadā, tad dzelzeļa posmam Mārupes novadā saskaņā ar normatīvo aktu nosacījumiem (MK noteikumi Nr. 16, 2014.) trokšņa stratēģiskās karte nav jāizstrādā, tādēļ informācija par konkrētām trokšņa līmeņa pārsniegumu teritorijām nav pieejama. Taču dzelzeļa tiešā tuvumā trokšņa līmeņi ir augsti.

Saskaņā ar trokšņa stratēģiskās kartes valsts galvenajam autoceļam A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils – Babīte)¹², kas šķērso Mārupes novadu, informāciju 2017. gadā autoceļa tuvumā ir identificēti dienas,

¹¹ VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga” trokšņa stratēģiskā karte. VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga” Kvalitātes vadības departaments, Mārupe, 2017.

¹² Trokšņa stratēģisko karšu izstrāde valsts galvenā autoceļa A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils – Babīte) posmiem no autoceļa A6 Rīga–Daugavpils–Krāslava–Baltkrievijas robeža (Pāternieki) līdz autoceļam A7 Rīga –Bauska –Lietuvas robeža (Grenctāle) un

vakara un arī nakts vides trokšņa līmeņu pārsniegumi apbūvētajās teritorijās Jaunmārupē, Mazcenā, nelielā teritorijā – Mežvidos (nakts un vakara trokšņa robežlielumu pārsniegumi). Plašākās trokšņa līmeņu pārsniegumu teritorijas ir noteiktas nakts trokšņa robežlielumam (x. attēls). Kopējā trokšņa (> 55 dB(A)) diskomforta zonas platums ir aptuveni 250 m – 300 m no autoceļa. Autoceļam pieguļošajai meža un lauksaimniecības zemju (izņemot viensētas) teritorijām trokšņa robežlielumi normatīvajos aktos nav noteikti.

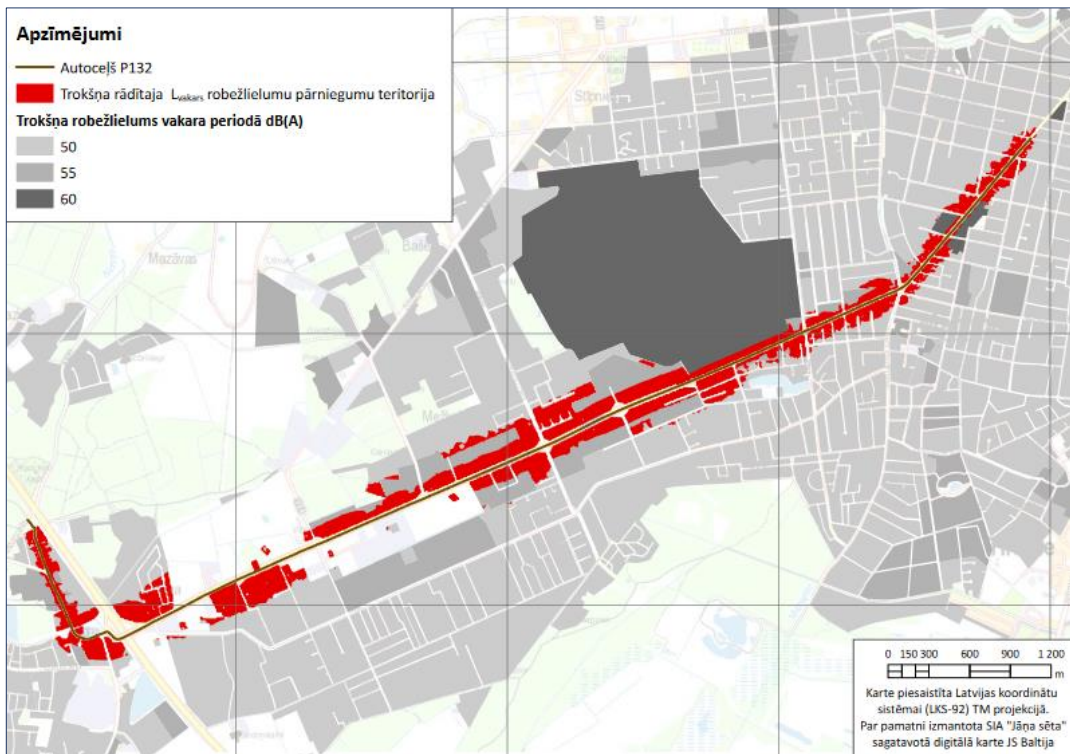

7. attēls Trokšņa rādītāja L_{nakts} robežlielumu pārsniegumu teritorijas Mārupes novadā pie autoceļa A5
Avots: <https://lvceli.lv/informacija-un-dati/#> (par autoceļu A5)

Arī valsts reģionālā autoceļa P132 Rīga – Mārupe posmam no Rīgas līdz autoceļam A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils–Babīte) un valsts reģionālā autoceļa P133 posma Kalnciema iela –lidosta “Rīga” tiešā tuvumā ir identificēti trokšņa līmeņa pārsniegumi.

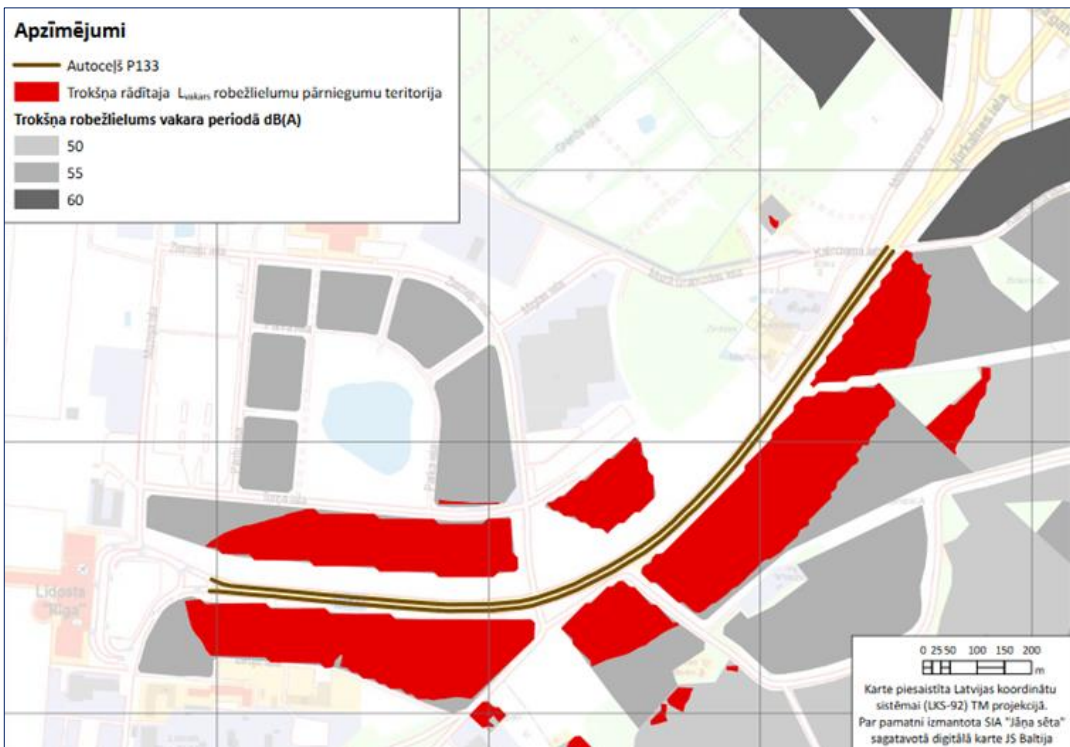
Autoceļa P132 posma Rīga – A5 tuvumā, kā arī autoceļa P133 posma Kalnciema iela –lidosta “Rīga” tuvumā, ņemot vērā teritorijas lietošanas funkciju, novērtējuma periodu un summējot aprēķinātās platības, vislielākā teritorijas platība, kurā pārsniegti trokšņa robežlielumi, konstatēta vakara periodā (8. un 9. attēls), bet vismazākā – dienas periodā. Vakara trokšņa rādītāja pārsniegumi konstatēti līdz 10 dB(A).

o autoceļa A8 Rīga –Jelgava–Lietuvas robeža (Meitene) līdz Babītei. Rezultātu kopsavilkums. SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2017.; <https://lvceli.lv/informacija-un-dati/#>

8. attēls Trokšņa rādītāja L_{vakars} robežlielumu pārsniegumu teritorijas pie autoceļa P132

Avots: <https://lvceli.lv/informacija-un-dati/#> (par autoceļu P132, SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2017.)

9. attēls Trokšņa rādītāja L_{vakars} robežlielumu pārsniegumu teritorijas pie autoceļa P133

Avots: <https://lvceli.lv/informacija-un-dati/#> (par autoceļu P133, SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2017.)

Plānojuma grozījumos tiek izstrādāts teritorijas funkcionālais zonējums, izvērtējot piemērotāko zonējumu teritorijās, kur ir konstatēti trokšņa līmeņa pārsniegumi. Plānojuma grozījumu izstrādes procesā ir apkopota aktuālā informācija par trokšņa izplatību no galvenajiem tā avotiem.

5.5. Gaisa kvalitāte

Regulāri gaisa kvalitātes mērījumi, kas sniegtu informāciju par Mārupes novada gaisa piesārņojuma avotu ietekmi uz gaisa kvalitāti netiek veikti. Taču, izvērtējot autotransporta intensitāti un stacionāro objektu radīto izmešu apjomus salīdzinājumā ar Latvijas pilsētu pašvaldībām, kurās gaisa kvalitāte šajā aspektā tiek kontrolēta vai ir veikti gaisa mobilo un stacionāro gaisa piesārņojuma avotu radīto piesārņojošo vielu koncentrāciju un to izplatības aprēķini (modelēšana), var secināt, ka galvenais gaisa piesārņojuma avots ir transports – autotransports, īpaši valsts galvenā autoceļa A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils – Babīte), valsts reģionālā autoceļa P132 Rīga – Mārupe, valsts reģionālā autoceļa P133 lidostas "Rīga" pievedceļš tuvumā, kā arī dzelzceļa transports pa dzelzceļa līnija Rīga – Jelgava.

Uz valsts autoceļa A5 kopēja satiksmes gada vidējā diennakts intensitāte 2017. gadā posmā autoceļš A8 un A9 bija no 11189 aut/dnn, t.sk. kravas transporta īpatsvars – 15 %, uz valsts reģionālā autoceļa P132 – 9833 aut/dnn, t.sk. kravas transporta īpatsvars – 12 %, uz valsts reģionālā autoceļa P133 – 21328 aut/dnn, t.sk. kravas transporta īpatsvars – 9 %¹³, Autotransporta radītajās emisijās galvenās piesārņojošas vielas ir slāpekļa oksīdi, daļiņas PM₁₀, PM_{2,5}, oglekļa oksīds, oglekļa dioksīds un ogļūdeņraži (benzols, toluols, ksilols). Transporta ietekmes zonā pārsvarā atrodas dzīvojamās apbūves teritorijas. Informācija par gaisa kvalitātes piesārņojuma līmeni novadā pie transporta objektiem un līdz ar to normatīvu pārsniegumiem¹⁴ nav pieejama.

Dzelzceļa vides aizsardzības politikā 2012.- 2020. gadam (Latvijas Republikas Valsts dzelzceļa administrācija, 2012.)¹⁵ par dzelzceļa transporta ietekmi uz gaisa kvalitāti norādīts, ka *“Latvijā nav pieejami statistikas dati, kas ļautu salīdzināt dzelzceļa transporta sistēmas un citu transporta veidu radīto ietekmi uz vidi. Tomēr kā parāda citu Eiropas valstu apkopotie dati par emisijām gaisā, tad gaisa piesārņojums, ko rada dzelzceļa pārvadājumi ir daudzkārt mazāks nekā citiem transporta veidiem. Vidēji dzelzceļa transporta radītie gaisa izmeši veido tikai 0.1 – 0.8 % no kopējiem transporta sektora gaisa izmešiem¹⁶. Turpretim autotransports rada līdz pat 94 – 99 %. Šie dati dažādās valstīs var nedaudz atšķirties atkarībā no elektrovilcienu izmantošanas intensitātes kravu un pasažieru pārvadājumiem. Pie tam aprēķināts, ka attālumos, kas lielāki par 150 km, izdevīgāk ir pārvadāt kravas pa dzelzceļu, kā arī izmantot kombinētos pārvadājumus (autotransporta pārvadāšanu uz dzelzceļa platformām). Latvijā pēdējos gados kā aktuāla dzelzceļa transporta vides problēma tiek minēta putekļu emisija kravu transportēšanas laikā, kas satrauc dzelzceļa tiešā tuvumā dzīvojošos iedzīvotājus. Tomēr jāatzīmē, ka nav tiešu pierādījumu, ka šo problēmu rada beramo un viegli putošu kravu transportēšana, nevis kravu apstrāde terminālos.”* Mārupes novadā dzelzceļa darbības rezultātā galvenās atmosfēras gaisu piesārņojošas vielas ir daļiņas (PM₁₀, PM_{2,5}), nelielos apjomos (no dīzeļvilcieniem) veidojas arī citi izmeši – oglekļa oksīds, oglekļa dioksīds un ogļūdeņraži.

Izmešus atmosfēras gaisā rada arī stacionārie objekti. Valsts statistisko pārskatu „2Gaiss” 2017. gadā uzņēmumi sniedza par 33 stacionārajiem objektiem, t.sk. par 19 siltumapgādes objektiem, kā arī par 14 ražošanas un apkalpes objektiem.

Siltumapgādes objektos kā kurināmais galvenokārt tiek izmantota dabas gāze, arī šķelda un granulas, nelielos apjomos – dīzeļdegviela. Nozīmīgs objekts šajā kategorijā ir SIA “Mārupes siltumnīcas”. Izmantojot iepriekšminētos kurināmā veidus, izmešos atmosfēras gaisā veidojas oglekļa oksīds (CO), oglekļa dioksīds (CO₂) un slāpekļa oksīdi (NO_x), no dīzeļdegvielas veidojas arī sēra dioksīds (SO₂) un vanādija pentoksīds (V₂O₅). Saskaņā ar LVĢMC apkopoto valsts statistisko pārskatu „2Gaiss”

¹³ <http://lvceli.lv/informacija-un-dati/#satiksmes-intensitate>

¹⁴ Normatīvi ir noteikti Ministru kabineta 2009. gada 11. marta noteikumos Nr. 1290 “Noteikumi par gaisa kvalitāti”

¹⁵ <http://www.vda.gov.lv/?id=299&>

¹⁶ <http://www.css-mps.ru/zdm/03-1999/8351.htm>. Francijas nacionālās dzelzceļa biedrības vides aizsardzības politika

informāciju 2016. gadā novada sadedzināšanās iekārtās tika izmantoti 12433 tūkst. m³ dabas gāzes, 6397 tonnas, 40 tonnas granulas un 26 tonnas dīzeldegvielas, kā arī 3698 tūkst. m³ cita kurināmā (sašķidrinātā gāze).

No stacionārajiem objektiem izmeši atmosfēras gaisā veidojas starptautiskās lidostas „Rīga” apkalpes objektu darbībā, t.sk. Mehanizācijas nodaļā, kur notiek elektroautotransporta skābes akumulatoru uzlādēšana, kā arī transporta remonta zonā, kur tiek veikti lidostas darbības nodrošināšanai nepieciešamā autotransporta remontdarbi, kā arī objektos, kur tiek uzglabāta degviela. Galvenās vielas izmešos ir gaistošie organiskie savienojumi (GOS), toluols, benzols, ksilols, etilbenzols un citi, kā arī smakas. Petrolejas, benzīna, propāna un butāna tvaiki nonāk atmosfēras gaisā degvielas un gāzes uzpildes staciju darbībā.

Saskaņā ar LVĢMC apkopoto valsts statistisko pārskatu „2Gaiss” informāciju 2017. gadā novadā atmosfēras gaisā tika izvadītas 65,93 t/gadā oglekļa oksīda, 37223 t/gadā oglekļa dioksīda, 132,56 t/gadā slāpekļa oksīdu un 12,52 t/gadā daļiņu (PM₁₀ un PM_{2,5} (kopā)), 0,69 t/gadā sēra dioksīda (SO₂), 11,76 t/gadā gaistošo organisko savienojumu, 0,33 t/gadā benzīna, 1,51 t/gadā petrolejas, 0,07 t/gadā propāna, 0,07 t/gadā toluola, 3,26 t/gadā etilbenzola un citi izmeši.

Jāatzīmē, ka Mārupes novadā darbojas arī mazi stacionārie siltumapgādes avoti - katlu mājas, krāsnīņas un katli, kuru sadedzināšanas iekārtu jauda neatbilst Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumu Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” 1. un 2. pielikuma prasībām un darbība neatbilst Ministru kabineta 2017. gada 23. maija noteikumu 271 „Noteikumi par vides aizsardzības oficiālās statistikas veidlapām” 2.2 punktā minētajām prasībām. Līdz ar to par šiem objektiem statistiskais pārskats „2 Gaiss” netiek sniegts un dati netiek apkopoti. Katrs šāds objekts ir punktveida emisijas avots, kas summējoties kopā ar citiem objektiem palielina stacionāro objektu ietekmes uz gaisa kvalitāti īpatsvaru novada teritorijā.

Tomēr ņemot vērā to, ka Mārupes novadā vai tā tiešā tuvumā atrodas 3 valsts galvenie autoceļi A8, A9 un A5, kā arī dzelzceļš, tad arī nākotnē gaisa piesārņojuma avots būs transports. Jāatzīmē, ka lokāli gaisa piesārņojumu, īpaši ar daļiņām (putekļiem) rada neasfaltētie vietējie ceļi un ielas, t.sk. jaunajās apbūves teritorijas.

6. STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

Attiecībā uz Mārupes novada teritorijas plānojuma grozījumiem būtiski ir ņemt vērā tos starptautiskos un nacionālos vides aizsardzības mērķus, ka pieņemti saistībā ar vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un dabas resursu racionālu izmantošanu, jo SIVN procesā ir secināts, ka teritorijas plānojuma grozījumu ietekme ir sagaidāma šajos vides aspektos (4. nodaļa).

6.1. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi

Ar Plānojuma grozījumiem saistītie starptautiskie vides aizsardzības mērķi un galvenie uzdevumi ir noteikti ES Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā un septītajā Vispārējā Savienības vides rīcības programmā līdz 2020. gadam.

ES Ilgtspējīgas attīstības stratēģija (2006. g.). Stratēģija nosaka mērķus un uzdevumus, norādot arī pasākumus to īstenošanai. Vides aizsardzības jomā noteikts galvenais mērķis: *“Saglabāt Zemes spēju nodrošināt dzīvību visā tās daudzveidībā, ievērot, ka planētas dabas resursi ir ierobežoti, un nodrošināt augsta līmeņa vides aizsardzību, kā arī uzlabot vides kvalitāti. Nepieļaut un mazināt vides piesārņojumu un veicināt ilgtspējīgu patēriņu un ražošanu, lai likvidētu saikni starp ekonomikas izaugsmi un vides degradāciju.”* Stratēģija ietver septiņus vispārējos uzdevumus, darbības rīcības un pasākumus. Uz Mārupes novada teritorijas plānojuma grozījumiem attiecas vispārējais uzdevums *“Uzlabot apsaimniekošanu un nepieļaut dabas resursu pārmērīgu izmantošanu, atzīstot ekosistēmu pakalpojumu vērtību”*, jo Plānojuma grozījumos tiek risināts jautājums par racionālu dabas resursu izmantošanu (smilts un kūdras ieguve) ieguves teritoriju rekultivāciju un izmantošanu rekreācijas vajadzībām, t.sk. sniedzot sabiedrībai jaunus ekosistēmu pakalpojumus rekreācijas kontekstā.

Konkrētus mērķus vides aizsardzības jomā līdz 2020. gadam paredz Eiropas Parlamenta un Eiropas Savienības Padomes *septītajā Vispārējā Savienības vides rīcības programma līdz 2020. gadam „Labklājīga dzīve ar pieejamajiem planētas resursiem”*. Programmas pamatā ir ilgtermiņa redzējums: *“2050. gadā mēs dzīvosim labi planētas ekoloģisko iespēju robežās. Mūsu labklājības un veselīgas vides pamatā būs novatoriska aprites ekonomika, kurā nekas netiek izšķērdēts un dabas resursi tiek pārvaldīti ilgtspējīgi un bioloģiskā daudzveidība ir aizsargāta, augstu vērtēta un atjaunota tā, lai uzlabotu sabiedrības izturētspēju. Zemais oglekļa dioksīda emisiju līmenis jau sen būs atsaistīts no resursu izmantojuma, nosakot virzību uz drošu un ilgtspējīgu globālo sabiedrību.”*

Programmā ir norādīti deviņi prioritārie mērķi un ES veicamie uzdevumi, lai šos mērķus varētu sasniegt līdz 2020. gadam. Uz Mārupes novada teritorijas plānojuma grozījumiem attiecas tieši šādi mērķi:

1. aizsargāt, saglabāt un paplašināt Savienības dabas kapitālu;
2. padarīt Savienību par resursu izmantošanas ziņā efektīvu, zaļu un konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni;
3. aizsargāt Savienības iedzīvotājus no vides radītās ietekmes un no apdraudējuma veselībai un labklājībai;
-
6. nodrošināt ieguldījumus saistībā ar vides un klimata politiku un uzņemties atbildību par sabiedrības darbības radītajām izmaksām vides jomā;

Eiropas Kopienas Direktīvas tieši attiecas uz Latviju kā ES dalībvalsti, tās tiek iestrādātas valsts likumdošanā un ir saistošas visu līmeņu plānošanas dokumentiem. Šajā nodaļā minētas galvenās Direktīvas un citi Eiropas Savienības stratēģiskie dokumenti, kuri ir saistīti ar Plānojuma grozījumu ietekmes uz vidi aspektiem.

Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. marta Direktīva 2006/21/EK par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanu un par grozījumiem Direktīvā 2004/35/EK. Direktīva paredz pasākumus, procedūras un norādījumus, lai cik iespējams novērstu vai mazinātu jebkādu iespējamu nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, jo īpaši uz ūdeni, gaisu, augsni, faunu un floru, kā arī jebkādas saistītus apdraudējumus cilvēku veselībai, ko rada ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošana. Direktīva attiecas uz tādu atkritumu apsaimniekošanu, ko rada minerālresursu ģeoloģiskā izpēte, to ieguve, apstrāde un uzglabāšana, kā arī karjeru darbi.

Direktīvas prasības ir ietvertas Ministru kabineta 2011.gada 21.jūnija noteikumi Nr.470 "Derīgo izrakteņu ieguves atkritumu apsaimniekošanas kārtība". Jāatzīmē, gan ka Plānojuma grozījumi neparedz tāda veida derīgo izrakteņu ieguvu, kas radīs to ieguves atkritumus. Mākslīgu ūdens objektu ierīkošana un smilts ieguve šajā procesā ir saistīta ar sadzīves atkritumu apsaimniekošanu objektā.

Pārējās jomas, kas ir saistītas ar zemes dziļu izmantošanu un apsaimniekošanu, ir regulētas nacionālajā līmenī. Tā ir saistīta ar Plānojuma grozījumu ietekmes dabas resursu racionālas izmantošanas aspektu.

Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Direktīva 2010/75/EK par rūpnieciskajām emisijām. Direktīva nosaka prasības rūpnieciskajām darbībām, paredzot īpašus noteikumus kurināmā un atkritumu sadedzināšanas iekārtām. Tajā noteikts, ka Dalībvalstis veic pasākumus, lai iekārtās nerodas būtisks piesārņojums, veic preventīvos pasākumus piesārņojuma novēršanai, izmanto labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, novērš atkritumu rašanos saskaņā ar Direktīvu 2008/98/EK, nodrošina atkritumu izmantošanu, pārstrādi, reģenerāciju vai apglabāšanu tā, lai tiktu novērsta vai samazināta jebkāda ietekme uz vidi, izmanto enerģiju efektīvi un pēc darbības pilnīgas izbeigšanas veic pasākumus piesārņojuma riska novēršanai un iekārtas ekspluatācijas vietas sakārtošanai.

Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 21. maija Direktīva 008/50/EK par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai nosaka gaisa kvalitātes robežlielumus, dalībvalstu atbildību gaisa kvalitātes novērtēšanā aglomerācijās, gaisa kvalitātes uzlabošanas plānu un īstermiņa rīcības plānu izstrādi, ja tiek pārsniegti gaisa kvalitātes normatīvi, kā arī pienākumu informēt sabiedrību par gaisa kvalitāti un tās uzlabošanas plāniem.

Abu iepriekšminēto direktīvu prasības ir iestrādātas LR likumā „Par piesārņojumu” (2001.), MK 25.10.2005. noteikumos Nr.804 „Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem”, MK 03.11.2009. noteikumos Nr. 1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti”, MK 12.03.2002. noteikumos Nr.118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti”, MK 07.01.2013. noteikumos Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”. MK 22.01.2002. noteikumos Nr.34 „Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī” un attiecas Plānojuma grozījumu ietekmes vides kvalitātes aspektu.

Eiropas Kopienas Direktīva 2000/60/EC (2000.) nosaka struktūru Eiropas Kopienas rīcībai ūdens aizsardzības politikas jomā (turpmāk – ŪSD). Direktīvas mērķis ir nodrošināt ūdeņu pārvaldības struktūras izveidi, kas garantē nepārtrauktu un pēctecīgu procesu, lai nepieļautu ūdeņu stāvokļa pasliktināšanos, lai nodrošinātu ūdens resursu ilgtspējīgu izmantošanu un to kvalitātes uzlabošanu. Direktīva nosaka vairākas jaunas prasības ūdeņu apsaimniekošanā:

- ŪSD ieviešanas sākuma posmā katrai dalībvalstij ir jānosaka „labam ūdens stāvoklim” atbilstošo kvalitātes mērķu standarti un to robežlielumi, jānodrošina ūdens kvalitātes mērķu sasniegšana, savukārt pēc ŪSD ieviešanas turpmāk tie jāpārskata ne retāk kā reizi 6 gados;
- Katrai dalībvalstij ir jānosaka upju baseinu apgabali, kuru robežās ūdeņu apsaimniekošanu administrē un koordinē atbilstoša institūcija;

- Dalībvalstīs katrā upju baseinu apgabalā ir jāizstrādā upes baseina apsaimniekošanas plāns un rīcības programma tajā noteikto ūdeņu kvalitātes mērķu sasniegšanai.

No šīs direktīvas izrietošās tiesību normas ir ietvertas LR 12.09.2002. „Ūdens apsaimniekošanas likumā”, MK 19.10.2004. noteikumos Nr.858 „Noteikumi par virszemes ūdensobjektu tipu raksturojumu, klasifikāciju, kvalitātes kritējiem un antropogēno slodžu noteikšanas kārtību, MK noteikumos Nr.12.03. 2002. 118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” un MK 23.12.2003. noteikumos Nr.736 „Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju”. Mārupes novads atrodas Lielupes upju baseina apgabalā, neliela daļa - Daugavas upju baseina apgabalā. Upju baseinu apgabaliem 2015.gadā ir izstrādāti un LR Vides ministrijā apstiprināti apsaimniekošanas plāni, kas ietver pasākumu programmas laba ūdens stāvokļa nodrošināšanai arī Mārupes novadā esošajos ūdensobjektos (L129 Misa, E032 Babītes ezers un D413 Daugava). Direktīva un nacionālie normatīvie akti ir saistīti ar Plānojuma grozījumu ietekmes vides kvalitātes aspektu.

Eiropas Padomes Direktīva 2001/42/EK (2001.) „Par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu”. Šīs direktīvas mērķis ir nodrošināt augstu vides aizsardzības līmeni un veicināt noturīgu attīstību, sekmējot ekoloģisko apsvērumu integrēšanu plānu un programmu sagatavošanas un pieņemšanas procesā, nodrošinot, lai saskaņā ar šo direktīvu veiktu vides novērtējumu tādiem plāniem un programmām, kam var būt būtiska ietekme uz vidi. Direktīvas prasības ir ietvertas LR 14.10.1998. likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un MK 23.03.2004. noteikumos Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”. Saistībā ar šīs direktīvas prasību nodrošināšanu tiek veikts Mārupes novada teritorijas plānojuma grozījumu ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums.

Lisabonas stratēģija, ko Eiropas Savienības Padome pieņēma 2000.gada 23.-24.martā, noteica „jaunu stratēģisko mērķi ES, lai stiprinātu nodarbinātību, ekonomiskās reformas un sociālo saliedētību kā uz zināšanām balstīta ekonomikas daļu”. Gadu vēlāk – 2001.gadā stratēģija tika papildināta Gēteborgas Eiropas Savienības Padomes sanāksmē par ilgtspējīgo attīstību, pievienojot ekoloģisko aspektu Lisabonas procesam. Līdz ar to stratēģija balstās uz 3 pīlāriem – ekonomiskā atjaunotne, sociālā atjaunotne un ekoloģiskā atjaunotne. Gēteborgā Eiropas Savienības Padome noteica galvenos ekoloģiskos mērķus un termiņus, kā arī 4 prioritātes:

- klimata maiņa: siltumnīcas efekta samazināšana, palielinot elektrības ražošanu no atjaunojamiem avotiem;
- pāreja no „ceļu transporta” uz citiem- videi draudzīgākiem transporta veidiem;
- sabiedrības uzvedība: reaģēt uz iedzīvotāju bažām par pārtikas drošību un kvalitāti, ķīmisko vielu lietošanu, infekcijas slimībām;
- resursu racionāla pārvaldība.

Stratēģija attiecas Plānojuma grozījumu ietekmes dabas resursu racionālas izmantošanas aspektu.

6.2. Nacionālie vides aizsardzības mērķi

Latvijas vides politikas dokumenti ir cieši saistīti ar starptautiskajām konvencijām, kam Latvija pievienojusies, kā arī ES direktīvās noteiktajām prasībām vides un dabas aizsardzībā.

Mārupes novada teritorijas plānojuma mērķi un paredzētās rīcības ir saistītas ar Vides politikas pamatnostādņem 2014. -2020.gadam. Atkritumu apsaimniekošanas jomā mērķus un prioritātes nosaka Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.-2020.gadam.

Vides politikas pamatnostādnes (apstiprinātas ar Ministru kabineta 2014. gada 26. marta rīkojums Nr. 130 “Par Vides politikas pamatnostādņem 2014.–2020.gadam”) ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kurā formulēti pašreizējie Latvijas vides politikas mērķi, risināmās problēmas, politikas

pamatprincipi un sagaidāmie rezultāti, kā arī rīcības virzieni politikas mērķu sasniegšanai. Tās ir saistošas Mārupes novada teritorijas attīstības plānošanai un ieviešanai.

Latvijas vides politikas virsmērķis saskaņā ar pamatnostādnēs noteikto ir nodrošināt iedzīvotājiem iespēju dzīvot tīrā un sakārtotā vidē, īstenojot uz ilgtspējīgu attīstību veiktas darbības, saglabājot vides kvalitāti un bioloģisko daudzveidību, nodrošinot dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā un informētību par vides stāvokli. Attiecībā uz nacionālajām interesēm jaunajā politikas periodā jāakcentē arī tādi ilgtspējīgas attīstības pasākumi kā resursu taupīšana un efektīvāka izmantošana, zaļais iepirkums, depoziņu sistēmas ieviešana u.c.

Šajā SIVN procesā ir secināts, ka novada Plānojuma grozījumi ir saistīti ar vides kvalitātes saglabāšanas un uzlabošanas, kā arī dabas resursu racionālas izmantošanas aspektu.

Pamatnostādnēs dabas aizsardzības jomā ir noteikts politikas virsmērķis “Nodrošināt dabas aizsardzības un saimniecisko interešu līdzsvarotību”. Attiecībā uz šiem vides aspektiem noteikti vides politikas mērķi un šādi politikas rezultāti:

- B3. Pilnveidots zemes dzīļu izmantošanas juridiskais ietvars un stiprināta institucionālā kapacitāte;
- F1.1. Samazināts piesārņojums, kas vidē nonāk ar centralizēti nesavāktiem notekūdeņiem;
- F2. Uzlabojusies ūdenssaimniecības pakalpojumu kvalitāte un pieejamība. Plānots, ka 2023. gadā iedzīvotāju īpatsvars aglomerācijās ar CE > 2000, kam nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstošu centralizēto ūdensapgādes pakalpojumu pieejamība, ir 95,4%, bet iedzīvotāju īpatsvars aglomerācijās ar CE > 2000, kam nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstošu centralizēto notekūdeņu apsaimniekošanas pakalpojumu pieejamība, ir 95,9%;
- G1. Nodrošināta vides risku pārvaldība.

7. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA IEVIEŠANAS BŪTISKĀS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

7.1. Plānošanas dokuments, tajā iekļautie risinājumi un alternatīvas

Mārupes novada teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes mērķis ir:

- novērst konstatētās pretrunas dažādās Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu sadaļās;
- novērst pašvaldības apbūves noteikumu neatbilstību VAN un nodrošināt teritorijas plānojuma atbilstību spēkā esošajam normatīvajam regulējumam teritorijas plānošanas;
- veikt teritorijas funkcionālā zonējuma grozījumus atsevišķos īpašumos/teritorijās ar mērķi integrēt spēkā esošos detālplānojumus teritorijas plānojumā; atjaunot iepriekšējā plānojumā paredzēto atļauto zemes izmantošanu vai paredzēt citu atļauto izmantošanu atsevišķos zemesgabalos, par kuriem tiks saņemti īpašnieku iesniegumi, un ja tas ir pamatoti un nav pretrunā ar Mārupes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2013.-2026. gadam;
- veicināt zaļo/rekreācijas, tai skaitā lauksaimniecībā izmantojamo, teritoriju īpatsvaru un tīklojumu, jo īpaši ciemu teritorijās;
- precizēt teritorijas un nosacījumus derīgo izrakteņu ieguvei un dīķu ierīkošanai.

Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumi Nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk arī VAN) nosaka prasības attiecībā uz teritorijas izmantošanas vispārīgiem principiem, kas jāņem vērā plānojuma izstrādātajam un paredz, ka visām Latvijas pašvaldībām, no jauna izstrādājot teritorijas plānojumus vai veicot to grozījumus, funkcionālās zonas, to attēlojums un atļautie izmantošanas veidi tajās, nosakāmi vienoti, atbilstoši noteikumos definētajam.

Plānojuma grozījumi izstrādāti atbilstoši 2014.gada 14.oktobra MK noteikumi Nr.628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” (turpmāk arī MK noteikumi Nr.628), kas nosaka teritorijas plānojuma sastāvu un izstrādes kārtību, kā arī prasības teritorijas plānojuma izstrādei, izmantojot vienotu valsts informācijas sistēmu - Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmu (turpmāk - TAPIS). TAPIS ir primārā plānošanas dokumenta publicēšanas darba vide un informācijas avots, kurā izstrādāts arī plānošanas dokumenta grozījumi, ievērojot normatīvajā aktā par teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmu noteiktās prasības un izmantojot noteiktu teritorijas izmantošanas veidu klasifikatoru.

Teritorijas attīstības plānošanas likuma (01.12.2011.) 3.pants kā būtisku teritorijas attīstības plānošanas principu nosaka “pēctecības principu”, t.i. jaunus teritorijas attīstības plānošanas dokumentus izstrādā, izvērtējot spēkā esošos attīstības plānošanas dokumentus un to īstenošanas praksi. Ņemot vērā “pēctecības principu”, Mārupes teritorijas plānojuma grozījumos ir saglabāts spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktās prasības un normas (ciktāl tās nav pretrunā ar valstī spēkā esošo normatīvo aktu prasībām).

Risinājumi

Teritorijas plānojuma grozījumu galvenie risinājumi pēc satura ir šādi:

1. Detālplānojumu un lokālplānojumu integrēšana Plānojuma grozījumos. Plānojuma grozījumos izvērtēti detālplānojumi un lokālplānojumi, tajos noteiktais funkcionālais zonējums, atļautās izmantošanas saskaņotas ar Ministru kabineta noteikumi Nr.240 (2013.) noteikto. Plašāk par detālplānojumu un lokālplānojumu vērtējumu skatīt Paskaidrojuma raksta 3. nodaļā.
2. Ciemu robežu mainas priekšlikums, paplašinot Mārupes, Jaunmārupes un Tīraines ciemu robežas (4. attēls). Ciemi paplašināti iekļaujot to teritorijās blīvi apbūvētas teritorijas, kas šobrīd pieguļ ciemu teritorijai un potenciālās apbūves teritorijas, kurās ir izstrādāti detālplānojumi vai ir saņemti

- iedzīvotāju iesniegumi par teritorijas attīstības plāniem apbūves vajadzībām. Ciemu robežu izmaiņas plānotas tā, lai nodrošinātu ciemu teritorijās esošos īpašumus ar sadzīves kanalizācijas un ūdensapgādes tīkliem, Mārupes ciema robežu paplašinātās robežas veidotas pēc iespējas ievērojot centralizētās sadzīves kanalizācijas aglomerācijas robežas.
3. Bieriņu purva plānojuma risinājumi. Funkcionālajā zonējumā detalizēta Bieriņu purva turpmākā izmantošana, funkcionālā zonējuma priekšlikuma izstrādē ņemti vērā Bieriņu purva un piegulošajās teritorijās izstrādātie detālplānojumi un tajos paredzētie risinājumi, kā arī iedzīvotāju iesniegumi par sava īpašuma turpmāko izmantošanu. Teritorijā plānota Jaukta centra teritorijas (JC1 un JC4), Publiskās apbūves teritorijas (P1), Dabas un apstādījumu teritoriju (DA1) joslas, kas atdala JC4 teritorijas (tajās kā papildizmantošana atļauta vieglā ražošanā) no dzīvojamās apbūves teritorijām, kā arī veido dabas teritoriju zonu ap P1. Teritorijā saglabāts Sarkano līniju lokālplānojumā sniegtais priekšlikums par ielu izveidi, nosakot ielas, kā teritorijas ar īpašiem noteikumiem (TIN73). Ielu tīkls pilnveidojams un detalizējams detālplānojuma vai lokālplānojuma ietvaros.
 4. Medema purva plānojuma risinājumi. To izstrādē izvērtēts spēkā esošais teritorijas plānojums, Mārupes novada ĪAS noteiktā telpiskā perspektīva, kā arī novada zaļā tīklojuma priekšlikums (4. attēls) un pētījums "Rekreatīvā tūrisma attīstības iespēju izvērtēšana Mēdema purvā un tam piegulošajās meža teritorijās" (J. Smalinskis, 2015.). Medema purva izstrādātajā daļā plānota Dabas un apstādījumu teritorija (DA1), kura plānota kā mežaparka teritorija (īpašnieks SIA "Rīgas meži"), Mežu teritorija (M1) un kūdras izstrādes licenču laukumos Meža teritorija (M2, tajā kā papildizmantošana ir atļauta derīgo izrakteņu ieguve).
 5. Dīksaimniecības un to izveidei nepieciešamā derīgo izrakteņu (smilts) ieguve Lauksaimniecības teritorijā L1. Mārupes novada teritorijas plānojuma grozījumu ietvaros veikts novērtējums par derīgo izrakteņu ieguves un dīķu izveides iespējamo ietekmi (2. pielikums). Uz novērtējuma pamata izstrādāti priekšlikumi teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem Lauksaimniecības teritorijā L1 attiecībā uz derīgo izrakteņu ieguvi un teritorijas rekultivāciju pēc izstrādes beigšanas, nosakot nepieciešamību jaunām derīgo izrakteņu teritorijām izstrādāt detālplānojumu. TIAN noteiktas prasības un nosacījumi dīksaimniecību izveidei un nosacījumi rekultivācijai.
 6. Derīgo izrakteņu ieguve Mežu teritorijā (M2) un Rūpniecības apbūves teritorijās (R2)
Mežu teritorijās (M2) derīgo izrakteņu ieguve atļauta tikai jau esošo izsniegto derīgo izrakteņu ieguves licenču vietās Medema purvā un pie Cenas tīrelī, kā arī perspektīvajā kūdras ieguves laukumā 1A (pie Olaines novada robežas).
Rūpniecības apbūves teritorijās (R2) saskaņā ar VAN atļauta derīgo izrakteņu ieguve kā izmantošanas veids bez ierobežojumiem attiecībā rekultivāciju.
 7. Plānojuma risinājumi trokšņa pārsniegumu zonas. Izstrādājot funkcionālo zonējumu, ņemta vērā informācija par trokšņa avotiem un vides trokšņa pārsniegumu teritorijām, tajās pārskatot dzīvojamās funkcijas plānojumu, nosakot papildus prasības TIAN būvniecībai teritorijās, kurās jau ir esoša apbūve vai jau ir atļauta dzīvojamā apbūve, un ir konstatēti trokšņa robežlielumu pārsniegumi, neplānojot jaunas dzīvojamās apbūves teritorijas lidostas "Rīga" trokšņu pārsniegumu zonā, pie valsts autoceļiem un pie dzelzceļa, plānojot teritorijas pie Stīpnieku ceļa galvenokārt rūpnieciskai un jaukta centra apbūvei bez dzīvojamās funkcijas un TIAN nosakot prasības potenciālu trokšņu robežvērtību pārsniegumu avotiem ar lokālu darbību (piemēram, derīgo izrakteņu ieguve, rūpnieciskā darbība, tml.).
 8. Perspektīvais ceļu tīkls. Grozījumu ietvaros ir izvērtēta nepieciešamība un pamatojums jaunu pašvaldības autoceļu izveidei:
 - 8.1. Perspektīvais autoceļš C37 Ceriņi – A5, kas savieno pašvaldības autoceļu C-2 ar valsts galveno autoceļu A5. Autoceļš izveidots ar mērķi nodrošināt vienīgo piekļuvi vairākiem zemes īpašumiem (ar viensētu apbūvi), kuriem šobrīd nav nodrošināta piekļuve, kā arī, lai savienotu

Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas (L1), kurās atļauta derīgo izrakteņu ieguve un dīkšaimniecību izveide, ar valsts galveno autoceļu A5, un pa autoceļu C37 nodrošinātu arī derīgo izrakteņu izvešanu.

- 8.2. Autoceļš C-38, kas savieno pašvaldības autoceļu C-2 ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju "Cenas tīrelis", lai nodrošinātu piekļuvi īpaši aizsargājamai dabas teritorijai arī no Mārupes novada puses un veicinātu teritorijas apmeklētību rekreācijas nolūkos.
- 8.3. Jauns, perspektīvā pašvaldības, autoceļš C-39 paredzēts Medema purvā, paredzot savienot pašvaldības autoceļu C-26 caur Medema purvu ar Medema purva ziemeļu daļā esošo aktīvās atpūtas parku JIP "Mārupīte" un pašvaldības autoceļu C-11. Ceļa nepieciešamību pamato šeit plānotā viensētu dzīvojamā apbūve, plānotā dabas teritorija, lai nodrošinātu tās pieejamību un nepieciešamību nodrošināt papildus piekļuvi (izeju) uz parku JIP "Mārupīte".
- 8.4. Perspektīvais autoceļš, kas savieno valsts autoceļu A-5 un Dzirnietu ielu, paralēli *Rail Baltica* dzelzceļa līnijas plānotās trases koridoram. Autoceļš plānots ar mērķi nodrošināt novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā paredzēto ražošanas teritoriju attīstībai nepieciešamo transporta plūsmu gar valsts autoceļu A-5, kā arī nodrošinātu tiešo savienojumu ar Lidostai piegulošajām loģistikas un vieglās ražošanas teritorijām. Šī ceļa izbūve būs atkarīga no turpmākajiem *Rail Baltica* dzelzceļa līnijas lokālplānojuma risinājumiem, tādēļ šis perspektīvais ceļš noteikts kā TIN 73 teritorija.

Funkcionālā zonējuma izstrāde balstīta uz VAN prasībām funkcionālā zonējuma noteikšanai, funkcionālajā zonā atļautajiem galvenajiem un papildizmantošanas veidiem, izvērtējot spēkā esošā teritorijas plānojuma, detālplānojumu un lokālplānojumu funkcionālo zonējumu, plānotās (atļautās) izmantošanas nosacījumus.

Lai nodrošinātu spēkā esošā regulējuma iestrādi jaunajā teritorijas plānojumā un lai tajā saglabātu teritorijas ar atšķirīgiem plānotās (atļautās) izmantošanas nosacījumiem vienas funkcionālās zonas robežās, ja nepieciešams funkcionālajās zonās izdalītas apakšzonas ar atšķirīgiem izmantošanas noteikumiem, apzīmējot tās ar funkcionālā zonējuma indeksu.

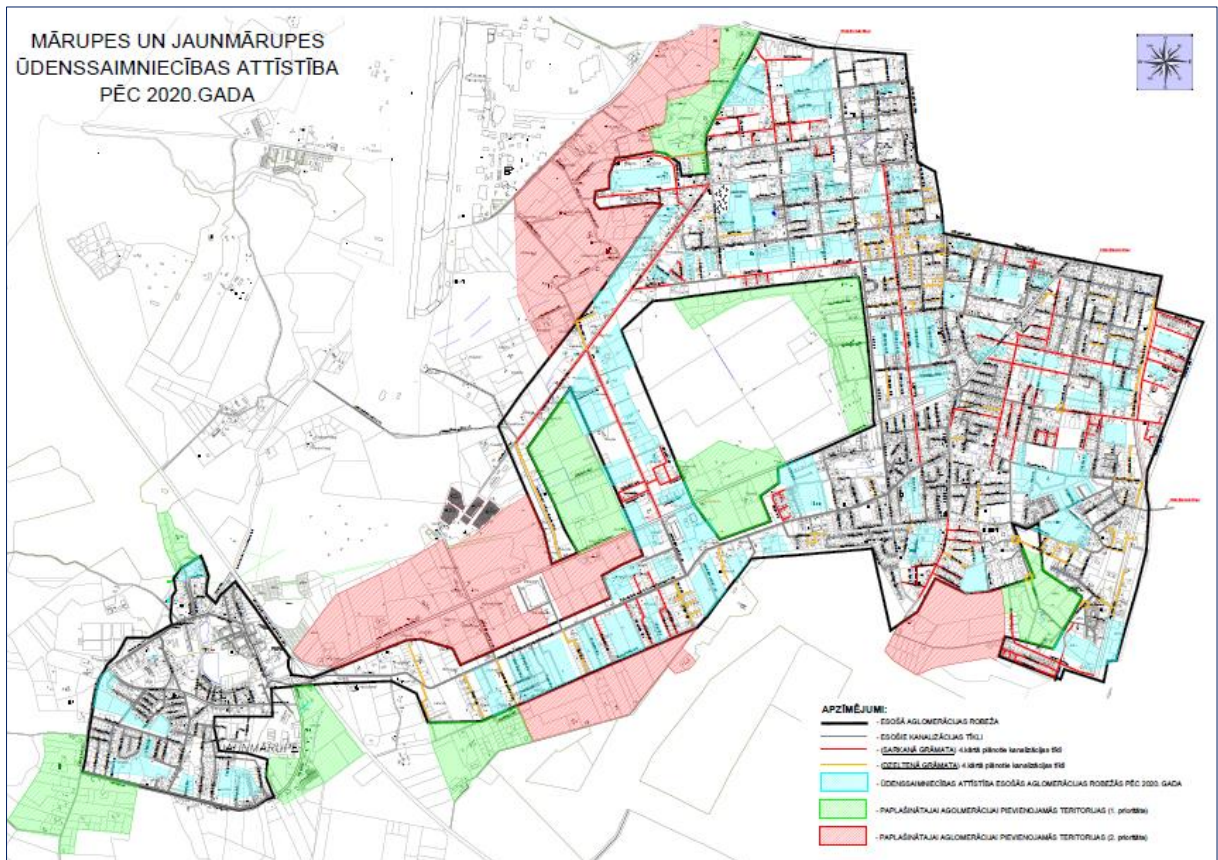
Teritorijas plānojuma grozījumos izdalītas funkcionālās zonas atbilstoši VAN noteiktajam, plānotā atļautā izmantošana detalizētāk aprakstīta Paskaidrojuma raksta 4. nodaļā, pārskats par spēkā esošā teritorijas plānojuma funkcionālā zonējuma saskaņošanu teritorijas plānojuma grozījumu funkcionālā zonējuma izstrādei sniegts 1. pielikumā.

Alternatīvas

Plānojuma grozījumu izstrādes un SIVN procesā ir apspriestas alternatīvas:

- novada ciemu Mārupes, Jaunmārupes un Skultes robežām, t.sk. argumenti to pārskatīšanai, piemēram, esošā apbūve ciemu robežu izmaiņu vietās, nepieciešamību sakārtot adresāciju (teritorija pie lidostas "Rīga") un inženiertehniskās apgādes nodrošinājums, īpašu uzmanību pievēršot sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēmas pieejamībai. Mārupes novada pašvaldība Plānojuma grozījumu izstrādes laikā sagatavo arī ūdenssaimniecības sistēmas scenārijus. Pēc Plānojuma grozījumu izstrādei pieejamās informācijas līdz 2020.gadam pašvaldība plāno paplašināt sadzīves kanalizācijas centralizētas tīklus sistēmas tīklus Mārupē teritorijā pie lidostas "Rīga", ciema austrumu daļā, gar Spītnieku ceļu, un nelielā teritorijā arī Vētrās, līdz 2022. gadam – turpināt paplašināt Mārupē, Tīrainē un Vētrās (11. attēls). Balstoties uz šo sadzīves kanalizācijas centralizētas sistēmas attīstības plānojumu, Plānojuma grozījumu 1. redakcijā tiek izdalīta viena alternatīva ciemu robežu izmaiņām. Jāatzīmē, ka Plānojuma izstrādes gaitā ir izvērtētas ciema statusa noteikšanas iespējas apdzīvotajai vietai Peles. Ņemot vērā to, gan to, ka laikā periodā līdz 2026. gadam apdzīvotajā vietā Peles nav plānots izbūvēt sadzīves notekūdeņu centralizētu savākšanas un attīrīšanas sistēmu, kā arī to, ka šajā

apdzīvotajā vietā nav pašvaldībai piederošu zemes īpašumu un līdz ar to šobrīd nav skaidrs, vai tajā tiks nodrošināta detālplānojumos plānotā pakalpojumu objektu un izglītības iestāžu attīstība, Plānojuma grozījumos apdzīvotajai vietai Peles ciema statuss netiek noteikts. Plānotās ciemu robežas skatīt 6. attēlā.

11. attēls Mārupes un Jaunmārupes ūdensaimniecības attīstība pēc 2022. gada

Avots: Mārupes novada pašvaldība

- dīksaimniecību ierīkošanai un tai nepieciešamo derīgo izrakteņu ieguves un transportēšanas prasībām. Plānojuma grozījumu izstrādes procesā ir notikušas diskusijas gan speciālistu, gan iedzīvotāju, gan uzņēmēju vidū par pieņemamākajiem nosacījumiem TIAN. Diskutēts par vides prasībām, it īpaši iegūtās smilts transportēšanā caur dzīvojamās apbūves teritorijām, kas līdz šim rada papildus slodzi vides troksni un vibrācijas un gaisa piesārņojumu, kā arī par dīksaimniecību un/vai mākslīgu ūdens objektu izveidi rekreācijas vajadzībām pēc smilts ieguves. Plānojuma grozījumu izstrādes procesā izskatīta iespēja TIAN iekļaut konkrētas vides prasības, taču secināts, ka katra dīksaimniecības ierīkošanas vieta pēc ietekmes uz cilvēku dzīves vidi paredzētās darbības rezultātā atšķiras un ir vērtējamam individuāli, kā arī plānojama detalizētāk, atspoguļojot principiālo teritorijas izmantošanas plānojumu pēc rekultivācijas. Bez tam, lai administrētu sekmīgu dīksaimniecību un/vai mākslīgu ūdens objektu izveidi rekreācijas vajadzībām pēc smilts ieguves pašvaldībai ir nepieciešams noslēgt vienošanos ar attīstītajiem par projekta realizāciju, kas ir risināms detālplānojuma izstrādes procesā, kurā saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumu Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" 44.5. punkta nosacījumiem ir jāslēdz administratīvais līgums par detālplānojuma īstenošanu. Ņemot vērā iepriekšminēto, TIAN ietverta prasība, ka jaunas derīgo izrakteņu ieguves teritorijas izveidei un izmantošanai ir jāveic detālplānojums.

Saistībā ar derīgo izrakteņu (smilts) transportēšanu, kas pašlaik tiek veikta pa vietējiem autoceļiem C-22 un C-1 cauri Jaunmārupes ciema dzīvojamās apbūves teritorijām, ir diskutēta arī iespēja veidot jaunu savienojumu ar valsts galveno autoceļu A5, vienlaikus arī risinot jautājumu par nekustamo īpašumu (ar viensētām) nodrošināšanu ar piebraucamo ceļu. Plānojuma grozījumos ietverts perspektīvais ceļš C37 Ceriņi – A5 (skatīt arī Paskaidrojuma raksta 4.5. nodaļu). Saistībā ar nepieciešamību nākotnē transportēt derīgos izrakteņus ārpus Jaunmārupes ciema teritorijas Plānojuma grozījumu izstrādes laikā ir apsvērta arī iespēja veidot pieslēgumu autoceļa A5 no Jaunmārupes ciema uz austrumu pusi, caur mežu. Šis risinājums nav ietverts Plānojuma grozījumu 1. redakcijā, jo perspektīvais ceļš šķērsotu plānoto rekreācijas teritoriju (DA1), tas būtu izveidots tikai derīgo izrakteņu transportēšanai un līdz ar to ekonomiski nepamatotāks, salīdzinot ar perspektīvo autoceļu C37 Ceriņi – A5.

- Cenas tīrelī plānotā kūdras ieguves laukuma 1A plānošana¹⁷. Līdzšinējā teritorijas plānojumā paredzētās darbības kūdras ieguves laukumā 1A derīgo izrakteņu ieguve nav atļauta. Teritorijai līdz ar citiem laukumiem, kas atrodas Olaines novadā un Babītes novadā, ir veikts IVN, par IVN ziņojumu izsniegts VPVB atzinums (skatīt 5.2.1.nodaļu). Mārupes novada pašvaldība līdz šim darbību nav akceptējusi, jo tas neatbilst spēkā esošajam teritorijas plānojumam. Pašvaldībai arī ir iebildumi par plānoto kūdras transportēšanas maršrutu caur Jaunmārupi. Vienlaikus par šo teritoriju Plānojuma grozījumu izstrādes ietvaros ir saņemti iedzīvotāju priekšlikumi saglabāt to kā rekreācijas teritoriju Jaunmārupes iedzīvotājiem. Diskusijā par teritorijas izmantošanu 2017. gada novembrī kūdras izstrādes ierosinātais SIA “Olaines kūdra” pārstāvis skaidroja ka, izvērtējot kūdras ieguvei piemērotās resursu teritorijas, kūdras laukuma ieguves teritoriju laukumā 1A ir iespējams samazināt, tādējādi palielinot dabas teritorijas joslu ap plānoto kūdras ieguves laukumu, kas būtu izmantojamas rekreācijas nolūkiem. Plānojuma grozījumu 1. redakcijas izstrādes laikā izskatītas trīs alternatīvas: 1) Derīgo izrakteņu ieguves aizliegums laukuma 1A teritorijā, 2) Derīgo izrakteņu ieguve laukuma 1A teritorijā ar IVN nosacījumiem un 3) Derīgo izrakteņu ieguve daļā no laukuma 1A teritorijas, samazinot plānotās kūdras ieguves laukumu (M2 zonā) un atbilstoši palielinot saglabājamo dabas teritoriju (M1 zonā) un kā galveno kūdras transportēšanas maršrutu plānojot caur Cenas tīreļa izstrādāto daļu Olaines novadā. Jāatzīmē, ka 3. alternatīvas izstrādes procesā izskatītas arī vairākas iespējas samazināt paredzētās darbības laukumu 1A: a) par aptuveni 5%, b) par 13%, nodrošinot buferjoslu 50 m platumā gar DA1 zonu, c) vismaz par 50 %. Balstoties uz Plānojuma izstrādes darba grupas 2018. gada 15. jūnija sanāksmes lēmumu, Plānojuma grozījumu 1. redakcijā ietverta 3. alternatīva. Ievērojot Mārupes novada domes Attīstības komitejas 2018. gada 19. jūnija sēdē nolemtu un pašvaldības speciālistu ieteikumu paredzētās darbības laukums 1A samazināts par vairāk nekā 50%.

7.2. Plānošanas dokumenta ieviešanas būtiskās ietekmes uz vidi vērtējums

Šajā nodaļā sniegts Mārupes novada teritorijas plānojuma grozījumu risinājumu īstenošanas būtiskās ietekmes vērtējums gan kopumā uz novada teritoriju, gan attiecībā uz identificētajiem būtiskās ietekmes aspektiem - dabas resursu racionāla izmantošana, vides kvalitātes saglabāšana un uzlabošana, kā arī dabas teritoriju saglabāšana, izvērtējot TIAN noteikto funkcionālo zonu plānoto (atļauto) izmantošanu, tās ieviešanas sagaidāmo ietekmi, salīdzinot ar līdz šim plānoto un esošo teritorijas izmantošanu. Konkrētu ietekmju aprakstā sniegts ietekmju novērtējums norādot pozitīvās, negatīvās, neitrālās, tiešās, netiešās, ilgtermiņa un īstermiņa ietekmes, kā arī sagaidāmās ietekmju mijiedarbības.

¹⁷ Atbilstoši IVN ziņojumam “Kūdras ieguves lauku paplašināšanas Mārupes novada Mārupes pagasta, Babītes novada Babītes pagasta un Olaines novada Olaines pagasta teritorijās” (SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2016.g.)

Ar tiešajām ietekmēm šajā novērtējumā tiek saprastas tādas ietekmes, kuras uz apkārtējo vidi iedarbojas tieši un nepastarpināti, ar netiešajām – ietekmes, kuras mijiedarbojoties ar vidi, pastarpināti rada izmaiņas apkārtējā vidē, ar pozitīvajām - ietekmes, kas vērstas uz vides kvalitātes uzlabošanu, slodzes uz apkārtējo vidi mazināšanu un ierobežošanu, dabas resursu stāvokļa uzlabošanu vai vairošanu, ar negatīvajām – ietekmes, kuras var izraisīt dabas teritoriju un ainavas saglabāšanas un aizsardzības, vides kvalitātes pasliktināšanu, slodzes uz vidi palielināšanu un dabas resursu stāvokļa pasliktināšanu un noplicināšanu, ar neitrālajām – nebūtiskas izmaiņas dabas teritoriju platībās vai kvalitātē, ainavas struktūrās, vides kvalitātes radītājos, slodzē uz apkārtējo vidi un dabas resursu stāvokļa raksturlielumos, īslaicīgās ietekmes – ietekmes, kuras izpaužas darbības (būvdarbi, labiekārtojuma ierīkošana, uzstādīšana un citas) norises laikā vai īsu laiku pēc darbības ieviešanas, ilgtermiņa – ietekmes, kuras izpaudīsies teritorijas plānojuma ieviešanas laikā un saglabāsies līdz turpmākajiem plānošanas periodiem.

7.2.1. Vispārējā ietekme

Viens no galvenajiem uzdevumiem Mārupes novada teritorijas plānojuma turpmākajam plānošanas periodam izstrādē ir Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” iestrāde teritorijas plānojumā. VAN nosaka vienotas, unificētas prasības teritorijas plānojumam izstrādei, tostarp, funkcionālā zonējuma izstrādei teritorijas plānojumiem Latvijā. Mārupes novada teritorijas plānojumā, atbilstoši VAN prasībām, ir konsolidētas esošā plānojuma prasības ar minētajiem MK noteikumiem, maksimāli saglabājot spēkā esoša plānojuma būtību, atļautās izmantošanas veidus, tos salāgojot ar VAN prasībām (skatīt 1.pielikumu). Mārupes novada teritorijas plānojuma iekļaušana valstī vienotā klasifikācijas un atļautās izmantošanas sistēmā ir vērtējama pozitīvi, vēl jo vairāk tādēļ, ka, izstrādājot Plānojuma grozījumus, ir saglabāti līdz šim spēkā esošā teritorijas plānojuma funkcionālais zonējums un nosacījumi, par cik tie ir saskaņā ar novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā iekļautajām stratēģiskajiem mērķiem un telpiskās attīstības perspektīvu.

VAN nosacījumu iestrādes Plānojumā ietekmes vērtējums pa ietekmes aspektiem izklāstīts 7.2.2., 7.2.3. un 7.2.4. nodaļā.

Izstrādājot teritorijas plānojumu, tas tiek arī iekļauts Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā (TAPIS). Tādejādi Mārupes novads iekļaujas valstī noteiktajā sabiedrības un atbildīgo valsts institūciju informēšanas kārtībā.

Ievērojot Mārupes novada IAS noteikto, teritorijas plānojuma grozījumos funkcionāla zonējuma piemērošana veikta atbilstoši IAS noteiktai telpiskās attīstības perspektīvai:

- Dzīvojamās apbūves teritorijas ir paredzēts intensificēt, nepieļaujot zemes sadali mazās zemes vienībās ārpus ciemiem. Ciemu teritorijas paredzēts paplašināt vietās, kur jau ir izveidojusies intensīva dzīvojamā apbūve. Paredzēts paplašināt Mārupes, Jaunmārupes un Skultes ciemu robežas. Ciema teritorijas dažās vietās, kuras tiek izmantotas lauksaimniecības vajadzībām, plānotas Lauksaimniecības teritorijas (L2). Tā ciemos tiek saglabātas brīvas neapbūvētas teritorijas un raksturīgā ainava.
- Blīva daudzdzīvokļu (daudzstāvu un mazstāvu) apbūves teritorija paredzēta pie Tīraines un Mārupes ciemu robežas, saglabājas Jaunmārupes un Skultes ciemos. Intensīva daudzstāvu apbūve ar paaugstinātu stāvu skaitu paredzēta pie K. Ulmaņa gatves, Mārupes novada ziemeļu daļā.
- Lauksaimnieciskai izmantošanai paredzētas teritorijas novada rietumu pusē, saglabājot iespēju veidojot dīķsaimniecības;

- Rekreācijai paredzētas teritorijas Medema purvā, Jaunmārupes ciema dienvidu daļā, kā neskartas mežu teritorijas arī Skultes ciema apkārtnē un Mārupes novada Ziemeļu daļa;
- Darījumu teritorijas ar iespēju attīstīt vieglās ražošanas uzņēmumus ir paredzētas gar lielākajām ielām un ceļiem, koncentrējoties lidostas apkārtnē un Mārupes ciema ziemeļu un rietumu daļā. Darījumu un vieglās ražošanas teritorijas paredzēts izvietot arī Tīraines ciemā pie dzelzceļa un
- Darījumu un publiskie objekti atļauti ciemu teritorijās, ņemot vērā esošo to izvietojumu un potenciālo attīstību. Lai nodrošinātu multifunkcionālu ciemu attīstību, publiskās apbūves objekti atļauti dzīvojamās funkcijas zonās. Intensīva publiskā apbūve paredzēta esošā Bierīņu purva teritorijā.
- Rūpnieciskās apbūves teritorijas ir paredzētas Lidostai piegulošajā teritorijā un Lidostas trokšņu piesārņojuma zonā. Rūpnieciskās apbūves teritorijas, kur atļauta smago rūpniecisko objektu apbūve, paredzēta pie valsts galvenā autoceļa A5.

Plānojuma grozījumu izstrādes laikā ir izvērtēta spēkā esošo detālplānojumu īstenošana un noteikti risinājumi to detālplānojumu, kuru īstenošana nav uzsākta, tālākajai realizācijai, kā arī veikta spēkā esošo detālplānojumu un lokālplānojumu integrēšana Plānojuma grozījumos. Izvērtēti 261 detālplānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi (funkcionālais zonējums, atļautās izmantošanas, apbūves rādītāji), salīdzinot tos ar VAN atļauto regulējumu un atbilstību IAS. Izvērtējuma rezultātus skatīt Paskaidrojuma raksta 1. pielikumā. Detālplānojumu un lokālplānojumu integrēšanā teritorijas plānojumā ievēroti šādi principi un pieeja:

- Detālplānojuma funkcionālā zonējuma integrēšana Plānojuma grozījumos pēc būtības, ņemot vērā VAN nosacījumus;
- Gadījumos, kad detālplānojuma funkcionālais zonējums ir pretrunā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, meklēts individuāls risinājums attiecībā, ņemot vērā detālplānojuma atrašanos ciemā vai ārpus, iesniegtos iedzīvotāju priekšlikumus par blakus teritorijas izmantošanu un apkārtējās teritorijas plānoto izmantošanu;
- Plānojuma grozījumos piedāvāts atcelt tos detālplānojumus, kas ir realizēti pilnībā (zemes vienību sadale veikta atbilstoši detālplānojumam, izbūvētā iela vai ceļš, visās vai lielākajā daļā zemes vienību ir veikta apbūve) vai detālplānojuma risinājumi neatbilst Mārupes novada IAS un/vai normatīvajiem aktiem. TIAN 4.pielikumā sniegts atceļamo detālplānojumu saraksts.
- Izstrādāto, bet nerealizēto detālplānojumu (nav veikta zemes vienību sadale un apbūve vai ir veikta zemes vienību sadale un izdalītas ielas/ceļi, bet teritorijā nav sāktā apbūve) funkcionālais zonējums integrēts teritorijas plānojumā, saglabājot detālplānojumu spēkā. Teritorijas izmantošana un apbūve šajās teritorijās jāveic saskaņā ar detālplānojumu.

Tā kā Mārupes novadā bija izstrādāts salīdzinoši daudz (vairāk nekā 250) detālplānojumu, tad to izvērtēšana un integrēšana Plānojuma grozījumos ir vērtējam pozitīvi, jo šajā procesā tiek saskaņoti detālplānojumu un lokālplānojumu risinājumi, funkcionālais zonējums, plānotā atļautā izmantošana ar VAN noteikto funkcionālo zonējumu un plānoto atļauto izmantošanu un tad iestrādāti Plānojuma grozījums.

Plānojuma grozījumu risinājumu izstrādē ir ņemti vērā jaunākie ar novada attīstību saistīto projektu darbu rezultāti ("Mārupes novada labiekārtošanas attīstības plāns" projekts, 2016, pētījumu "Rekreatīvā tūrisma attīstības iespēju izvērtēšana Mēdema purvā un tam pieguļošajās meža teritorijās" (J. Smaļinskis, 2015.), IVN ziņojumu "Kūdras ieguves lauku paplašināšanas Mārupes novada Mārupes pagasta, Babītes novada Babītes pagasta un Olaines novada Olaines pagasta teritorijās" (SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2016.g.)).

Vērtējums: Mārupes novada teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes vispārējā ietekme ir pozitīva, jo tā nodrošina novada plānošanas sistēmas iekļaušanos valstī normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā,

vienlaikus TIAN izstrādājot detalizētāku teritorijas izmantošanas regulējumu, kas sekmēs novada Stratēģijā noteikto stratēģisko mērķu ieviešanu. Detālplānojumu un lokālpilānojumu izvērtēšanai un integrēšanai Plānojuma grozījumos ir pozitīva ietekme, jo tā ir detālplānojumu un lokālpilānojumu risinājumi, funkcionālais zonējums, plānotā atļautā izmantošana ar VAN noteikto funkcionālo zonējumu un plānoto atļauto izmantošanu un tad integrēti Plānojuma grozījumos.

7.2.2. Ietekme uz dabas resursu racionālu izmantošanu

Plānojuma grozījumu izstrādes procesā, izpildot darba uzdevuma nosacījumus (2.3.4. punkts¹⁸), uzmanība pievērsta derīgo izrakteņu ieguves un dīķu izveides ietekmei uz apkārtējiem īpašumiem, dzīvojamo apbūvi, gruntsūdeņu līmeni, meliorācijas sistēmām un vides kvalitātes aspektiem (trokšņa līmeni, gaisa piesārņojumu, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu piesārņojumu), kā arī ieguves un rekultivācijas nosacījumiem, lai derīga izrakteņa izstrādes rezultātā tiktu izveidots arī ūdens objekts atbilstoši izsniegtajām būvatļaujām. Līdz šim spēkā esošajā teritorijas plānojumā dīķsaimniecības izveide (tās izveidei ir nepieciešama smilts ieguve) ir atļauta Lauksaimnieciskās ražošanas objektu apbūves teritorijā (RL) un Lauksaimniecības teritorijas (L), kas aizņem salīdzinoši plašas teritorijas novadā. Pēdējos gados interese par dīķsaimniecību izveidi un dīķu ierīkošanai nepieciešamo smilts ieguvi novadā ir pieaugusi, jo tā ir alternatīva tradicionālajai lauksaimniecībai, jaunas ieguves vietas tiek plānotas salīdzinoši nelielos attālumos viena no otras. Tādēļ palielinās smilts ieguves un transportēšanas radītās ietekmes uz vidi, kā arī, gadījumos, ja kvalitatīvi netiek veikta rekultivācija, - degradētu teritoriju veidošanas riski. Smilts ieguves laiks derīgo izrakteņu licencēs tiek noteikts ilgs – 25 gadi un tādējādi iepriekšminētās ietekmes veidotos ilgstošā laika posmā. Līdz ar risks, ka šādā ilgstošā periodā dīķsaimniecība netiek izveidota, arī pieaug (mainoties piemēram, zemes īpašniekiem, teritorijas attīstītajiem utml.). Pašvaldība ir ieinteresēta rekreācijas teritoriju attīstībā, t.sk. pie dīķsaimniecībām, jo novadā iedzīvotāju skaits pašvaldībā pieaug un līdz ar to palielinās pieprasījums pēc pieejamām atpūtas vietām gan novada iedzīvotājiem, gan Rīgas iedzīvotājiem, kam novads ir viegli sasniedzams.

Plānojuma grozījumu izstrādes laikā ir sagatavots eksperta pārskats “Mārupes novada ģeoloģisko apstākļu, derīgo izrakteņu un to ieguves vietu apstākļu raksturojums un rekomendācijas vides aizsardzības prasību nodrošināšanai ieguves vietās” (I.Gavena, 2018.; skatīt Paskaidrojuma raksta 2. pielikumu), kas ietver esošo derīgo izrakteņu ieguves vietu raksturojums, esošās situācijas un vispārējās derīgo izrakteņu ietekmes vērtējumu, kā arī rekomendācijas vides aizsardzības prasību nodrošināšanai. Tajā par rekultivāciju derīgo izrakteņu, t.sk. smilts izstrādes vietās ieteikts: “*Rekultivācijas darbi uzsākami derīgo izrakteņu ieguves laikā, lai novērstu plašu degradētu teritoriju veidošanos. Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas ir jārekultivē atbilstoši rekultivācijas dokumentācijai. Derīgo izrakteņu ieguves vietas rekultivācijas projekts jāaskaņo Mārupes novada Domē. Ieguves vietu rekultivācijas procesā veidojamas ainaviskas ūdenskrātuves, rekreācijas vai zivsaimniecības vajadzību nodrošināšanai.*”

Plānojuma grozījumu izstrādes procesā ir notikušas diskusijas gan speciālistu, gan iedzīvotāju, gan uzņēmēju vidū par pieņemamākajiem nosacījumiem TIAN. Līdz ar vides prasību nodrošināšanas nepieciešamību diskutēts par nosacījumiem dīķsaimniecību un/vai mākslīgu ūdens objektu izveidei pēc smilts ieguves. Plānojuma grozījumu izstrādes procesā izskatīta iespēja TIAN iekļaut konkrētas prasības smilts ieguves un dīķsaimniecības izveides vietai: piebraucama ceļa ierīkošana, esošo ceļu nestspējas novērtēšana saistībā ar prognozēto transportējamo smilts apjomu un grafiku, dīķsaimniecības izveides

¹⁸ 2.3.4. Veikt novērtējumu par derīgo izrakteņu ieguves un dīķu izveides iespējamo ietekmi kopumā, kā arī uz blakus īpašumu izmantošanas iespējām, meliorācijas sistēmas darbības nodrošināšanu un aviācijas drošību Mārupes novada teritorijā, un attiecīgi precizēt nosacījumus minēto darbību īstenošanai un iekļaušanai atļauto izmantošanu sastāvā atsevišķām funkcionālajām zonām vai definētām teritorijām.

teritorijas perspektīvo plānojumu jau pirms ieguves, nepieciešamību teritorijas apguvi, t.sk. rekultivāciju un labiekārtošanu plānot posmsecīgi. Šajā procesā uzsvērta arī nepieciešamība vienoties starp pašvaldību un dīkšaimniecības attīstītāju (zemes īpašnieku) par pilnīgu saistību izpildi ilgtermiņā, lai nodrošinātu dīkšaimniecības izveidi un teritorijas labiekārtošanu atbilstoši sākotnēji plānotajam. Secināts, ka katra dīkšaimniecības ierīkošanas vieta pēc novietojuma, ceļu pieejamības un sagaidāmā perspektīvā plānojuma ir atšķirīga, tādēļ TIAN prasības, kas būtu vienlīdz labi piemērojams visiem gadījumiem nevar formulēt. Bez tam neatrisināts paliek arī jautājums par vienošanās slēgšanu starp pašvaldību un dīkšaimniecības attīstītāju (zemes īpašnieku) par pilnīgu saistību izpildi. Secināts, ka vienošanās noslēgšana ir iespējama detālplānojuma izstrādes procesā, kurā saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumu Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" 44.5. punkta nosacījumiem ir jāslēdz administratīvais līgums par detālplānojuma īstenošanu. Tādēļ TIAN Lauksaimniecības teritorijā (L1) kā papildizmantošana ir atļauta Derīgo izrakteņu ieguve (13004): derīgo izrakteņu ieguves karjeru ierīkošana ar mērķi izveidot dīkšaimniecību un TIAN noteikts, ka ietverts nosacījums, ka "*Jaunas derīgo izrakteņu ieguves teritorijas izveidei un izmantošanai ir jāveic detālplānojums.*" TIAN noteiktas prasības, kuras pašvaldībā ietver Detālplānojumā izstrādes darba uzdevumā, t.sk.:

"Noteikt derīgo izrakteņu ieguves vietas minimālo attālumu līdz blakus zemes vienības robežai, ņemot vērā esošo apbūvi, plānoto apbūvi un detālplānojuma publiskās apspriešanas rezultātus;

Izstrādāt risinājumus derīgo izrakteņu (smilts) transportēšanai, tai skaitā izvērtēt un pamatot esošo ceļu, pa kuriem plānots transportēt derīgos izrakteņus nestspēju un paredzēt risinājumus esošo ceļu, ja nepieciešams, nestspējas uzlabošanai līdz nepieciešamajiem rādītājiem.

derīgo izrakteņu ieguves teritorijas turpmākās izmantošanas un apbūves plānojuma izstrādei saskaņā ar funkcionālajā zonā noteikto atļauto izmantošanu. Turpmākās izmantošanas plānā jāietver rekultivācijas plāns, nosakot laiku, kurā jāuzsāk rekultivācija."

Ņemot vērā to, ka dabas resursu racionāla izmantošana ietver resursu izstrādi un izmantošanu plānotajā apjomā, gan arī teritorijas pilnīgu rekultivāciju un labiekārtošanu un turpmāku izmantošanu Mārupes novada gadījumā sabiedrībai noderīgiem mērķiem (rekreācijai), tad detālplānojuma izstrādes noteikšana TIAN un līdz ar to konkrētu risinājumu izstrāde plānotajai dīkšaimniecības ieguves vietai, it īpaši attiecībā uz rekultivācijas plānošanu un uzsākšanu, kā arī ceļu stāvokļa vērtējumu un risinājumu izstrādi atbilstoša ceļu stāvokļa nodrošināšanai, ir vērtējama kā pozitīva, tieša ilgtermiņa ietekme uz novada dabas resursiem. Kaut arī detālplānojuma izstrāde pagarinās laiku līdz dīkšaimniecības izveides un tai nepieciešamās smilts ieguves uzsākšanai, taču pēc detālplānojuma apstiprināšanas pašvaldībā un administratīvā līguma noslēgšanas daudz skaidrākas būs pušu atbildības, pienākumi un saistības detālplānojuma realizācijā līdz ar to arī attiecībā uz dabas resursu izmantošanu un ieguves vietas rekultivāciju.

Vērtējums: pozitīva, tieša ilgtermiņa ietekme uz novada dabas resursu racionālu izmantošanu, nosakot konkrētus risinājumus dīkšaimniecību izveidei, tam nepieciešamo derīgo izrakteņu (smilts) ieguvei, teritorijas rekultivācijai un labiekārtošanai, kā arī iesaistīto pušu atbildības, pienākumus un saistības detālplānojuma realizācijā.

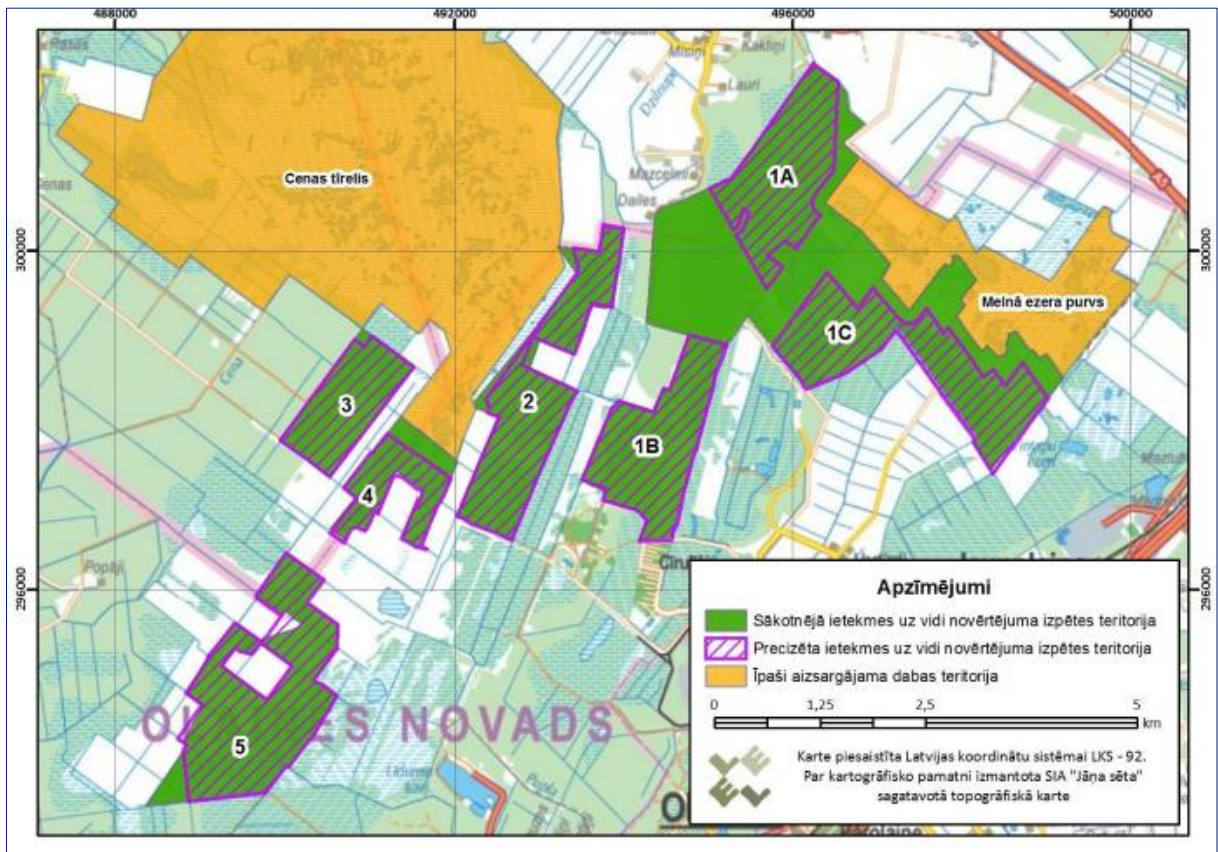
Bieriņu purva teritorija lielākajā tās daļā ir izstrādāta, 2021. gadā beigsies derīgo izrakteņu izstrāde purvā. Spēkā esošajā teritorijas plānojumā Bieriņu purva teritorija plānota kā Jauktas centru apbūves teritorija. Plānojuma grozījumu izstrādes procesā, saskaņā ar darba uzdevumu (2.2.5.punkts¹⁹), diskutēts par turpmāko izstrādātās purva daļas izmantošanu un attīstības iespējām, t.sk. par ceļu un publiskās ārtelpas nepieciešamību novadā un turpmākajā Bieriņu purva izmantošanā, kā arī Mārupes novada IAS 2026. telpiskās attīstības perspektīvā noteikto, ka teritorija ir plānota kā intensīva publiskas

¹⁹ 2.2.5. Izvērtēt iespējamo izstrādātā Bieriņu purva turpmākās attīstības potenciālu, un, ievērojot novada zaļā tīklojuma priekšlikumu, konkretizēt funkcionālo zonējumu un atļauto izmantošanu teritorijas plānojumā noteiktajā JC1 apakšzonā.

apbūves teritorija. Plānojuma grozījumos teritorija plānota vairākiem izmantošanas veidiem: Publiskās apbūves teritorija (P1), Jaukta centra apbūves teritorija (JC1, JC3 un JC4), Dabas un apstādījumu teritorija (DA1) un Ūdeņu teritorija (Ū). Teritorijas turpmākās izmantošanas plānošana, it īpaši DA1 un Ū1 ietveršana funkcionālajā zonējumā ir vērtējama kā pozitīva ietekme uz dabas resursiem, jo tiek plānota izstrādātas purva teritorijas turpmāka izmantošana, novērsta tās degradācija, daļu no tās saglabājot kā dabas teritorijas.

Vērtējums: pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas resursu izmantošanu izstrādātajā Bierīņu purva teritorijā, plānojot turpmāku teritorijas izmantošanu, t.sk. dabas, apstādījumu un ūdeņu teritorijām.

Cenas tīreļa paredzētās darbības kūdras ieguves laukuma 1A plānošana saistīta ar dabas resursu – kūdras racionālas izmantošanas aspektu. Attiecībā uz Cenas tīreļa daļu pie Jaunmārupes iedzīvotāji pašvaldībai ir iesnieguši iesniegumus par teritorijas saglabāšanu rekreācijas vajadzībām, savukārt paredzētās darbības ierosinātājs SIA “Olaines kūdra” daļā teritorijas ir ierosinājusi veikt kūdras ieguvu. Paredzētās darbības IVN process ir ildzis no 2012. gada februāra līdz 2017. gada martam. Tajā paredzētās darbības ierosinātājs, izvērtējot kūdras ieguves lietderību un ar to saistītos ietekmes uz vidi aspektus, ir ievērojami samazinājis kūdras ieguves teritorijas, t.sk. attālinot plānotās ieguves teritorijas no dabas lieguma “Melnā ezera purvs” un dabas lieguma “Cenas tīrelis” (12. attēls).

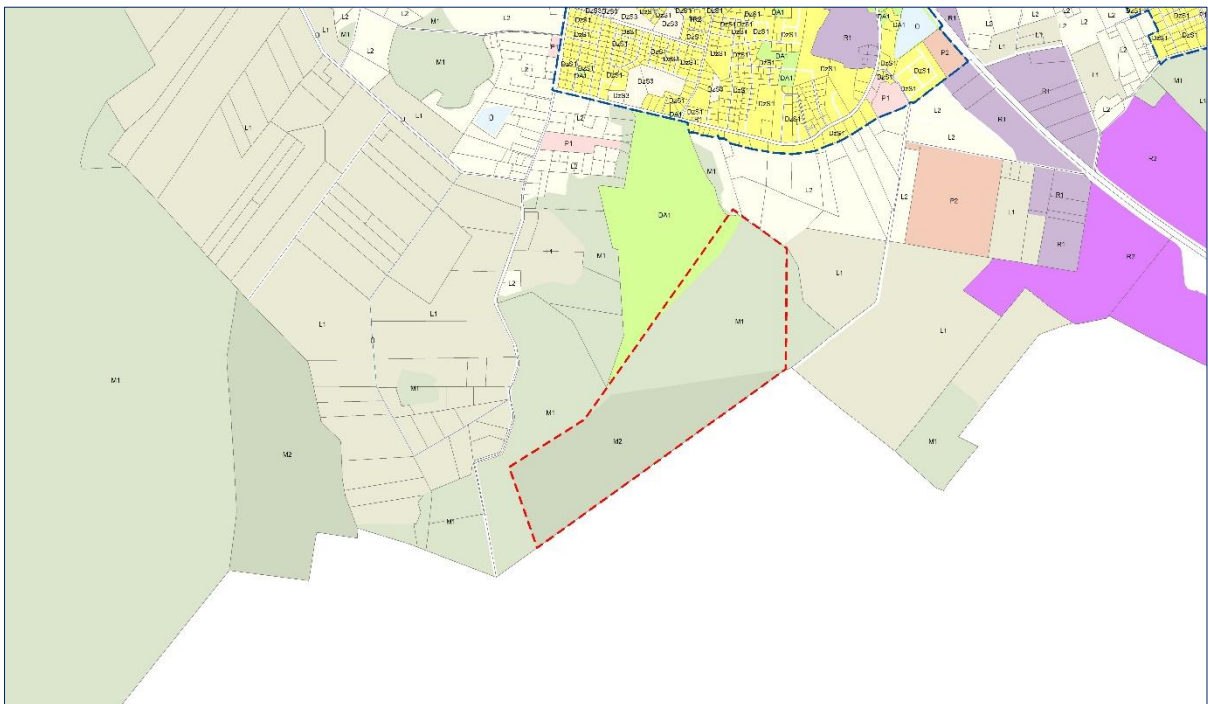
12. attēls Paredzētās darbības teritorijas sākotnējā IVN izpētes teritorijas un precizētā IVN izpētes teritorija²⁰

Par IVN ziņojumu 2017. gada martā ir saņemts VPVB atzinums (skatīt arī 5.2.2. nodaļu), kur Mārupes novadā kūdras ieguve plānota laukumā 1A (3. attēls). Plānojuma grozījumu 1. redakcijā ir ietverta 3.alternatīva (skatīt izklāstu 7.1. nodaļā), to nosakot kā Meža teritoriju (M2, tajā kā papildizmantošana

²⁰ Kūdras ieguves lauku paplašināšanas Mārupes novada Mārupes pagasta, Babītes novada Babītes pagasta un Olaines novada Olaines pagasta teritorijās. Pārstrādātais ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums. SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2016.

atļauta derīgo izrakteņu ieguve), samazinot plānoto kūdras ieguves teritoriju laukumā 1A vairāk kā par 50% (pašvaldības priekšlikums), salīdzinot IVN ietvertu paredzētās darbības teritoriju. Kūdras izstrādes ierosinātājs, veicot teritorijas izpēti (ģeotehnisko izpēti), secinājis, ka daļā teritorijas – purva malās kūdras slāņa biezums ir neliels un kūdras ieguve tajā nav lietderīga. Tās ir teritorijas, kurās būtu lietderīgi kūdras neiegūt un saglabāt teritoriju kā dabas teritoriju (DA1 vai M1). Gan meža saglabāšana, gan kūdras ieguves plānošana, ņemot vērā efektīvai kūdras izstrādei pieejamos resursus ir uzskatāma par racionālu pieeju dabas resursu izmantošanai. Plānojuma grozījumu publiskās apspriešanas laikā turpināsies diskusija par kūdras ieguves plānojamās M2 un saglabājamās M1 teritorijas platību. Salīdzinājumā ar IVN izvērtēto teritoriju - 130 ha), perspektīvā derīgo izrakteņu izstrādes teritorija funkcionālajā zonā M2 (Plānojuma grozījumu 1. redakcijā) ir 62 ha, M1 – 68 ha (13. attēls). Neatkarīgi no M1 un M2 platības, par ko puses vienosies plānošanas procesa gala rezultātā, dabas resursu izmantošanas plānošanai un iesaistīto pušu (pašvaldība, iedzīvotāji, paredzētās darbības ierosinātājs) diskusijai par dabas resursu izmantošanas mērķiem ir pozitīva ietekme gan uz pārdomātu, mērķtiecīgu dabas resursu izmantošanu, gan uz sabiedrības iesaisti plānošanas procesā. Ietekme ir ilgtermiņa, lokāla – nozīmīga pirmkārt Jaunmārupes iedzīvotājiem.

Vērtējums: pozitīva, tieša, ilgtermiņa, ietekme uz dabas resursu racionālu izmantošanu, kā arī dažādu sabiedrības interešu grupu iesaisti plānošanas procesā, plānojot dabas un kūdras ieguves teritorijas Cenas tīrelī paredzētās darbības laukumā 1A.

13. attēls Meža teritorijas (M2), Dabas un apstādījumu (DA1) un Meža teritorijas (M1) plānojums Cenas tīrelī, salīdzinājumā ar IVN paredzētās darbības laukuma robežām (sarkana pārtraukta līnija)

7.2.3. Ietekme uz vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu

Izstrādājot funkcionālo zonējumu, ņemtas vērā prasības attiecībā uz dzīvojamās funkcijas izvietojumu teritorijās, kur konstatēts pieļaujama vides trokšņa līmeņa pārsniegums. Funkcionālā zonējuma priekšlikums izveidots, balstoties uz principu, ka jaunas dzīvojamās apbūves teritorijas netiek plānotas Lidostas trokšņu pārsniegumu zonā, pie valsts autoceļiem un pie dzelzceļa. Izvērtējot pieejamo informāciju par trokšņa piesārņojumu gar autoceļiem, dzelzceļiem un pie lidostas, teritorijas plānojuma grozījumu izstrādē ņemts vērā VAN 147. punkts, kas nosaka, ka plānojot jaunas dzīvojamās

un publiskās apbūves teritorijas, tās paredz vietās, kur autoceļu, dzelzceļu un lidlauku, kā arī piesārņojošo objektu ietekme nepārsniedz normatīvajos aktos piesārņojuma jomā noteiktos piesārņojuma robežlielumus.

Starptautiskās lidostas "Rīga" radītā trokšņa robežvērtību pārsniegumu zonā (6. attēls) atrodas daļa Vētru ciema rietumu daļas, kur atļauta dzīvojamā apbūve. Vētru ciema robežas Plānojuma grozījumos nav plānots paplašināt, dzīvojamās apbūves zonējums saglabāts jau esošās apbūves zonā un vietās, kur uzsākts realizēt detālplānojumus. Teritorijā, kur spēkā esošajā teritorijas plānojumā ārpus Vētru ciema robežām bija paredzētas plašas dzīvojamās apbūves teritorijas, Plānojuma grozījumos mainīts zonējums daļēji uz rūpniecības apbūves teritoriju (R1) un daļēji uz Lauksaimniecības teritoriju (L2) ar iespēju veidot skraju viensētu apbūvi, tādējādi mazinot paaugstinātam trokšņa līmenim pakļauto iedzīvotāju skaitu nākotnē.

Teritorija gar Lidostas austrumu daļu (gar Stīpnieku ceļu) ir iekļauta Mārupes ciema teritorijā, bet galvenokārt paredzēta rūpnieciskai un jauktai centra apbūvei bez dzīvojamās funkcijas.

Gar valsts galveno autoceļu A5 robežvērtību pārsniegumu zonā ārpus Jaunmārupes ciema netiek plānotas jaunas dzīvojamās apbūves teritorijas. Dzīvojamās apbūves teritorijas daļēji saglabātas ciema teritorijā vietās, kur izstrādāts detālplānojums un uzsākta tā realizācija (gar Neriņas ielu un pie Loka ceļa).

Mārupes ciema robežu paplašināšana (5. attēls) ietver daļu teritorijas gar valsts reģionālo autoceļa P132 Rīga – Mārupe (Daugavas iela) un valsts reģionālo autoceļa P133. Jaunas dzīvojamās apbūves teritorijas tiešā valsts reģionālā autoceļa P132 tuvumā netiek plānotas. Trokšņu robežvērtību pārsniegumu zonā gar galvenokārt plānotas Jauktas centra apbūves teritorijas bez dzīvojamās funkcijas (JC4). Valsts reģionālā autoceļa P133 tuvumā paredzētas Jauktas centra apbūves teritorijas bez dzīvojamās funkcijas (JC4) un Rūpniecības teritorijas (R1). Atsevišķos posmos ciemā atbilstoši esošai situācijai, saglabātas dzīvojamās apbūves teritorijas.

Potenciāls trokšņu robežvērtību pārsniegumu avots var būt lokāla darbība (piemēram, derīgo izrakteņu ieguve, rūpnieciskā darbība, tml.). Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktas prasības apbūves aizsardzībai no lokāliem trokšņu emisijas avotiem.

Kopumā Plānojuma grozījumos ir pievērsta liela uzmanība paaugstināta trokšņa līmeņa teritorijām, turpmāk tajos neplānojot jaunas dzīvojamās apbūves teritorijas vai zonējumu, kas kā atļauto ietver dzīvojamo funkciju. Izņēmums ir detālplānojumu teritorijas un viensētas Lauksaimniecības zemēs (L2). Savukārt, plānojot Jaukta centra teritorijas (JC4) vai Rūpnieciskās apbūves (R1) teritorijas, trokšņa pārsniegumu teritorijās var veidoties jauni trokšņa avoti kā arī citi vidi negatīvi ietekmējoši faktori, taču jāuzsver, ka šajās zonās kā galvenā izmantošana (R1 zonā) vai papildizmantošana (JC4) ir atļauta vieglās ražošanas objektu attīstība, kura pēc definīcijas (MK noteikumi Nr. 240, 2013.) nerada būtisku piesārņojumu. Tādēļ, kaut arī vieglās ražošanas objektu attīstība var radīt vides kvalitātes izmaiņas, ir sagaidāms, ka tās neradīs būtisku vides stāvokļa pasliktināšanos trokšņa līmeņu pārsniegumu teritorijās esošajā dzīvojamā apbūvē. Bez tam attiecībā uz Jaukta centra teritorijas (JC4) TIAN noteikts, ka zemes vienībās, kas tieši piekļaujas dzīvojamai apbūvei, ir jāparedz blīvu stādījumu buferzonu vismaz 4m platumā, kas sekmēs negatīvo vides ietekmju mazināšanu blakus teritorijās.

Vērtējums: Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dzīves vides kvalitāti, atsakoties no jaunas dzīvojamās apbūves plānošanas trokšņa pārsniegumu zonās un nosakot TIAN prasības trokšņa robežlielumu nodrošināšanai iekštelpās. Jaukta centra teritorijas (JC4) vai Rūpnieciskās apbūves (R1) teritorijās vieglās ražošanas objekti (pēc MK noteikumos Nr.240, 2013., definētā, tie nerada būtisku ietekmi uz vidi) var radīt vides kvalitātes izmaiņas, taču ir sagaidāms vides stāvokļa izmaiņas nebūs būtiskas. Plānojuma grozījumu ieviešanas laikā saglabāsies galvenie trokšņa avoti – valsts galveno autoceļu (A5,

A8 un A10), lidostas un dzelzceļa darbību, kuru ietekmju mazināšanas iespējas novadā ir ierobežotas (pastāv iespējas izvirzīt nosacījumus minēto objektu rekonstrukcijas gadījumā vai tml.).

Plānojuma grozījumos, ieviešot VAN nosacījumus par rūpniecības objektu iedalījumu smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūves objektos²¹ un vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūves objektos²², smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūves objekti iekļauti Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R2) kā galvenā izmantošana, vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūves objekti - Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R1) kā galvenā izmantošana un Jaukta centra apbūves teritorijās (JC4) - kā papildizmantošana. Šāds plānoto ražošanas objektu sadalījums pa funkcionālajām zonām plānošanas procesā nodrošina ražošanas objektu izvietojuma plānojumu pēc ietekmes uz vidi būtiskuma. Izstrādājot Plānojuma grozījumus atbilstoši MK noteikumu Nr.240 (2013.) nosacījumiem rūpnieciskās apbūves izmantošanai plānotas līdz šim spēkā esošajā teritorijas plānojumā iekļautās Rūpnieciskās apbūves (R) un Darījumu un vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūves teritorijas (RD), tajās atbilstoši nosakot Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R2) un Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R1) funkcionālo zonu. R2 teritorijas plānotas pie valsts galvenā autoceļa A5 un neliela teritorija pie lidostas "Rīga". Pozitīvi ir vērtējams tas, ka R1 teritorijas plānotas kā buferjosla ap R2 teritorijām, tādējādi koncentrējot objektus ar būtisku ietekmi uz vidi rūpnieciskās apbūves teritorijas centrā un salīdzinoši tuvāk citiem apbūves veidiem plānojot objektus, kuriem nav sagaidāmam būtiska ietekme uz vidi.

Citviet novadā vieglās ražošanas objektu attīstība R1 teritorijās robežjoslās ar citām funkcionālajām zonām (JC, galvenokārt) lokāli var radīt ietekmi uz vidi, ja vairāku objektu ietekmes summētos, tādēļ, ja blakus R1 atrodas vai plānots attīstīt Jauktas centru apbūves teritorijas, kurās atļauta arī dzīvojamā apbūve (JC1, JC2, JC3) vai cits funkcionālais zonējums ar dzīvojamās apbūves funkciju, vieglās ražošanas objektos R1 teritorijās ir jāveic pasākumi negatīvās ietekmes mazināšanai un arī ieteicams neplānot dzīvojamo apbūve ēku daļās/fasādēs, kas ir vērstas pret R1 teritorijām.

TIAN noteikts, ka R1 un arī R2 funkcionālajā zonā *"Pasākumi apkārtējo teritoriju pasargāšanai no iespējamiem negatīviem vides ietekmes faktoriem ir jāveic zemes vienībā, kurā atrodas objekts, kas var radīt negatīvu ietekmi uz vidi"* un *"Zemes vienībās, kas tieši piekļaujas dzīvojamai apbūvei, ir jāparedz blīvu stādījumu buferzonu vismaz 4m platumā un vietās, kur lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumi piekļaujas dzīvojamās apbūves teritorijām blīvu stādījumu buferzonu jāparedz vismaz 6m platumā"*. TIAN ietvertajiem nosacījumiem, to ieviešot, ir sagaidāma pozitīva ietekme uz dzīves vides kvalitāti, gadījumos, ja vieglās ražošanas un lauksaimnieciskās ražošanas objekti robežojas ar dzīvojamo apbūvi.

Funkcionālajā zonā R1 plānota noliktavu apbūve. Pozitīva ietekme uz vides kvalitāti un iedzīvotāju drošību ir TIAN nosacījumam, kas ierobežo noliktavu, kurās var tikt uzkrātas bīstamās un prioritārās vielas tādos apjomos, ka šie objekti var atbilst paaugstinātas bīstamības objektu kritērijiem, attīstību. TIAN tiek noteikts: *"Noliktavu apbūve (14004): apbūve, ko veido noliktavu ēkas, kas paredzētas materiālu, vielu un citu preču komplektēšanai, iesaiņošanai, pārdošanai, pagaidu uzkrāšanai vai uzglabāšanai vairumā (izņemot jebkādu preču ražošanu vai pārstrādāšanu, rūpniecības uzņēmumu teritorijā esošās noliktavas un noliktavas, kuras pēc uzglabājamo vielu apjomiem atbilst paaugstinātas bīstamības objektu kritērijiem), kā arī loģistikas centri"*.

²¹ Atbilstoši MK noteikumu Nr.240 (2013.) 3. pielikumā noteiktajam *"Smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūve ir metālapstrādes un mašīnbūves, derīgo izrakteņu pārstrādes (ārpus derīgo izrakteņu ieguves vietām), gumijas rūpniecības, ādas, koksnes pārstrādes un celulozes ražošanas, būvmateriālu un sanitārtehnisko iekārtu ražošanas, kā arī ķīmiskās rūpniecības uzņēmumu, atkritumu pārstrādes uzņēmumu (ārpus atkritumu apglabāšanas poligoniem) un līdzīgu uzņēmumu, tai skaitā uzņēmumu, kuru darbība var radīt būtisku piesārņojumu, apbūve un infrastruktūra"*.

²² Atbilstoši MK noteikumu Nr.240 (2013.) 3. pielikumā noteiktajam *"Vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve ir tekstilizstrādājumu, apģērbu un ādas izstrādājumu ražošanas, pārtikas rūpniecības, mēbeļu ražošanas, poligrāfijas, industriālo un tehnoloģisko parku un citu vieglās rūpniecības uzņēmumu, kas nerada būtisku piesārņojumu, darbības nodrošināšanai nepieciešamā apbūve un infrastruktūra"*.

Vieglās rūpniecības objektu attīstība kā papildizmantošana ir noteikta arī Jaukta centra apbūves teritorijās (JC4). Attīstot vieglo ražošanu kā papildizmantošanu sagaidāms, ka vieglo ražošanas uzņēmumu ietekme uz vidi nebūs būtiska, taču arī šajos gadījumos lokāli ir iespējama ietekmju mijiedarbība un summēšanās. Tādēļ, attīstot JC4 teritorijas, Plānojuma grozījumu ieviešanas laikā ir jāpievērš uzmanība robežjoslām ar citām funkcionālajām zonām. Gadījumos, kad JC4 teritorijas ir atdalītas no funkcionālajām zonām ar dzīvojamo apbūvi ar dabas teritorijām, pasākumi negatīvās ietekmes mazināšanai nav nepieciešami.

Rūpnieciskās apbūves teritoriju (R2) izmantošanā ir noteikts, ka minimālais attālums no lauksaimnieciskās ražošanas ēkām, bīstamo atkritumu pārstrādes uzņēmuma un metāllūžņu pārstrādes uzņēmuma, kā arī jauna smagās rūpniecības uzņēmuma objekta līdz blakus zemes vienībā izvietotai dzīvojamai ēkai ir ne mazāks kā 100 m. Šo TIAN nosacījumu ieviešanai ir iespējama pozitīva ietekme uz dzīves vides kvalitāti dzīvojamās apbūves teritorijās. Kaut gan atsevišķos gadījumos 100 m attālums var būt nepietiekams. Ja objekta ietekme ir saistīta ar vides trokšņu, vibrāciju, smaku vai gaisa piesārņojuma veidošanos, tad uz iepriekšminētajiem objektiem attiecas arī TIAN "3.5.3 Aizsardzība pret troksni, vibrācijām un smakām" nodaļas nosacījumi.

Nemot vērā to, ka rūpniecības objektu iedalījums vieglās, smagās rūpniecības un pirmapstrādes objektos atšķiras pēc ietekmes uz vidi būtiskuma, uzsākot ražošanas objektu apbūves attīstību vai veicot izmaiņas ražošanas objekta piesārņojošajā darbībā, jāpārlicinās par paredzētās darbības atbilstību likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1. pielikuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” vai 2.pielikuma „Darbības, kurām nepieciešams sākotnējais izvērtējums” nosacījumiem. Ja nepieciešams, pirms attīstības uzsākšanas jāveic IVN, sākotnējais izvērtējums vai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā jāsaņem VVD RVP tehniskie noteikumi projektēšanai.

Vērtējums: pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides kvalitāti, t.sk. dzīves vides kvalitāti (trokšņa līmenis, smakas, gaisa piesārņojums u.c. piesārņojuma veidi) dzīvojamās apbūves teritorijās, diferencēti plānojot smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūves, kā arī nosakot vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūves objektu attīstību Rūpnieciskās apbūves teritoriju (R1, R2) un Jaukta centra apbūves teritorijās (JC4).

TIAN ietvertajiem nosacījumiem, to ieviešot, ir sagaidāma pozitīva ietekme uz dzīves vides kvalitāti, gadījumos, ja vieglās ražošanas un lauksaimnieciskās ražošanas objekti robežojas ar dzīvojamo apbūvi.

Vides prasības detālplānojumiem derīgo izrakteņu ieguves karjeru ierīkošanai Lauksaimniecības teritorijās (L1). Plānojuma grozījumu izstrādes laikā diskutēts par mākslīgo ūdensobjektu izveidi rekreācijas vai dīķsaimniecību ierīkošanas vajadzībām, kā rezultātā pirms objekta ierīkošanas tiek veikta smilts ieguve. Šīm darbībām, pieaugot interesei par dīķsaimniecību attīstību, ir ietekme uz iedzīvotāju dzīves vides kvalitāti (visbiežāk - trokšņa līmenis, gaisa piesārņojums), ja derīgo izrakteņu vieta vai transportēšanas maršruts atrodas tuvu dzīvojamai apbūvei, un novada vides kvalitāti (neievērojot vides aizsardzības prasības - iespējams piesārņojums ar atkritumiem, t.sk. iespējams bīstamajiem – naftas produktiem, eļļām). Plānojuma risinājumos ietverti nosacījumi derīgo izrakteņu (smilts) ieguvei un rekultivācijai, ierīkojot mākslīgos ūdensobjektus. TIAN noteikts, ka “Jaunas derīgo izrakteņu ieguves teritorijas izveidei un izmantošanai ir jāveic detālplānojums.” TIAN noteikts, ka detālplānojuma izstrādes darba uzdevumā pašvaldība ietver arī ar vides aizsardzību saistītas prasības, t.sk. ceļu uzturēšanas kārtībai no detālplānojuma teritorijas līdz valsts autoceļam (tai skaitā, nodrošināta derīgo izrakteņu transportēšanas ceļu atputekļošanu vai asfaltēšanu līdz valsts galvenajiem autoceļiem). Uzturēšana jānodrošina visā detālplānojuma īstenošanas laikā, kā arī nosaka prasību izstrādāt tehniskos risinājumus apkārtējo teritoriju aizsardzībai pret putekļiem.

Jāatzīmē, ka TIAN prasības attiecas uz jaunajiem objektiem, tādēļ arī turpmāk saglabāsies līdzšinējo objektu un smilts transportēšanas ietekme, t.sk. negatīvā ietekme, jo uzsāktās darbības tiks turpinātas

pēc pašlaik (2018. gada jūnijs) spēkā esošā teritorijas plānojuma nosacījumiem un izsniegtajām licencēm zemes dziļu izmantošanai. Tādēļ Plānojuma grozījumu ieviešanas laikā pašvaldībai ir jāsadarbojas ar derīgo izrakteņu (smilts) ieguves un dīķu izveides attīstītājiem, lai vienotos par esošo negatīvo ietekmju mazināšanas pasākumiem.

Vērtējums: pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides kvalitāti, ja tiek attīstīta dīķsaimniecība, iegūta smilts un tā transportēta atbilstoši konkrētai vietai izstrādāta detālpilānojuma risinājumiem.

Attiecībā uz uzsāktajām darbībām (dīķu izveide, derīgo izrakteņu ieguve, transportēšana) saglabāsies līdzšinējo dīķsaimniecību izveides objektu un smilts transportēšanas ietekme. Plānojuma grozījumu ieviešanas laikā pašvaldībai ir jāsadarbojas ar derīgo izrakteņu (smilts) ieguves un dīķu izveides attīstītājiem, lai vienotos par esošo negatīvo ietekmju mazināšanas pasākumiem (plašāku izklāstu skatīt 8. nodaļā).

TIAN 3.5. nodaļā *“Prasības vides risku samazināšanai”* attiecībā uz visu novada teritoriju noteiktas prasības teritorijas inženiertehniskajai sagatavošanai, meliorācijas sistēmu ekspluatācijai un aizsardzībai, aizsardzībai pret troksni, vibrācijām un smakām, kā arī prasības gaisa kvalitātes nodrošināšanai.

Šajā TIAN nodaļā noteikts, ka *“Pirms būvniecības piesārņotā vai potenciāli piesārņotā teritorijā atbilstoši normatīvo aktu prasībām novērtē augsnes, grunts un pazemes ūdeņu piesārņojuma līmeni. Ja nepieciešams, pirms būvniecības saskaņā ar normatīvo aktu prasībām veic augsnes vai grunts sanāciju vai uzsāk monitoringu. Ja teritorijā konstatēts pazemes ūdeņu piesārņojums, uzsāk sanāciju vai izstrādā sanācijas programmu un uzsāk tās īstenošanu.”* Saskaņā ar Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra reģistra *“Piesārņotās vietas un potenciāli piesārņotas vietas”* informāciju Mārupes novadā ir 4 piesārņotas vietas²³ un 6 potenciāli piesārņotas vietas²⁴. Gadījumā, ja tajās plānojuma grozījumu ieviešanas laikā uzsāks būvniecību, pirms tās, balstoties uz piesārņojuma novērtējumu, ja nepieciešams, tiks veikta piesārņotās vai potenciāli piesārņotās vietas sanācija vai monitoringa. Pozitīva, tieša (sanācijas gadījumā) vai netieša (monitoringa gadījumā), ilgtermiņa ietekme uz augsnes, grunts vai pazemes ūdeņu (t.sk. gruntsūdeņu) kvalitāti.

Prasību meliorācijas sistēmu ekspluatācijai un aizsardzībai iekļaušana TIAN ir pozitīvi vērtējama, jo novadā ir augsts gruntsūdens līmenis, tam ir tendence paaugstināties, plašas teritorijas ir meliorētas, un detalizēti nosacījumi meliorācijas sistēmu ierīkošanai un uzturēšanai nodrošinās teritoriju nosusināšanu, lokāli stabilizēs vai mazinās gruntsūdens līmeni (piemēram, novēršot gruntsūdens līmeņa paaugstināšanos būvniecības teritorijām blakus esošajās teritorijās).

TIAN, lai nodrošinātu normatīvajos aktos noteikto trokšņa robežlielumu ievērošanu telpās, noteikti robežlielumi (55 dB(A) nakts periodā un 60 dB(A) dienas periodā), kurus pārsniedzot vidē, iekštelpās būvējot vai pārbūvējot rindu māju un daudzdzīvokļu māju, veselības aizsardzības iestāžu, sociālās aprūpes iestāžu, viesnīcu vai līdzīgu tūrisma un atpūtas iestāžu būves ir jāveic būvakustikas pasākumi trokšņa līmeņa samazināšanai. Ņemot vērā situāciju, ka novadā ārtelpās (vidē) darbojas trokšņa avoti (valsts galvenie autoceļi, dzelzceļš, starptautiskā lidosta “Rīga”), kuru radītos trokšņa līmeņus nevar ietekmēt novada pašvaldība, t.sk. apstiprinot Plānojuma grozījumus, tad prasību iekļaušanas trokšņa robežlielumu nodrošināšanai iekštelpās vērtējums ir pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dzīves vides kvalitāti novadā (trokšņa līmenis dzīvojamā, veselības aizsardzības iestāžu sociālās aprūpes iestāžu u.c. apbūvē).

²³ Lidosta „Rīga” bij. degviela bāze, VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga””, bijusī aviācijas bāzes degvielas noliktava (Skultes ciemā), Mārupes sadzīves atkritumu izgāztuve

²⁴ SIA „Inversija” katlu māja (Lidostas „Rīga” teritorijā), SIA „Latvija Statoil” DUS (K.Ulmaņa gatve 110), ZS 17.bataljons, gaisa spēku perons lidostas "Rīga" teritorijā, SIA "Mārupe" DUS un naftas bāze (Jaunmārupē) un bijusī minerālmēslu noliktava

TIAN ietvertas arī prasības gaisa kvalitātes nodrošināšanai, kas nosaka nepieciešamību būvprojektos izvērtēt iespēju lokālās ar koksni kurināmās krāsnis nomainīt ar apkures iekārtām bez kurināmā sadedzināšanas vai pieslēgt mājsaimniecību centralizētās siltumapgādes tīkliem., kā arī – detālplānojumos un lokālplānojumos, plānot vienu vai vairākus pasākumus piesārņojošās vielas emisiju mazināšanai atbilstoši konkrētās teritorijas apstākļiem (piemēram, autotransporta kustības ierobežošanu, autostāvvietu skaita samazināšanu, sabiedriskā transporta pieejamības palielināšanu, apstādījumu teritoriju platību palielināšanu u.c.) . Pozitīva, tiesā, ilgtermiņa ietekme uz atmosfēras gaisa kvalitāti novadā.

Vērtējums: pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides kvalitāti – augsnes, grunts, pazemes ūdeņu (gruntsūdeņu) un atmosfēras gaisa kvalitāti un trokšņa līmeni telpās, kā arī lokāla ietekme uz gruntsūdeņu līmeni un meliorācijas sistēmu stāvokli.

Plānojuma grozījumos kā teritorija ar īpašiem noteikumiem (TIN 71) noteikta teritorija nacionālo interešu objekta Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas Rail Baltica un funkcionāli saistīto objektu būvniecībai. Plānojuma grozījumos ietverta Ministru kabineta 2016. gada 24. augusta rīkojumā Nr. 467 “Par Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas Rail Baltica būvniecībai paredzētās darbības akceptu” akceptētā teritorija - Mārupes novadā tā ir C3 alternatīva. Dzelzceļa līnijas Rail Baltica ietekme uz vidi ir novērtēta ietekmes uz vidi procedūrā. Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu Vides pārraudzības valsts birojs ir izsniedzis atzinumu (<http://www.vpvb.gov.lv/lv/ivn/projekti/?status=3&id=2426>). Galvenās vides problēmas un būtiskās ietekmes saistībā ar plānoto dzelzceļa līnijas izbūvi tām ir gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa izmaiņas. Saskaņā ar IVN ziņojuma rezultātiem:

- 1) piesārņojošo vielu izkliedes aprēķini liecina, ka būvniecības laikā nav paredzama būtiska ietekme uz gaisa kvalitāti (saskaņā ar aprēķinu rezultātiem piesārņojošo vielu koncentrāciju nepārsniedz 30% no attiecīgā gaisa kvalitātes normatīva). Savukārt ekspluatācijas laikā prognozētais piesārņojošo vielu koncentrācijas pieaugums (paredzētās darbības ietekme) 20 m attālumā no dzelzceļa trases ass līnijas ir mazāks nekā 1% no attiecīgā gaisa kvalitātes normatīva. Tādēļ Mārupes novadā, kur visaugstākais fona piesārņojuma līmenis ir uz valsts autoceļa A5, šādas izmaiņas nav vērtējamas kā būtiskas.
- 2) Veicot trokšņa līmeņa novērtējumu konstatēts, ka būvdarbu veikšanas laikā atklātās teritorijās trokšņa līmenis rādītājam L_{diena} varētu pārsniegt 55 dB (A) atzīmi 5 – 10 m attālumā no nodalījuma joslas robežas. IVN ziņojumā secināts, ka šobrīd nav pamata uzskatīt, ka *Rail Baltica* būvniecības darbu veikšanas laikā varētu tikt pārsniegti Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteiktie trokšņa robežlielumi trokšņa rādītājam L_{diena} . Vienlaicīgi ziņojumā tiek norādīts, ka plānotajai trasei tuvu izvietoto dzīvojamo ēku iedzīvotāji varētu saskarties ar īslaicīgiem trokšņa traucējumiem dienas periodā trases būvniecības laikā.

IVN ziņojumā secināts, ka Mārupes novadā pie autoceļu A5 un P132 krustojuma paaugstinātai paredzētās darbības izraisīta trokšņa ietekmei ir pakļautas viensētas “Vēveri”, “Smiltāji”, “Laši”, “Jaunrūķi” un “Veldres”. Atbilstoši novada spēkā esošā teritorijas plānojumam visas šīs viensētas atrodas darījumu un vieglās rūpniecības apbūves zonā, kurai nav noteikti vides trokšņa robežlielumi. Saskaņā ar IVN ziņojuma izstrādes laikā veiktās trokšņa aprēķinu modelēšanas rezultātiem, ir aprēķināts, ka dzelzceļa līnijas ekspluatācijas laikā trokšņa līmenis atsevišķās vietās, kas vakara un dienas periodā pārsniegs 50 dB (A) atzīmi. IVN ziņojumā noteikts, ka šajās vietās ir jāplāno trokšņa mazināšanas pasākumi (IVN ziņojuma 2.11. pielikums). IVN ziņojumā ir sniegta informācija par iespējamajiem trokšņa samazināšanas pasākumiem, noteikts trokšņa samazināšanas pasākumu un to efektivitātes apjoms, kā arī

raksturoti arī citi iespējamie ietekmes novēršanas un samazināšanas risinājumus vai to kombinācijas. Detalizēta trokšņa samazināšanas pasākumu risinājumu izstrāde ir jāveic dzelzceļa līnijas tehniskās projektēšanas laikā.

Vērtējums: netiek veikts, jo dzelzceļa līnijas Rail Baltica izbūves ietekme ir novērtēta IVN procedūrā, par IVN ziņojumu saņemts VPVB atzinums, darbība akceptēta un objektam noteikts nacionālo interešu objekta statuss.

7.2.4. Ietekme uz dabas teritorijām

Plānojuma grozījumu izstrādē īpaša uzmanība ir pievērsta Dabas un apstādījumu (DA) teritoriju plānošanai. Tās plānotas arī, lai nodrošinātu rekreācijas, sporta, tūrisma, kvalitatīvas dabas un kultūrvides un citu funkciju īstenošanu dabas vai daļēji pārveidotās dabas teritorijās, ietverot ar attiecīgo funkciju saistītās ēkas un inženierbūves. Dabas un apstādījumu teritorijā (DA1) atļauts plašs ar rekreāciju saistītu izmantošanas veidu spektrs. Tajā ietvertas labiekārtotās un nelabiekārtotās dabas un apstādījumu teritorijas, kurās paredzētas iespējas veidot jaunus mežaparkus, parkus, skvērus un citas labiekārtotas teritorijas. Tā kā novadā iedzīvotāju skaitam ir tendence pieaugt, attīstās salīdzinoši blīva dzīvojamā apbūve, pieaug arī nepieciešamība pēc rekreācijas teritorijām. Plānoto Dabas un apstādījumu teritoriju (DA1) attīstības, t.sk. labiekārtojuma apmeklētājiem, īstenošanas gadījumā novadā tiks paaugstināts novada dabas teritoriju rekreācijas teritoriju potenciāls. Plānojuma grozījumos no jauna plānotas vairākas plašākas Dabas un apstādījumu teritorijas (DA1) 257 ha platībā, t.sk. Medema purvā – 157 ha, Bieriņu purvā – 38 ha (papildus no spēka esošā plānojuma saglabāta DA teritorija 18 ha) un Cenas tīreļa teritorijā – 65 ha. Detalizētāks vērtējums sniegts turpmāk šajā nodaļā. Ietekme – pozitīva, tieša, ilgtermiņa - par būtisku uzskatāma novada līmenī, kas sagaidāms, ka, attīstoties rekreācijas veidu piedāvājumam, sekmēs arī Rīgas iedzīvotāju piesaisti teritorijai.

Vērtējums: Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas teritorijām, plānojot jaunas Dabas un apstādījumu (DA1), kas nākotnē paaugstinās novada dabas teritoriju rekreācijas potenciālu.

Plānojuma grozījumos daļa Bieriņu purva teritorijas plānota dabas teritoriju izmantošanas veidiem, t.sk. Dabas un apstādījumu teritorija (DA1) un Ūdeņu teritorija (Ū1). DA1 un Ū1 ietveršana funkcionālajā zonējumā ir vērtējama pozitīvi, jo daļa bijušo dabas teritoriju tiks saglabātas kā dabas teritorijas un, īstenojot DA1 teritorijās atļauto izmantošanu, labiekārtotas un piemērotas iedzīvotāju rekreācijas vajadzībām, tādējādi paaugstinot dabas teritoriju rekreācijas teritoriju potenciālu. Bez tam kvalitatīvu apstādījumu veidošana arī ir sagaidāma ieviešot Publiskās apbūves teritoriju (P1) un Jaukta centra apbūves teritoriju (JC) funkcionālo zonējumu, jo P1 teritorijā minimālā brīvā teritorija, kurā ierīkojami apstādījumi un labiekārtojums, ir noteikta 20 %, JC1, JC2, JC3 un JC4 teritorijā – 30 %. DA1 teritorijas plānotas arī buferzona, kas atdala dzīvojamo apbūvi no jauktas izmantošanas veidiem (P1 un JC4). Ietekme – ilgtermiņa, par būtisku uzskatāma novada līmenī.

Vērtējums: pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas teritoriju attīstību Bieriņu purvā pēc kūdras izstrādes, paaugstinot to rekreācijas potenciālu novada līmenī.

Medema purva teritorija plānota atbilstoši VAN noteiktajam funkcionālajam zonējumam, t.i. līdz šim plānotā Purva (ŪP) teritorija noteikta kā Meža teritorija (M1), derīgo izrakteņu ieguves licenču laukumu robežās – kā Meža teritorija (M2), kā arī purva teritorijā noteikta Dabas un apstādījumu teritorija (DA1) un Ūdeņu teritorija (Ū1). Tā kā izstrādātās Medema purva teritorijas turpmākai attīstībai plānotas kā dažādu veidu dabas teritorijas, tā ir pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz dabas teritorijām novadā. Jāuzver, ka nosakot funkcionālo zonējumu, ir ņemts vērā teritorijas ekoloģiskais, bioloģiskās daudzveidības un rekreācijas potenciāls, t.sk. pētījumā “Rekreatīvā tūrisma attīstības iespēju izvērtēšana Mēdema purvā un tam pieguļošajās meža teritorijās” (J. Smaļinskis, 2015.) identificētais. Turpmāk Medema purva teritorijas saskaņā ar TIAN atļauto izmantošanu būs izmantojamas sabiedrības vides izglītības un

rekreācijas vajadzībām. Realizējot Dabas un apstādījumu (DA1) teritorijās atļauto izmantošanu, - labiekārtota publiskā ārtelpa (24001) un publiskā ārtelpa bez labiekārtojuma (24002), kā arī noteiktos papildizmantotības veidus, teritorija tiks labiekārtota un tādejādi tiks paaugstināts arī novada dabas teritoriju rekreācijas teritoriju potenciāls. Ietekme – pozitīva, tieša, ilgtermiņa.

***Vērtējums:** pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas teritorijām, to rekreācijas un izziņas potenciālu, plānojot Medema purva izstrādāto teritoriju turpmāko izmantošanu.*

Plānojuma grozījumu izstrādē ir ņemts vērā Mārupes novada labiekārtošanas attīstības plānā (projekts, 2016.) ietvertais novada zaļais tīklojums, nosakot dabas teritorijas izstrādātā Bieriņu un Medema purva teritorijās. Bez tam dabas teritoriju sasaistei vienotā zaļo teritoriju tīklā, atbilstoši ir plānoti perspektīvie ceļi.

***Vērtējums:** pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz plānotā novada zaļā tīklojuma ieviešanu, plānojot dabas teritorijas.*

Plānojuma grozījumos kā perspektīvais pašvaldības ceļš ir plānots ceļš C-38, kas savieno pašvaldības autoceļu C-2 ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju "Cenas tīrelis". Dabas teritoriju "Cenas tīrelis" ir no bioloģiskās daudzveidības viedokļa vērtīgākā dabas teritorija. Savienojuma izveide ar to nodrošinās piekļuvi īpaši aizsargājamai dabas teritorijai arī no Mārupes novada teritorijas un veicinās teritorijas apmeklētību rekreācijas nolūkos, iesaistīti sabiedrības vides izglītības pasākumos. Jāatzīmē gan, ka pašlaik dabas lieguma "Cenas tīrelis" potenciālās tūrisma infrastruktūras plānā²⁵ Mārupes novadā tūrisma infrastruktūra (piekļuves vietas, takas, skatu laukumi, platformas un cita infrastruktūra) nav plānota. Dabas aizsardzības plāns ir izstrādāts laikiem līdz 2020. gadam²⁶, t.i. tā darbība beigsies Plānojuma grozījumu darbības laikā līdz 2026. gadam. Tādēļ Plānojuma grozījumu darbības laikā Mārupes novada pašvaldībai ir jāiesaistās dabas lieguma "Cenas tīrelis" dabas aizsardzības plāna atjaunošanas procesā un tā ietvaros sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldi, SIA "Rīgas meži" un citām interešu grupām jārisina jautājums par dabas lieguma statusam atbilstošas tūrisma infrastruktūras izveidi Mārupes novada teritorijā un sasaisti ar pārējo novada tūrisma un rekreācijas infrastruktūru, t.sk., zaļā tīklojuma ietvaros.

***Vērtējums:** pozitīva ietekme uz dabas lieguma "Cenas tīrelis" iesaisti dabas izziņas pasākumos, ja Mārupes novadā, atjaunojot dabas lieguma "Cenas tīrelis" dabas aizsardzības plānu, dabas liegumā tiek iekļauta tūrisma infrastruktūra un tā dabas liegumā tiek arī uzstādīta.*

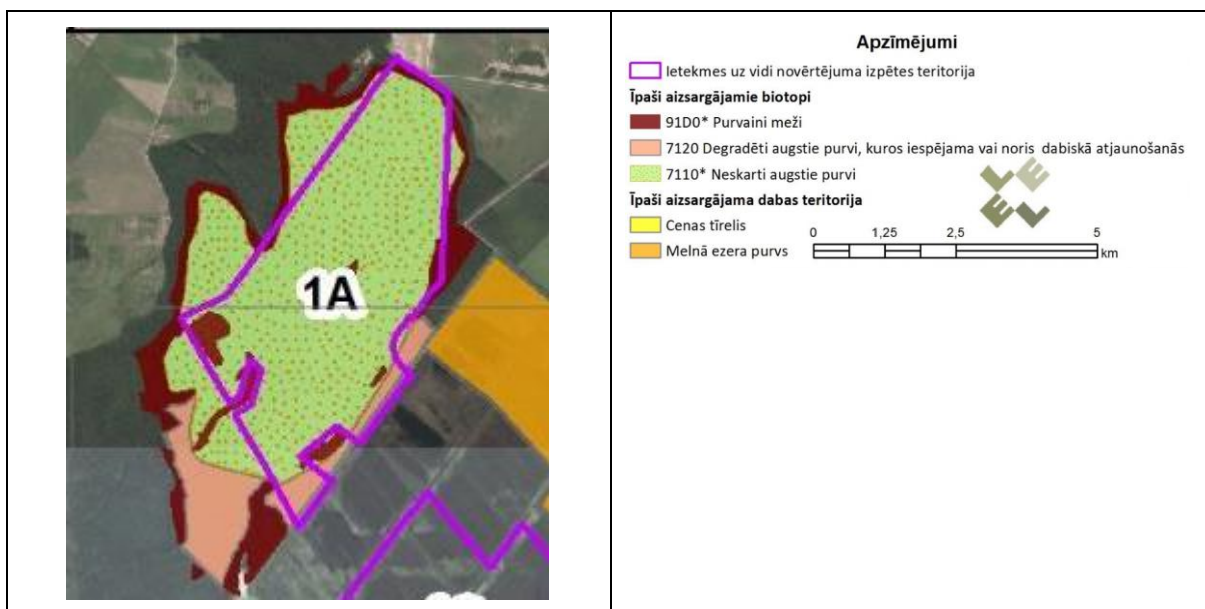
Plānojuma grozījumos kā teritorija ar īpašiem noteikumiem (TIN74) ietverta valsts akciju sabiedrības "Starptautiskā lidosta "Rīga"" lidlauka, kā arī lidlauka teritorijai, tai skaitā arī turpmākajai attīstībai nepieciešamajai teritorijai. Tā noteikta, balstoties uz Ministru kabineta 2011.gada 5.jūlijā noteikumu Nr.535 "Noteikumi par valsts akciju sabiedrības "Starptautiskā lidosta "Rīga"" lidlauka statusu, lidlauka teritorijas robežām un šīs teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu". Lidostas attīstībai nepieciešamā teritorija ir uzrādīta ar līdz šim spēkā esošā teritorijas plānojuma grafiskajā daļā. Šajos Plānojuma grozījumos tā noteikta kā TIN. Tādēļ pēc būtības nav saistāma ar Plānojuma grozījumiem, tomēr jāatzīmē, ka, ilgtermiņā, attīstoties lidostas infrastruktūrai visā teritorijā, novadā tiks zaudēti vismaz 490 ha mežu, kas ir nozīmīgs meža teritoriju samazinājums (gandrīz 25 % no kopējās mežaudžu platības novadā) novada līmenī.

***Vērtējums:** netiek veikts, jo lidostas attīstībai nepieciešamās teritorijas robežas noteiktas atbilstoši MK noteikumiem Nr.535 (2011.) un risinājums pārmantots no spēkā esošā teritorijas plānojuma.*

²⁵ https://www.daba.gov.lv/upload/File/DAPi_apstiprin/DL_Cenas_tirelis-05_pie-K8.JPG

²⁶ DABAS LIEGUMA Cenas tīrelis Rīgas rajon s Babītes un Mārupes pagasts DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS 2005.g. – 2020.g. Latvijas Dabas fonds, 2005.g. https://www.daba.gov.lv/upload/File/DAPi_apstiprin/DL_Cenas_tirelis-05.pdf

Plānojuma grozījumos daļēji ir ietverta Cenas tīrelī plānotās kūdras ieguves teritorija, nosakot daļai paredzētās darbības laukuma 1A teritorijas (62 ha no 130 ha, plašāk skatīt arī 5.3.1., 7.1., 7.2.2.nodaļu) Meža teritorijas M2 funkcionālo zonu, kurā kā papildizmantošana ir atļauta derīgo izrakteņu ieguve. Kūdras ieguves rezultātā tiks zaudēta dabas (purva) teritorija 62 ha platībā, kas gandrīz visā tās platībā saskaņā ar IVN rezultātiem atbilst Eiropas Savienībā prioritāri aizsargājamam biotopam 7110*Aktīvi augstie purvi (IVN izstrādes laikā 2016.g. biotopa nosaukums “7110* Neskarti augstie purvi”), nelielas teritorijas purva malā – 91D0* Purvaini meži (14.attēls).

14. attēls ES nozīmes aizsargājamo biotopu izplatība kūdras ieguves paplašināšanas laukumā 1A un tā tuvumā²⁷

Saskaņā ar IVN ietvaros veikto paredzētās darbības īstenošanas ietekmes uz biotopu 7110* un biotopu 91D0* būtiskuma novērtējumu atbilstoši Ministru kabineta 2007. gada 27. marta noteikumu Nr.213 “Noteikumi par kritērijiem, kurus izmanto, novērtējot īpaši aizsargājamām sugām vai īpaši aizsargājamiem biotopiem nodarītā kaitējuma ietekmes būtiskumu” 3. un 5.punktā noteiktajiem kritērijiem (4.12. nodaļa IVN ziņojumā), ir secināts, ka sagaidāmās iepriekšminēto biotopu platību izmaiņas visā IVN izpētes teritorijā²⁸ ir nebūtiskas. Tādēļ arī attiecībā uz Plānojuma grozījumu risinājumu, ietverot M2 funkcionālajā zonā mazāk par pusi no paredzētās darbības laukuma 1A teritorijas, var attiecināt šo IVN secinājumu.

IVN ziņojumā secināts, ka, paplašinot kūdras ieguves laukus, tiks ietekmētas tieši piegulošās purvu platības, degradējot īpaši aizsargājama biotopa 7110* un 91D0* - palielināsies sīkkrūmu (viršu, vaivariņu) īpatsvars, pastiprināsies apaugums ar priedi vai bērzu, samazināsies vai pilnībā izzudīs sfagnu sega, būtiski palēnināsies vai apstāsies kūdras veidošanās. Ietekme izpaudīsies tiešā kūdras ieguves laukuma tuvumā. Purva veģetācijas attīstība un kūdras veidošanās ir saistīta hidroloģiskā režīma izmaiņām kūdras izstrādē.

Vērtējot ietekmi uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, IVN ziņojumā identificētas 3 ietekmes zonas: 1) tiešā (kūdras ieguves teritorijā), 2) netiešā (20 m plata josla ap kūdras ieguves laukumu) un

²⁷ Kūdras ieguves lauku paplašināšanas Mārupes novada Mārupes pagasta, Babītes novada Babītes pagasta un Olaines novada Olaines pagasta teritorijās. Pārstrādātais ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums. SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2016.

²⁸ Kopējā IVN izpētes teritorija ietver kūdras ieguves paplašināšanas laukumus arī Olaines un Babītes novados

3) sekundārā (josla starp 20 m un 150 m). Ietekmes zonas paredzētās darbības laukumam 1A parādītas 14. attēlā.

Attiecībā uz tiešo ietekmi secināts, ka šī ietekme ir vērtējama kā ilgstoša, jo pastāvēs visu kūdras ieguves periodu (vairāki desmiti gadu). Pēc kūdras ieguves izbeigšanas teritorijā plānots ieviest renaturalizācijas pasākumus, kuros ietilpst nosusināšanas grāvju aizsprostošana un gruntsūdens līmeņu paaugstināšana, lai veicinātu piemērotus apstākļus purvu atjaunošanai.

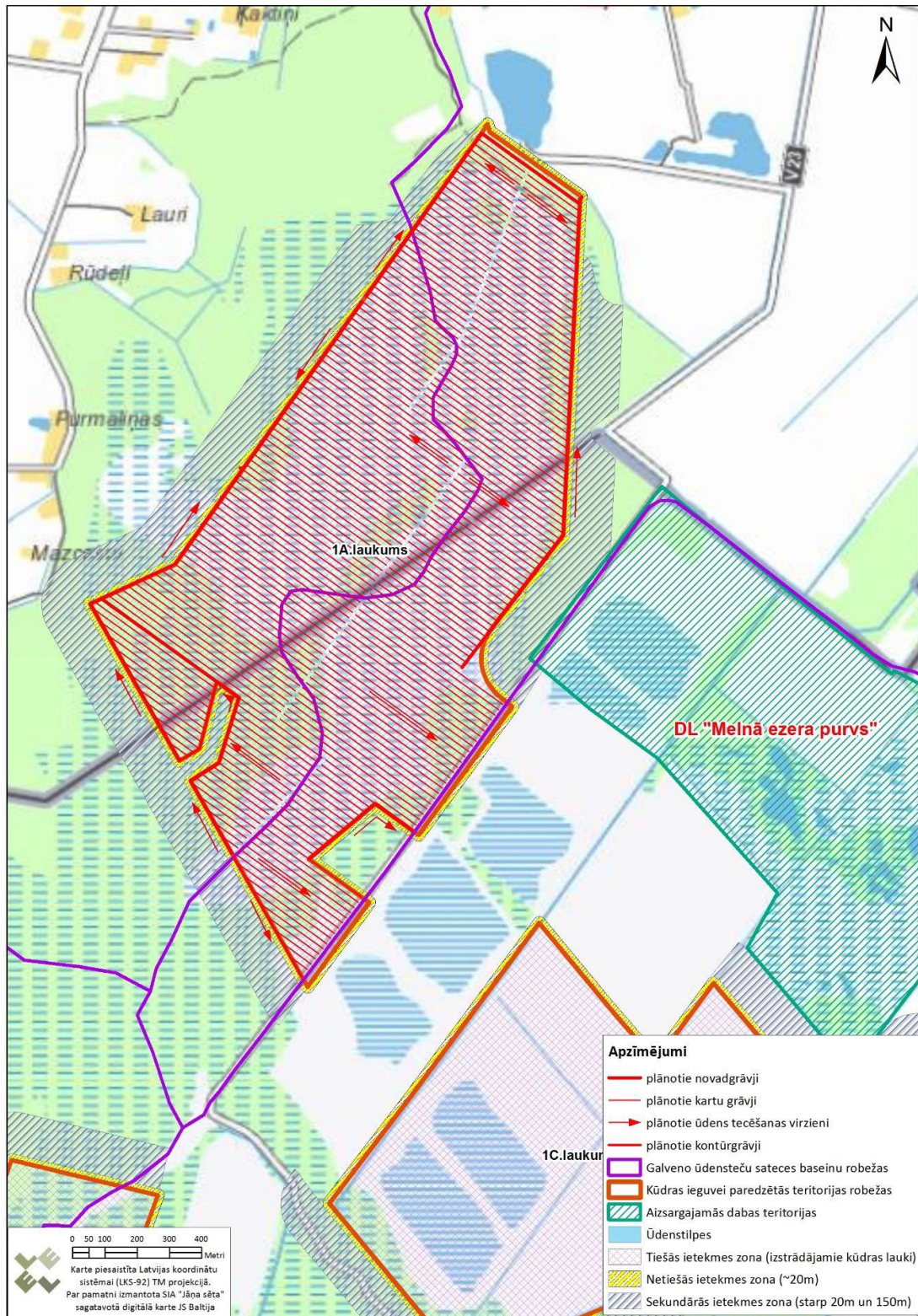
Netiešās ietekmes uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu zonā (20 m) prognozēta reljefa pazemināšanās (kūdras sēšanās) un gruntsūdens līmeņu tāda pazemināšanās, kas veicinās dabisko purvu biotopu degradāciju (vietās, kur tādi ir saglabājušies). Šī ietekme nav vērtēta viennozīmīgi, jo tā ir atkarīga no izvēlētajā kūdras ieguves teritorijas nosusināšanas tīkla izvietojuma, no teritorijas jau agrāk veiktās kūdras izstrādes ietekmes un nosusināšanas ietekmi mazinošajiem inženiertehniskajiem pasākumiem. Ietekme ziņojumā ir vērtējama kā ilglaicīga, jo pastāvēs visu kūdras ieguves periodu. Pēc kūdras ieguves izbeigšanas, kūdras ieguves teritorijā tiks veikti renaturalizācijas pasākumi, kas kopumā labvēlīgi ietekmēs šo teritoriju.

Sekundārās ietekmes uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu (josla starp 20 m līdz 120 m, maksimāli - 150 m) zonā ir prognozēta neliela reljefa pazemināšanās (kūdras sēšanās), taču purvu biotopu statuss kopumā saglabāsies atbilstoši Eiropas nozīmes aizsargājamajiem purvu biotopiem. Arī šī ietekme (tāpat kā netiešā ietekme) ir atkarīga no izvēlētajā kūdras ieguves teritorijas nosusināšanas tīkla izvietojuma, no teritorijas jau agrāk veiktās kūdras izstrādes ietekmes un nosusināšanas ietekmi mazinošajiem inženiertehniskajiem pasākumiem. Kopumā ietekme ir novērtēta kā ilglaicīga, jo pastāvēs visu kūdras ieguves periodu.. Pēc kūdras ieguves izbeigšanas, kūdras ieguves teritorijā tiks veikti renaturalizācijas pasākumi, kas labvēlīgi ietekmēs šo zonu.

Plānojuma grozījumu risinājumam, samazinot plānoto kūdras ieguves teritoriju, izmainīsies ietekmes uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu zonu izvietojums, t.i. netiešās un sekundārās ietekmes zona novada teritorijā atradīsies ap plānoto M2 funkcionālo zonu. Ietekmes vērtējums – atbilstoši IVN procesā veiktajam, t.i. sagaidāma ES nozīmes aizsargājamo biotopu degradācija netiešās ietekmes zonā (20 m joslā) un kūdras sēšanās joslā starp 20m un maksimāli 150 m, kurā nav prognozētas ES nozīmes aizsargājamo biotopu izmaiņas.

Jāatzīmē, ka identificētās ietekmes summēsies arī ar līdzšinējās kūdras ieguves ietekmēm (aizsargājamo biotopu zaudēšana, hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā stāvokļa izmaiņas, kas rada kūdras sēšanos un purva virsūdeņu (gruntsūdeņu) līmeņa pazemināšanos.

Plānojuma grozījumu risinājuma ieviešana neietekmēs plānotajai ieguves teritorijai (M2 zona) tuvāk esošo dabas liegumu "Melnā ezera purvs", jo tā atradīsies vismaz 150 m (un tālāk) no šīs ĪADT. IVN ziņojumā norādīts, ka 150 m josla (attiecībā pret ĪADT – buferjosla) apmežosies, tādējādi veidojot papildus barjeru un samazinot kūdras ieguves ietekmi uz dabas liegumu. Ietekme uz dabas liegumā "Melnā ezera purvs" konstatētajām īpaši aizsargājamo augu un dzīvnieku sugām paredzama kā neitrāla.

15. attēls Kūdras ieguvei paredzētās teritorijas 1A. laukuma nosusināšanas sistēmu maksimālās ietekmes zonas²⁹

²⁹ Kūdras ieguves lauku paplašināšanas Mārupes novada Mārupes pagasta, Babītes novada Babītes pagasta un Olaines novada Olaines pagasta teritorijās. Pārstrādātais ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums. SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2016.

Vērtējums: Balstoties uz IVN ziņojuma “Kūdras ieguves lauku paplašināšanas Mārupes novada Mārupes pagasta, Babītes novada Babītes pagasta un Olaines novada Olaines pagasta teritorijās” veiktās izpētes rezultātiem var secināt, ka samazinot kūdras ieguves teritoriju paredzētās darbības laukumā 1A, Plānojuma grozījumu ietekme būs līdzīga IVN procesā identificētajai, samazinātajā teritorijā mainīsies ietekmju zonu izvietojums:

- 1) *ietekme uz ES nozīmes aizsargājamo biotopu 7110* Aktīvi augstie purvi un 91D0* Purvaini meži nebūs būtiska. Tiks zaudētas šo biotopu platības 62 ha platībā, saglabātas – 68 ha platībā IVN izpētes teritorijā. Bez tam aizsargājami biotopi ir sastopami arī ārpus IVN teritorijas Plānojuma grozījumos plānotajā M1 un DA1 zonā. Arī šīs platības – vismaz 65 ha tiks saglabātas. Jāatzīmē, ka novadā atrodas daļa (1066 ha) dabas lieguma “Cenas tīrelis”, kuru veido biotops 7110* Aktīvi augstie purvi. Tādēļ sagaidāmās kūdras ieguves ietekme uz aizsargājamiem biotopiem novada līmenī nebūs būtiska. Lokāli, Jaunmārupes ciema tiešā tuvumā, aizsargājamo biotopu platības samazināsies (negatīva ietekme), bet saglabājamo aizsargājamo biotopu platības provizoriski ir vērtējams kā 2 reizes lielākas. Tādēļ arī lokāli summārā ietekme nav vērtējama kā negatīva.*
- 2) *Plānotajā kūdras ieguves laukumu funkcionālajā zonā M2 un ap to veidosies šādas hidroloģiskās un hidroģeoloģiskās ietekmes zonas: 1) tiešā (kūdras ieguves teritorijā), 2) netiešā (20 m plata josla ap kūdras ieguves laukumu) un 3) sekundārā (josla starp 20 m līdz 120 m, maksimāli -150 m). Tiešā ietekme būs ilgtermiņa, pastāvēs visu kūdras ieguves periodu. Pēc kūdras ieguves izbeigšanas teritorijā plānoti renaturalizācijas pasākumi, kuros ietilpst nosusināšanas grāvju aizsprostošana un gruntsūdens līmeņu paaugstināšana, lai veicinātu piemērotus apstākļus purvu atjaunošanai. Netiešās ietekmes uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu zonā (20 m) sagaidāma reljefa pazemināšanās (kūdras sēšanās) un gruntsūdens līmeņu tāda pazemināšanās, kas veicinās dabisko purvu biotopu degradāciju. Negatīva, ilgtermiņa ietekme. Sekundārās ietekmes uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu (josla starp 20 m līdz 120 m, maksimāli - 150 m) zonā ir prognozēta neliela reljefa pazemināšanās (kūdras sēšanās), taču purvu biotopu statuss kopumā saglabāsies atbilstošs Eiropas nozīmes aizsargājamiem purvu biotopiem. Ietekme ir ilgtermiņa. Pēc kūdras ieguves izbeigšanas, veicot teritorijas renaturalizācijas pasākumus, hidroloģiskais un hidroģeoloģiskais stāvoklis uzlabosies, pasākumu ieviešana labvēlīgi ietekmēs šo zonu.*
- 3) *Plānojuma grozījumu risinājuma ieviešana neietekmēs plānotajai ieguves teritorijai (M2 zona) tuvāk esošo dabas liegumu “Melnā ezera purvs”, tajā esošos aizsargājamo biotopus un īpaši aizsargājamas sugas, jo M2 funkcionālā zona tā atradīsies vismaz 150 m (un tālāk) no šīs ĪADT, t.i. ārpus IVN procesā identificētajām ietekmes zonām. Bez tam 150 m josla apmežosies, tādējādi veidojot papildus barjeru un samazinot kūdras ieguves ietekmi uz dabas liegumu.*

i. Summārā ietekme

Plānojuma grozījumu ieviešanai ir kopumā sagaidāma pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz dabas resursu racionālu izmantošanu, vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu, kā arī dabas teritoriju attīstību rekreācijas vajadzībām (summārā ietekme), jo Plānojuma grozījumu risinājumu izstrādes procesā tiek risinātas jau darba uzdevumā noteiktas konkrētas vides problēmas:

- ieviests Ministru kabineta noteikumos Nr. 240 (2013.) noteiktais vienotais funkcionālais zonējums, tostarp, izvērtētas un diferencēti plānotas smagās un pirmapstrādes rūpniecību un vieglās rūpniecības objektu attīstības iespējas, kā arī TIAN noteiktas speciālas prasības iespējamo negatīvo ietekmju uz vidi (troksnis, gaisa piesārņojums, smakas, vibrācijas un citi piesārņojuma veidi) novēršanai blakus teritorijās;
- izvērtētas trokšņa līmeņu pārsniegumu teritorijas un veikta detalizēta to plānošana, turpmāk neparedzot jaunas dzīvojamās apbūves attīstību tajās un nosakot TIAN prasības trokšņa robežlielumu nodrošināšanai iekštelpās;
- plānota Bieriņu purva perspektīvā attīstība kontekstā ar novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteiktajiem stratēģiskajiem attīstības mērķiem un prioritātēm;
- veikta Medemu purva turpmāko plānošana, izvērtējot teritorijas bioloģiskās daudzveidības vērtības un rekreācijas potenciālu;
- plānotas Dabas un apstādījumu teritorijas, kas ir piemērotas tūrismam un iedzīvotāju rekreācijas vajadzībām. Plānojuma grozījumos no jauna ietverti 257 ha Dabas un apstādījumu teritoriju (DA1), kas labiekārtojuma īstenošanas gadījumā novadā paaugstinās novada dabas teritoriju rekreācijas teritoriju potenciālu;
- Plānojuma grozījumos integrēts zaļais tīklojums;
- izvērtētas vides problēmas, kuras rodas dīkšaimniecību izveides un tām nepieciešamās smilts ieguves un transportēšanas procesā un TIAN noteiktas prasības jaunu dīkšaimniecību izveidi - to turpmākai plānošanai detalplānojumos, t.sk. jau plānošanas stadijā risinot iespējamo vides problēmu novēršanu (transportēšanas maršruta izvēle un ekspluatācija, ieguves vietas attālumi no dzīvojamām ēkām, nosacījumi aizsardzībai pret piesārņojumu ar putekļiem (daļiņām), troksni un vibrācijām u.c.);
- kūdras ieguves paplašināšanas paredzētās darbības laukums 1A Cenas tīrelī daļēji plānots kūdras izstrādei (M2), daļēji turpmākai dabas teritorijas (M1) saglabāšanai.

14. RISINĀJUMI IESPĒJAMĀS IETEKMES UZ VIDI SAMAZINĀŠANAI

Vērtējot iespējamās būtiskās ietekmes uz vidi un iespējas tās samazināt, tiek pieņemts, ka īstenojot teritorijas plānojumā atļautās darbības tiks ievēroti vides aizsardzības, tostarp arī dabas aizsardzības normatīvajos aktos iekļautās prasības, kā arī Plānojuma grozījumu TIAN nosacījumi un ietekmes uz vidi novērtējumu ziņojumos un VPVB atzinumos par tiem noteiktās prasības un pasākumi, t.sk. inženiertehniskie un organizatoriskie pasākumi būtisko negatīvo ietekmju mazināšanai.

Teritorijas plānojuma grozījumu iespējamās negatīvās ietekmes uz vidi mazināšanai Vides pārskatā tiek ieteikti šādi pasākumi: 1) plānoto darbību ietekmes uz vidi novērtējuma pasākumi, 2) teritorijas turpmākas plānošanas pasākumi, kā arī 3) citi pasākumi (sadarbība un vienošanās ar derīgo izrakteņu (smilts) ieguves un dīķu izveides attīstītājiem, sadarbība ar Dabas aizsardzības pārvaldi, SIA "Rīgas meži" un citām iesaistītajām pusēm).

Plānoto darbību ietekmes uz vidi novērtējuma pasākumi

Attiecībā uz ietekmi uz vidi realizējamus pasākumus var iedalīt trīs kategorijās:

1. Darbības, kurām saskaņā ar normatīvo aktu prasībām ir nepieciešams veikt ietekmes uz vidi vai ietekmes uz NATURA 2000 teritoriju novērtējumu

Pēc šī vides pārskata sagatavošanas laikā pieejamās informācijas un tās detalizācijas pakāpes, nav identificēti tādi Plānojuma grozījumu risinājumi vai objektu attīstība, kuriem atbilstoši LR likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1.pielikuma „Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” nosacījumiem būs jāveic ietekmes uz vidi novērtējums vai ietekmes uz NATURA 2000 teritoriju novērtējums. Taču saistībā ar dīķsaimniecību attīstību un tai nepieciešamo derīgo izrakteņu (smilts) ieguvi ir iespējams, ka atbildīgā institūcija – VVD Lielrīgas reģionālā vides pārvalde Plānojuma ieviešanas laikā, balstoties uz sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma rezultātiem (skatīt nākamo punktu), var pieņemt lēmumu, par ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību, ja derīgo izrakteņu izstrādes vietām.

2. Darbības, kurām saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu ir nepieciešams veikt ietekmes uz vides sākotnējo izvērtējumu

Atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 2.pielikumā „Darbības, kurām nepieciešams sākotnējais izvērtējums” noteiktajam, ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums var tikt piemērots derīgo izrakteņu ieguvei, ja ieguves laukums vai summārās smilts ieguves platības pārsniedz 5 ha.

Likuma 2. pielikumam var atbilst arī rūpniecisko objektu darbību veidi, kas ir plānoti Rūpnieciskajā apbūvē kā galvenā izmantošana, un vieglās rūpniecības objektu darbību veidi, kas kā papildizmantošana ir plānota Jaukta centra apbūves (JC4) un Lauksaimniecības (L1) teritorijās, piemēram, pārtikas rūpniecības jomā, kā arī citās.

Šajā gadījumā līdztekus būtisko ietekmju izvērtējumam ir nozīmīgi, ka sabiedrība tiek informēta par plānotajiem pasākumiem un būvniecības iecerēm.

3. Darbības, kurām saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu ir nepieciešams saņemt nosacījumus no vides institūcijām (no Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvaldes, Veselība inspekcijas un Dabas aizsardzības pārvaldes)

Darbības, kuru veikšanai nepieciešami tehniskie noteikumi nosaka 2015.gada 27. janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.30. Tehniskajos noteikumos VVD reģionālā vides pārvalde (Mārupes novadā VVD Lielrīgas RVP) nosaka vides aizsardzības prasības, kuras jāņem vērā būvprojektu izstrādē un skaņošanā. Sabiedrība tiek informēta par plānotajiem būvobjektiem, kuriem ir izsniegti tehniskie noteikumi projektēšanai, informāciju ievietojot VVD mājas lapā.

Veselības inspekcijas sniedz nosacījumus projektēšanai un normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos novērtē būvprojekta un objekta atbilstību higiēnas prasībām, kā arī izvērtē ķīmisko vielu riskus cilvēka veselībai.

No Dabas aizsardzības pārvaldes saskaņojums vai noteikumi projektēšanai jāsaņem darbībām ĪADT individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos noteiktajos gadījumos. Šajā gadījumā Dabas aizsardzības pārvalde nosaka prasības plānotajai darbībai saistībā ar sugu un biotopu aizsardzību un labvēlīgu to pastāvēšanas apstākļu nodrošināšanu.

Teritorijas turpmākas plānošanas pasākumi

Detālplānojumu un lokālplānojumu izstrāde atbilstoši normatīvu aktu un Plānojuma grozījumu TIAN nosacījumiem.

Citi pasākumi

Sadarbība un vienošanās ar derīgo izrakteņu (smilts) ieguves un dīķu izveides attīstītājiem

Lai risinātu vides problēmas (trokšņa līmenis, vibrācijas, gaisa piesārņojums, slodze uz ceļiem C-2 un C-22) saistībā ar pašlaik notiekošo smilts ieguvi un transportēšanu cauri Jaunmārupes ciemam, pašvaldībai ir jāsadarbojas ar derīgo izrakteņu (smilts) ieguves un dīķu izveides attīstītājiem, lai vienotos par esošo negatīvo ietekmju mazināšanas pasākumiem: ceļu uzturēšana, to kvalitātes uzlabošana (atputeķļošana vai asfaltēšana), transportēšanas laika grafika noteikšana, ar vides trokšņa un gaisa piesārņojuma veidošanos saistītu darbību ieguves vietās ierobežošanu un citiem pasākumiem.

Sadarbība ar Dabas aizsardzības pārvaldi, SIA "Rīgas meži" un citām iesaistītajām pusēm

Plānojuma grozījumu darbības laikā Mārupes novada pašvaldībai ir jāsadarbojas ar Dabas aizsardzības pārvaldi un SIA "Rīgas meži" (teritorijas īpašnieks) un jāiesaistās dabas lieguma "Cenas tīrelis" dabas aizsardzības plānā atjaunošanas procesā un tā ietvaros jārisina jautājums par dabas lieguma statusam atbilstošas tūrisma infrastruktūras izveidi Mārupes novada teritorijā. Pasākuma ieviešana sekmētu novada rekreācijas un dabas izziņas tūrisma potenciāla pilnveidošanu. Tā kā dabas liegums "Cenas tīrelis" robežojas ar lauksaimniecības zemēm, kurās nākotnē attīstīties arī rekreācijas nolūkiem izmantojamās dīķsaimniecības/mākslīgie ūdensobjekti, tad ir lietderīgi kompleksu tūrisma pasākumu izstrādē un ieviešanā iesaistīt arī dīķsaimniecību attīstītājus.

15. IESPĒJAMIE KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI

Saskaņā ar likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 43.panta nosacījumiem kompensēšanas pasākumi ir jānosaka, ja plānošanas dokuments ietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*NATURA 2000*) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un ir pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem.

Mārupes novada teritorijas plānojuma grozījumu īstenošana nav saistīts ar ietekmi uz Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijām (*NATURA 2000*), tādēļ kompensēšanas pasākumi nav jānosaka.

Par ietekmi uz dabas liegumu “Melnā ezera purvs” skatīt vērtējumu 7.2.4. nodaļā.

16. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽU IETEKMES VĒRTĒJUMS

Mārupes novada teritorijas plānojuma grozījumiem nav sagaidāma pārrobežu ietekme.

17. VIDES MONITORINGS UN PAREDZĒTIE PASĀKUMI PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS MONITORINGA NODROŠINĀŠANAI

Teritorijas plānošanas dokumentu īstenošanas monitoringa nepieciešamību nosaka MK noteikumi Nr.157. „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”. Monitorings ir instruments, lai konstatētu teritorijas plānojuma īstenošanas tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, lai operatīvi reaģētu un novērstu kādu pasākumu ieviešanas negatīvas sekas, un, ja nepieciešams, veiktu grozījumus teritorijas plānojumā.

Vides monitoringa mērķis ir iegūt informāciju par vides stāvokli.

Plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringam izmanto valsts statistikas datus, informāciju, kas iegūta veicot vides monitoringu, kā arī citu pieejamo informāciju.

Monitoringa ziņojums jā sastāda un atzinumā par vides pārskatu noteiktajā termiņā jā iesniedz Vides pārraudzības valsts birojā. Monitoringa ziņojumā apkopo pieejamo informāciju un ietver vismaz ar plānošanas dokumenta īstenošanu saistīto vides stāvokļa izmaiņu un to tendenču raksturojumu.

Mārupes novada domes uzdevumos ietilpst teritorijas plānojumā noteikto pasākumu izpildes kontrole, korekcijas un jaunu uzdevumu izvirzīšana atbilstoši izvirzītajiem attīstības mērķiem. Izstrādājot Plānojuma grozījumus plānošanas periodam no 2014. līdz 2026. gadam, pašvaldība veic šos uzdevumus un precizē teritorijas plānojumu, ņemot vērā normatīvo aktu izmaiņas, līdzšinējo pieredzi spēkā esošā teritorijas plānojuma ieviešanā, kā arī nekustamo īpašnieku priekšlikumus funkcionālajam zonējumam, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem.

Likums „Par vides aizsardzību” definē, ka vides monitorings ir sistemātiski vides stāvokļa un piesārņojuma emisiju vai populāciju un sugu novērojumi, mērījumi un aprēķini, kas nepieciešami vides stāvokļa vērtējumam, vides politikas izstrādāšanai un vides un dabas aizsardzības pasākumu plānošanai, kā arī to efektivitātes kontrolei. Vides nacionālā monitoringa kontrole paredz novērojumus, lai konstatētu gaisa un ūdens kvalitātes izmaiņas, dabas resursu izmaiņu tendences, kā arī saglabātu mūsu teritorijai raksturīgās ainavas, augu un dzīvnieku sugas, un to veido 5 daļas: gaisa un klimata pārmaiņu monitoringa daļa, ūdeņu monitoringa daļa, bioloģiskās daudzveidības monitoringa daļa, sauszemes vides un tās komponentu monitoringa daļa un ģeoloģisko procesu monitoringa daļa.

Vides monitoringa programma ir apstiprināta ar Vides ministra 2015.gada 26. februāra rīkojumu nr.67 „Par Vides monitoringa programmu” un Vides ministra 2015.gada 24. novembra rīkojums Nr.344 "Par grozījumiem 2015.gada 26.februāra rīkojumā Nr.67 "Par Vides monitoringa programmu"".

Programmā noteikts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas padotībā esošo iestāžu – VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”, Dabas aizsardzības pārvalde, Latvijas Hidroekoloģijas institūts un Vides valsts dienesta Radiācijas drošības centrs – veiktā un organizētā monitoringa tīkls, parametri, regularitāte un izmantojamās metodes.

Vides monitoringa programma iedalīta četrās programmās:

1. Gaisa monitoringa programma,
2. Ūdeņu monitoringa programma,
3. Zemes monitoringa programma,
4. Bioloģiskās daudzveidības monitoringa programma.

Vides monitoringa programmas galvenais uzdevums ir radīt tādu monitoringa informācijas sistēmas struktūru, lai tiktu nodrošināta:

- LR normatīvajos aktos noteikto prasību izpilde;
- ES direktīvu, kā valsts politiskās prioritātes, prasību izpilde;
- Starptautisko konvenciju, kurām Latvija ir pievienojusies, prasību izpilde.

Vides monitoringa programma izstrādāta pamatojoties uz vadlīnijām, normatīviem, tehniskajām prasībām, metodiskajiem norādījumiem u.c. dokumentiem, kas regulē iepriekš minēto dokumentu ieviešanas kārtību. Risinot šos uzdevumus ir sastādīta vides monitoringa programma. Plānojuma ieviešanas ietekmes vērtējumam tās rezultātus varēs izmantot tikai daļēji, jo programmām novadā nav monitoringa posteņi vai arī monitorings ir plānots citiem mērķiem³⁰ un iegūtā informācija tikai daļēji būs izmantojama Plānojuma grozījumu ieviešanas ietekmes novērtējumā.

Ražošanas objektu ietekmes izmaiņu novērtējumam ieteicams izmantot operatoru veiktā monitoringa informāciju.

Lai gūtu priekšstatu par Plānojuma grozījumu īstenošanas ietekmi uz vides kvalitāti, pašvaldībai pēc Grozījumu stāšanās spēkā ir ieteicams izvērtēt Plānojuma grozījumu ietekmes novērtēšanai vides indikatorus un to iespējamo avotus. Ieteicamie rādītāji Plānojuma grozījumu ieviešanas vietās ir šādi:

- 1) Vides kvalitātes izmaiņas dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijās blakus derīgo izrakteņu ieguves vietām dīkšsaimniecību ierīkošanai un iegūto derīgo izrakteņu transportēšanas maršrutu tuvumā: trokšņa līmeņa izmaiņas, gaisa kvalitātes izmaiņas (PM₁₀, PM_{2,5}, NO₂, NO_x).
- 2) Vides kvalitātes izmaiņas jaunu ražošanas objektu attīstības vai esošo paplašināšanās gadījumā: monitoringa parametri saskaņā ar operatoriem noteikto (atļaujās vai apliecinājumos) monitoringu, nepieciešamības gadījumā informāciju papildinot ar trokšņa līmeņa, gaisu (NO₂, NO_x, PM₁₀, PM_{2,5}, CO u.c. rādītāji – pēc vajadzības), virszemes un pazemes ūdeņus (prioritārās un bīstamās vielas); augsni vai grunti piesārņojošo vielu (smagie metāli, naftas produkti) vai smaku monitoringa datiem. Konkrētu ražošanas objektu ietekmes izmaiņu novērtējumam ieteicams izmantot operatoru veiktā monitoringa informāciju.
- 3) Vides kvalitātes izmaiņas piesārņotajās un potenciāli piesārņotajās vietās: parametri nosakāmi atbilstoši šajās vietās konstatētā vides piesārņojuma rādītājiem: naftas produkti, ražošanas atkritumu daudzums, biogēnās vielas (slāpekļa un fosfora savienojumi) un citi (precīzi nosakāmi veicot piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu izpēti).

Monitoringa programmas aktualizēšanai ieteicams konsultēties un sadarboties ar VVD Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi un Veselības inspekciju, kā arī izmantot Vides pārraudzības valsts biroja informatīvo materiālu par plānošanas dokumentu realizācijas ietekmes novērtējumu (monitoringu), kurš pieejams Biroja mājas lapā <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/monitorings>. Ieteicams arī savlaicīgi apzināt datus ieguves un iespējamajos finansējuma avotus.

³⁰ Ūdens stāvokļa monitoringa programmas mērķis ir iegūt datus, kurus izmantot rīcības plānu izstrādei, lai sasniegtu vismaz labu virszemes ūdeņu stāvokli visos Latvijas ūdensobjektos un novērstu to stāvokļa pasliktināšanos. Virszemes ūdeņu kvalitāte atspoguļo vispārējo vides kvalitāti upju sateces baseinos, kas izveidojas dažādu faktoru kompleksā iedarbībā

18. KOPSAVILKUMS

Vides pārskata projekts ir sagatavots Mārupes novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026.gadam grozījumiem, par kuru apstiprināšanu 2017. gada 26. aprīlī Mārupes novada dome ir pieņēmusi lēmumu Nr. 8 "Par Mārupes novada Teritorijas plānojuma 2014. – 2026. gadam grozījumu izstrādi" (protokols Nr.6, turpmāk tekstā – Plānojuma grozījumi). Plānojuma grozījumi ir sagatavoti Mārupes novada pašvaldības administratīvajai teritorijai.

Vides pārskats ir sagatavots stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros, jo Vides pārraudzības valsts birojs par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu Mārupes novada teritorijas plānojuma grozījumiem un līdz ar to par Vides pārskata sagatavošanas nepieciešamību 2017. gada 09. novembrī pieņēma lēmumu Nr. 49 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”. Vides pārskats ir izstrādāts saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumiem Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”, kā arī ņemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja un vides institūciju rekomendācijas.

Vides pārskatā ir iekļauts vērtējums par būtiskām pozitīvām un negatīvām, tiešām un netiešām, īstermiņa un ilgtermiņa, kā arī summārajām ietekmēm.

Mārupes novada teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes mērķis ir:

- novērst konstatētās pretrunas dažādās Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu sadaļās;
- novērst pašvaldības apbūves noteikumu neatbilstību VAN un nodrošināt teritorijas plānojuma atbilstību spēkā esošajam normatīvajam regulējumam teritorijas plānošanas;
- veikt teritorijas funkcionālā zonējuma grozījumus atsevišķos īpašumos/teritorijās ar mērķi integrēt spēkā esošos detālplānojumus teritorijas plānojumā; atjaunot iepriekšējā plānojumā paredzēto atļauto zemes izmantošanu vai paredzēt citu atļauto izmantošanu atsevišķos zemesgabalos, par kuriem tiks saņemti īpašnieku iesniegumi, un ja tas ir pamatoti un nav pretrunā ar Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2013.-2026. gadam;
- veicināt zaļo/rekreācijas, tai skaitā lauksaimniecībā izmantojamo, teritoriju īpatsvaru un tīklojumu, jo īpaši ciemu teritorijās;
- precizēt teritorijas un nosacījumus derīgo izrakteņu ieguvei un dīķu ierīkošanai.

Plānojuma grozījumos rakstveidā un grafiski ir noteikta plānotā (atļautā) izmantošana un izmantošanas aprobežojumi līdz 2026. gadam. Plānojuma grozījumi ir izstrādāti, ņemot vērā nacionālajos normatīvajos aktos noteiktās vides aizsardzības prasības.

Funkcionālā zonējuma izstrāde balstīta uz Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – VAN) prasībām funkcionālā zonējuma noteikšanai, funkcionālajā zonā atļautajiem galvenajiem un papildizmantošanas veidiem, izvērtējot spēkā esošā teritorijas plānojuma, detālplānojumu un lokālplānojumu funkcionālo zonējumu, plānotās (atļautās) izmantošanas nosacījumus. Funkcionālais zonējuma izstrāde balstīta uz sekojošiem principiem:

- klasifikācija veidota saskaņā ar VAN noteikto vienoto funkcionālo zonu iedalījumu;
- ievērojot pēctecības principu, iespēju robežās maksimāli saglabāts šobrīd spēkā esošais regulējums attiecībā uz teritorijas izmantošanu un apbūvi (kas nav pretrunā normatīvo aktu prasībām).

Teritorijas plānojuma grozījumu galvenie risinājumi pēc satura ir šādi:

1. Detālplānojumu un lokālplānojumu integrēšana Plānojuma grozījumos. Plānojuma grozījumos izvērtēti detālplānojumu un lokālplānojumu risinājumi, izvērtējot tajos noteikto funkcionālo zonējumu, atļautās izmantošanas saskaņojot ar Ministru kabineta noteikumos Nr.240 (2013.) noteikto.
2. Ciemu robežu maiņas priekšlikums, paplašinot Mārupes, Jaunmārupes, Skultes un Tīraines ciemu robežas
3. Bierīņu purva teritorijā plānota Jaukta centra teritorijas (JC1 un JC4), Publiskās apbūves teritorijas (P1), Dabas un apstādījumu teritoriju (DA1) un Ūdeņu teritorija (Ū1).
4. Medema purva teritorija plānota kā Dabas un apstādījumu teritorija (DA1) (mežaparka teritorija), Mežu teritorija (M1) un kūdras izstrādes licenču laukumos - Meža teritorija (M2).
5. Dīķsaimniecības un to izveidei nepieciešamā derīgo izrakteņu (smilts) ieguve Lauksaimniecības teritorijā L1. TIAN noteiktas prasības un nosacījumi dīķsaimniecību izveidei un nosacījumi rekultivācijai, izstrādājot detālplānojumu.
6. Derīgo izrakteņu ieguves plānošana Mežu teritorijā (M2) un Rūpniecības apbūves teritorijās (R2)
7. Plānojuma risinājumi trokšņa pārsniegumu zonas. Izstrādājot funkcionālo zonējumu, ņemta vērā informācija par trokšņa avotiem un vides trokšņa pārsniegumu teritorijām, tajās pārskatot dzīvojamās funkcijas plānojumu, nosakot papildus prasības TIAN būvniecībai teritorijās, kurās jau ir esoša apbūve vai jau ir atļauta dzīvojamā apbūve, un ir konstatēti trokšņa robežlielumu pārsniegumi, neplānojot jaunas dzīvojamās apbūves teritorijas lidostas "Rīga" trokšņu pārsniegumu zonā, pie valsts autoceļiem un pie dzelzceļa, plānojot teritorijas pie Stīpnieku ceļa galvenokārt rūpnieciskai un jaukta centra apbūvei bez dzīvojamās funkcijas un TIAN nosakot prasības potenciālu trokšņu robežvērtību pārsniegumu avotiem ar lokālu darbību (piemēram, derīgo izrakteņu ieguve, rūpnieciskā darbība, tml.).
8. Perspektīvais ceļu tīkls. Grozījumu ietvaros ir izvērtēta nepieciešamība un pamatojums jaunu pašvaldības autoceļu izveidei. Plānojuma grozījumi ietverti perspektīvie autoceļi C37 Ceriņi – A5, C-38, C-39 un perspektīvais autoceļš, kas savieno valsts autoceļu A-5 un Dzirnieku ielu, paralēli *Rail Baltica* dzelzceļa līnijas plānotās trasei.

Vides pārskata mērķis ir novērtēt Plānojuma grozījumu iespējamo ietekmi uz vidi un noteikt pasākumus iespējamās ietekmes mazināšanai. Vides pārskatā ir iekļauta informācija un veikta pieejamās informācijas un datu analīze atbilstoši prasībām un detalizācijas līmenim, ko nosaka plānošanas dokumenta saturs un detalizācijas pakāpe, vides aizsardzības jomas normatīvie akti un Vides pārraudzības valsts birojs.

Vides pārskatā ir apskatīti starptautiskie un nacionālie mērķi vides aizsardzības jomā, kas noteikti starpvalstu Konvencijās un Eiropas Savienības direktīvās, kā arī valsts vides politikas dokumentos. Plānojuma grozījumos ir svarīgi ņemt vērā tos vides aizsardzības mērķus, kas ir pieņemti saistībā ar zemes dzīļu izmantošanu, ūdeņu ekoloģiskās kvalitātes un citu vides kvalitātes rādītāju (trokšņa līmeņa, atmosfēras gaisa kvalitātes, un citu) nodrošināšanu, kā arī novada rekreācijas teritoriju veidošanu.

Mārupes novada teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes un ieviešanas vispārējā ietekme ir vērtēta pozitīvi, jo tā nodrošina novada plānošanas sistēmas iekļaušanos valstī normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, vienlaikus TIAN izstrādājot detalizētāku teritorijas izmantošanas regulējumu, kas sekmēs novada Stratēģijā noteikto ilgtermiņa stratēģisko mērķu ieviešanu. Detālplānojumu un lokālplānojumu izvērtēšanai un integrēšanai Plānojuma grozījumos ir pozitīva ietekme, jo tā detālplānojumu un lokālplānojumu risinājumi, funkcionālais zonējums, plānotā atļautā izmantošana tiek saskaņoti ar VAN noteikto funkcionālo zonējumu un plānoto atļauto izmantošanu, integrēti Plānojuma grozījumos un novada teritorija tiek noteikti līdzvērtīgi nosacījumi teritorijas izmantošanai.

Plānojuma grozījumu ieviešanas ir summārā ietekme ir novērtēta kā pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz dabas resursu racionālu izmantošanu, vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu, kā arī dabas teritoriju attīstību rekreācijas vajadzībām.

Vides pārskatā ir novērtēts, ka, īstenojot TIAN nosacījumus detālplānojumu izstrādes procesā un nodrošinot pilnīgu atradnes izstrādi un rekultivāciju pēc ieguves, ir sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas resursu racionālu izmantošanu dīkšaimniecību vai mākslīgu ūdensobjektu rekreācijai izveides gadījumā.

Bieriņu un Medema purva izstrādāto teritoriju turpmākās izmantošanas plānošanai, t.sk. dabas, apstādījumu un ūdeņu teritorijām ir pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas resursu racionālu izmantošanu un dabas teritoriju plānošanu rekreācijas vajadzībām, tā paaugstinot novada rekreācijas potenciālu un novēršot izstrādāto purvu degradāciju.

Cenas tīreļa teritorija pie Jaunmārupes plānota kā Dabas un apstādījumu teritorija (DA1) un Mežu teritorijas M1 un M2. Plānojuma grozījumu izstrādes laikā diskutēts par kūdras ieguves paplašināšanu paredzētās darbības laukumā 1A. Kūdras ieguves paplašināšanas ietekme Cenas tīrelī paredzētās darbības laukumā 1A ir vērtēta ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrā. Plānojuma grozījumos vairāk nekā puse paredzētās darbības laukuma 1A plānota kā M1 teritorija un pārējā daļa – kā M2 (atļauta derīgo izrakteņu ieguve). Plānojuma grozījumu publiskās apspriešanas laikā turpināsies diskusija par kūdras ieguvei plānojamās M2 un saglabājamās M1 teritorijas platību. Neatkarīgi no M1 un M2 platības, par ko puses vienosies plānošanas procesa gala rezultātā, dabas resursu izmantošanas plānošanai un iesaistīto pušu (pašvaldība, iedzīvotāji, paredzētās darbības ierosinātājs) diskusijai par dabas resursu izmantošanas mērķiem ir pozitīva ietekme gan uz pārdomātu, mērķtiecīgu dabas resursu izmantošanu, gan uz sabiedrības iesaisti plānošanas procesā. Ietekme ir tieša, ilgtermiņa, lokāla – nozīmīga pirmkārt Jaunmārupes iedzīvotājiem.

Plānojuma grozījumu risinājumu Cenas tīrelī, nosakot Meža teritoriju (M2), kurā kā papildizmantošana atļauta derīgo izrakteņu, t.sk. kūdras ieguve, ietekmes vērtējums balstīts uz ietekmes uz vidi novērtējuma procesā veiktās ietekmes izpētes rezultātiem. Kūdras ieguvei funkcionālajā zonā M2 nebūs būtiska ietekme uz Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamiem biotopiem. Tikš zaudētas šo biotopu platības 62 ha platībā, saglabātas – 68 ha platībā IVN izpētes teritorijā, kā arī ārpus tās plānotajā M1 un DA1 zonā – provizoriski vērtējot - 65 ha tiks saglabātas. Novadā atrodas daļa (1066 ha) dabas lieguma “Cenas tīrelis”, kuru veido biotops 7110* Aktīvi augstie purvi. Tādēļ sagaidāmās kūdras ieguves ietekme uz aizsargājamiem biotopiem novada līmenī nebūs būtiska. Lokāli, Jaunmārupes ciema tiešā tuvumā, aizsargājamo biotopu platības samazināsies (negatīva ietekme), bet saglabājamo aizsargājamo biotopu platības provizoriski ir vērtējams kā 2 reizes lielākas. Tādēļ arī lokāli summārā ietekme nav vērtēta kā būtiska negatīva ietekme.

Plānotajā kūdras ieguves laukumu funkcionālajā zonā M2 un ap to veidosies šādas hidroloģiskās un hidroģeoloģiskās ietekmes zonas: 1) tiešā (kūdras ieguves teritorijā), 2) netiešā (20 m plata josla ap kūdras ieguves laukumu) un 3) sekundārā (josla starp 20 m līdz 120 m, maksimāli -150 m). Ietekme uz aizsargājamiem biotopiem ir sagaidāma tiešās un netiešās ietekmes zonā. Pēc kūdras ieguves izbeigšanas, veicot teritorijas renaturalizācijas pasākumus, hidroloģiskais un hidroģeoloģiskais stāvoklis uzlabosies, pasākumu ieviešana labvēlīgi ietekmēs šo zonu, sākoties purva atjaunošanās procesam izstrādes teritorijā un pakāpeniski mazinoties purva biotopu degradācijai netiešās ietekmes zonā.

Plānojuma grozījumu risinājuma ieviešana neietekmēs plānotajai ieguves teritorijai (M2 zona) tuvāk esošo dabas liegumu “Melnā ezera purvs” (Latvijas NATURA 2000 teritorija), tajā esošos aizsargājamus biotopus un īpaši aizsargājamas sugas, sagaidāms, ka josla starp kūdras izstrādes teritoriju un dabas liegumu apmežosies un kalpos kā buferjosla dabas lieguma purva ekosistēmas stabilizācijai.

Vides pārskatā secināts, ka Plānojuma grozījumu ieviešanai ir sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dzīves vides kvalitāti, īstenojot Plānojuma grozījumus attiecībā uz:

- teritorijām ar paaugstinātu trokšņa līmeni, tajās neplānojot jaunas dzīvojamās apbūves teritorijas un tās plānojot citiem izmantošanas mērķiem
- TIAN prasībām trokšņa robežlielumu nodrošināšanai iekšelpās
- dīķsaimniecībām - vides prasību iekļaušana detālplānojumu saturā
- TIAN prasībām gaisa kvalitātes nodrošināšanai
- TIAN prasībām piesārņotajām un potenciāli piesārņotajām vietām
- diferencēta ražošanas objektu plānošana Jaukta centra apbūves teritorijās (JC4) un Rūpnieciskās apbūves teritorijām (R1, R2)
- ciemu robežu izmaiņām saistībā ar centralizētas sadzīves kanalizācijas sistēmas pieejamību

Plānojuma grozījumiem ir sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas teritoriju saglabāšanu un novada zaļā tīklojuma ieviešanu, šādiem risinājumiem:

- Jaunu Dabas un apstādījumu teritoriju plānošana novadā (257 ha), kas nākotnē paaugstinās novada dabas teritoriju rekreācijas potenciālu, t.sk.:
 - ✓ Dabas un apstādījumu teritoriju, Meža teritoriju plānošana Bierīņu un Medema purva izstrādātajās teritorijās, Cenas tīrelī pie Jaunmārupes:
 - ✓ Mežaparku plānošana Meža teritorijās – rekreācijas potenciāla paaugstināšana
- Rekreācijas teritoriju veidošana pie dīķsaimniecībām vai mākslīgajiem ūdensobjektiem - rekreācijas potenciāla paaugstināšana
- Dabas un apstādījumu teritoriju kā buferzonu veidošana ap Jaukta centra apbūves (JC4) teritorijām.

Teritorijas plānojuma grozījumu iespējamās negatīvās ietekmes uz vidi mazināšanai Vides pārskatā tiek ieteikti šādi pasākumi: 1) plānoto darbību ietekmes uz vidi novērtējuma pasākumi, 2) teritorijas turpmākas plānošanas pasākumi, kā arī 3) citi pasākumi (sadarbība un vienošanās ar derīgo izrakteņu (smilts) ieguves un dīķu izveides attīstītājiem, sadarbība ar Dabas aizsardzības pārvaldi, SIA "Rīgas meži" un citām interešu grupām).

Plānošanas dokumentā ietvertajiem teritorijas izmantošanas nosacījumiem nav konstatēta pārrobežu ietekme.

Plānojuma grozījumiem nav nepieciešams noteikt kompensēšanas pasākumus saistībā ar ietekmi uz novada Latvijas NATURA 2000 teritoriju – dabas liegumu "Cenas tīrelis" un plānotajā kūdras izstrādes teritorijai tuvumā esošos Latvijas NATURA 2000 teritoriju – dabas liegumu "Melnā ezera purvs".

Lai iegūtu informāciju par vides stāvokli un tendencēm, Mārupes novada teritorijas plānojuma grozījumu ieviešanas gaitā ir jāveic monitoringa pasākumi. Vides monitoringa Latvijā un tai skaitā Mārupes novadā tiek veikts pamatojoties uz Valsts vides monitoringa programmu, kas paredz veikt regulāru bioloģiskās daudzveidības izpēti un mērījumus par gaisa, ūdens, augsnes un grunts kvalitāti. Valsts monitoringa programmas datus Plānojuma ietekmes novērtēšanai būs iespējams tikai netieši, tādēļ pašvaldībai ir jāiegūst papildus dati, kas raksturo vides kvalitātes izmaiņas no operatoru veiktā monitoringa, kā arī izpētēm atsevišķos projektos, kas raksturo vides stāvokli pirms un pēc konkrētu projektu ieviešanas. Lai gūtu priekšstatu par Plānojuma grozījumu īstenošanas ietekmi uz vides kvalitāti, pašvaldībai pēc Grozījumu stāšanās spēkā ir ieteicams izvērtēt Plānojuma grozījumu ietekmes novērtēšanai vides indikatorus un savlaicīgi apzināt datus ieguves un iespējamās finansējuma avotus. Monitoringa programmas aktualizēšanai ieteicams konsultēties un sadarboties ar VVD Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi un Veselības inspekciju, kā arī izmantot Vides pārraudzības valsts biroja informatīvos materiālus. Priekšlikumi vides monitoringa parametriem ietverti Vides pārskata 11. nodaļā.

Teritorijas plānojuma grozījumi un tā SIVN Vides pārskata projekts ir nodots sabiedriskajai apspriešanai no 2018. gada 18. jūlija līdz 31. augustam. Vienlaikus Vides pārskata projekts tiek nosūtīts atsauksmju saņemšanai Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei, Dabas aizsardzības pārvaldei un Veselības inspekcijai.

Vides pārskats ietver 12 nodaļas un 2 pielikumus.

PIELIKUMI

1. pielikums Spēkā esošā teritorijas plānojuma funkcionālā zonējuma saskaņošanas teritorijas plānojuma grozījumu funkcionālā zonējuma izstrādei

Spēkā esošais teritorijas plānojums (TP)				Plānojuma grozījumi				
Apakšzonējums	Apz.	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana (nepārsniedz 40% no galvenās izmantošanas)	Funkcionālā zona	Apz.	Kur piemērota, salīdzinot ar spēkā esošo TP	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana
Savrupmāju apbūves teritorijas				Savrupmāju apbūves teritorija - DzS1				
Savrupmāju teritorijas	DzS	savrupmājas, dvīņu mājas, rindu mājas, vasarnīcas	Vietējas nozīmes tirdzniecības vai pakalpojumu objekti, - Tūrisma un atpūtas iestādes, - Pirmsskolas izglītības iestādes,	Savrupmāju apbūves teritorijas un Vasarnīcu teritorijas Tīrainē	DzS1	Esošās DzS, atsevišķās vietās	Dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana: 11001 savrupmāju apbūve 11002 Vasarnīcu apbūve	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana: 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12003 Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve 12007 Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve 12008 Veselības aizsardzības iestāžu apbūve 12009 Sociālās aprūpes iestāžu apbūve 12010 Dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve 11003 Dārza māju apbūve Pakalpojumu objekts pie konkrētu kategoriju ielām, bez publiskās apspriešanas. Iekškvartālos ar publisko apspriešanu Publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma)
Retināta savrupmāju apbūve ciemos	DzS1	savrupmājas, dvīņu mājas, rindu mājas, vasarnīcas	- Veselības aizsardzības iestādes, - Sociālās aprūpes iestādes, - Sporta būves, - Labiekārtotas publiskas ārtelpas. Pirms papildizmantošanas objektu būvniecības savrupmāju apbūves teritorijās ir jāveic paredzētās būves publiskās apspriešanas process.	Savrupmāju apbūves teritorijas un Mazsaimniecību teritorijas, kas bija ciemos vai tiek pievienotas ciemiem	DzS2	Esošās DzS1	Dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana: 11001 savrupmāju apbūve 11002 Vasarnīcu apbūve	

Spēkā esošais teritorijas plānojums (TP)				Plānojuma grozījumi				
Apakšzonējums	Apz.	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana (nepārsniedz 40% no galvenās izmantošanas)	Funkcionālā zona	Apz.	Kur piemērota, salīdzinot ar spēkā esošo TP	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana
Mežaparku apbūves teritorijas	DzS2	savrupmājas		Savrupmāju apbūves teritorija	DzS3	Esošās teritorijas DzS2	Dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana: 11001 savrupmāju apbūve 11002 Vasarnīcu apbūve	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana: 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12003 Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve 12007 Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve 12008 Veselības aizsardzības iestāžu apbūve 12009 Sociālās aprūpes iestāžu apbūve 12010 Dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve 11003 Dārza māju apbūve Pakalpojumu objekts pie ielas, bez publiskas apspriešanas Publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma)
Mazsaimniecību apbūve ārpus ciemiem	DzSM	savrupmājas, lauksaimnieciskā izmantošana, tūrisma un atpūtas objekti						
Vasarnīcu apbūve (tikai jau esošajās teritorijās)	DzSV	savrupmājas, vasarnīcas						
Daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas DzD				Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD)				
Daudzdzīvokļu dzīvojamās teritorijas	DzD	daudzdzīvokļu dzīvojamā; mazstāvu daudzdzīvokļu mājas; rindu mājas;	Tirdzniecības un pakalpojumu objekti, Tūrisma un atpūtas iest., PII, Veselības iest, Sociālās.iest., Sporta&Kultūra; (+pašvaldība tiesīga piemērot objektu publisko apspriešanu)	Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija	DzM	Atbilstoši detālplānojumam	Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas izmantošana: 11001 Savrupmāju apbūve 11005 Rindu māju apbūve 11006 Daudzdzīvokļu māju apbūve (līdz 3 stāviem)	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana: 12001 Biroju ēku apbūve 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12003 Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve 12007 Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve 12008 Veselības aizsardzības iestāžu apbūve 12009 Sociālās aprūpes iestāžu apbūve 12010 Dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve 12004 Kultūras iestāžu apbūve 12005 Sporta būvju apbūve 12011Reliģisko organizāciju ēku apbūve 24001 Labiekārtota publiskā ārtelpa

Spēkā esošais teritorijas plānojums (TP)				Plānojuma grozījumi				
Apakšzonējums	Apz.	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana (nepārsniedz 40% no galvenās izmantošanas)	Funkcionālā zona	Apz.	Kur piemērota, salīdzinot ar spēkā esošo TP	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana
				Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD)				
				Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija	DzD	Kur iepriekš bija DzD	Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas izmantošana: 11005 Rindu māju apbūve 11006 Daudzdzīvokļu māju apbūve	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana: 12001 Biroju ēku apbūve 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12003 Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve 12007 Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve 12008 Veselības aizsardzības iestāžu apbūve 12009 Sociālās aprūpes iestāžu apbūve 12010 Dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve 12004 Kultūras iestāžu apbūve 12005 Sporta būvju apbūve 12011 Reliģisko organizāciju ēku apbūve <i>Publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma)</i>
Publiskās apbūves teritorijas				Publiskās apbūves teritorija (P)				
Publiskās apbūves teritorijas	P	Pārvaldes iestāde, Kultūras iestāde, Izglītības iestāde, Ārstniecības un veselības aprūpes iestādes, Sociālās aprūpes iestādes, Sporta ēka vai būve.	Tirdzniecības vai pakalpojumu objekti, Tūrisma un atpūtas iestādes, Reliģiskas iestādes, Publiskas ārtelpas, Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve.	Publiskās apbūves teritorijas	P1	Pašvaldības īpašumi, LR AM īpašums Publiskās apbūves zona, kurā atļauta arī dzīvojamā apbūve Vietās, kur iepriekš bija PD1 un atsevišķās PD teritorijas. Atbilstoši iesniegumiem Blakus dzīvojamai funkcijai	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana 12001 Biroju ēku apbūve 12004 Kultūras iestāžu apbūve 12005 Sporta būvju apbūve 12006 Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve 12007 Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve 12008 Veselības aizsardzības iestāžu apbūve 12009 Sociālās aprūpes iestāžu apbūve 24001 Labiekārtota publiskā ārtelpa:	Dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana: 11005 Rindu māju apbūve 11006 Daudzdzīvokļu māju apbūve
	P1	Atļauts būvēt vai pārbūvēt ēkas izglītības iestādes vajadzībām						

Spēkā esošais teritorijas plānojums (TP)				Plānojuma grozījumi				
Apakšzonējums	Apz.	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana (nepārsniedz 40% no galvenās izmantošanas)	Funkcionālā zona	Apz.	Kur piemērota, salīdzinot ar spēkā esošo TP	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana
Darījumu un apkalpes objektu apbūves teritorijas	PD	Tirdzniecības vai pakalpojumu objekti, Daudzfunkcionālu kompleksu apbūve , Biroju ēku apbūve, Sporta ēkas un būves, Tūrisma un atpūtas iestādes, Kultūras iestāde, Izglītības iestāde.	Reliģiskas iestādes, Publiskas ārtelpas, Daudzdzīvokļu dzīvojamie nami, Autostāvvietas, garāžas, Automašīnu apkopes uzņēmumi, Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve, Lauksaimnieciskā izmantošana.	Publiskās apbūves teritorijas	P2	biroji (darījumu iestāžu biroji, t.sk. daudzfunkcionāli kompleksi), tirdzn&pak., sports, tūr&atp., kult., izglīt	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana 12001 Biroju ēku apbūve 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12003 Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve 12004 Kultūras iestāžu apbūve 12005 Sporta būvju apbūve 12006 Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve 12007 Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve 12008 Veselības aizsardzības iestāžu apbūve 12009 Sociālās aprūpes iestāžu apbūve 12010 Dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve 12011Reliģisko organizāciju ēku apbūve 24001 Labiekārtota publiskā ārtelpa:	Nenosaka
	PD1	papildus: atļauta daudzdzīvokļu māju izvietošana, ja nepārsniedz 50% no kvartāla						
Jauktas centra apbūves teritorijas (Mārupes novada centrs; Lielā un K.Ulmaņa; Bierīņu purvs)				Jauktas centra apbūves teritorija (JC)				
Jauktas centra apbūves teritorijas	JC1 (Bierīņu purvs)	Daudzdzīvokļu dzīvojamie nami, Vienas vai divu ģimeņu mājas, rindu mājas Tirdzniecības un apkalpes objekti, Biroju ēku apbūve, Kultūras un izglītības iestādes,	Publiskas ārtelpas, Autostāvvietas, garāžas, Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve, Lauksaimnieciskā izmantošana.	Jauktas centra apbūves teritorijas	JC1	Zona, kurā atļauta daudzdzīvokļu dzīvojamā apbūve līdz 5 stāviem. Teritorija gar Daugavas ielu	Dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana: 11001 savrupmāju apbūve; 11005 rindu māju apbūve; 11006 daudzdzīvokļu māju apbūve Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana:	13001 Viegklās rūpniecības uzņēmumu apbūve 14003 Transporta apkalpojošā infrastruktūra

Spēkā esošais teritorijas plānojums (TP)				Plānojuma grozījumi				
Apakšzonējums	Apz.	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana (nepārsniedz 40% no galvenās izmantošanas)	Funkcionālā zona	Apz.	Kur piemērota, salīdzinot ar spēkā esošo TP	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana
		Pārvaldes iestādes, Daudzfunkcionālu kompleksu apbūve, Sporta ēkas un būves, Tūrisma un atpūtas iestādes, Ārstniecības un veselības aprūpes iestādes, Sociālās aprūpes iestādes. Reliģiskās iestādes					12001 Biroju ēku apbūve 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12003 Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve 12004 Kultūras iestāžu apbūve 12005 Sporta būvju apbūve 12006 Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve 12007 Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve 12008 Veselības aizsardzības iestāžu apbūve 12009 Sociālās aprūpes iestāžu apbūve 12010 Dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve 12011 Reliģisko organizāciju ēku apbūve Publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma) 24001 Labiekārtota publiskā ārtelpa	

Spēkā esošais teritorijas plānojums (TP)				Plānojuma grozījumi				
Apakšzonējums	Apz.	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana (nepārsniedz 40% no galvenās izmantošanas)	Funkcionālā zona	Apz.	Kur piemērota, salīdzinot ar spēkā esošo TP	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana
	JC	<p>daudzdzīvokļu dzīvojamā; savrupmājas&rindu mājas; tirdzn.&apkalpe; biroji; kultūra&izglītība; pārvalde; daudzfunkcionāli kompleksi; sports; Tūrisms&atpūta; Ārstniec.&veselības aprūpe; sociālā apr.; reliģiskās iest.</p>	<p>publiskas ārtelpas; Autostāvvietas&garažas; Aizsardz&drošība; Lauksaimnieciskā izmant.</p>	Jauktas centra apbūves teritorijas	JC2	<p>Zona, kurā atļauts paaugstināts stāvu skaits. Bez vieglās ražošanas</p> <p>Atbilstoši detālplānojumam pie Ulmaņa gatves</p> <p>Atbilstoši IAS</p>	<p>Dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana: 11001 savrupmāju apbūve; 11005 rindu māju apbūve; 11006 daudzdzīvokļu māju apbūve</p> <p>Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana: 12001 Biroju ēku apbūve 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12003 Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve 12004 Kultūras iestāžu apbūve 12005 Sporta būvju apbūve 12006 Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve 12007 Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve 12008 Veselības aizsardzības iestāžu apbūve 12009 Sociālās aprūpes iestāžu apbūve 12010 Dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve 12011 Reliģisko organizāciju ēku apbūve</p> <p>Publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma) 24001 Labiekārtota publiskā ārtelpa</p>	<p>13001 Vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve 14003 Transporta apkalpojošā infrastruktūra</p>

Spēkā esošais teritorijas plānojums (TP)				Plānojuma grozījumi				
Apakšzonējums	Apz.	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana (nepārsniedz 40% no galvenās izmantošanas)	Funkcionālā zona	Apz.	Kur piemērota, salīdzinot ar spēkā esošo TP	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana
	JC1 (Bieriņu purvs)				JC3	Atbilstoši detālplānojumam pie Zeltiņu ielas Centrs Vētru ciemā Vietās, kur atļauta dzīvojamā apbūve, tai skaitā savrupmājas, bet nav atļauta vieglā ražošana	Dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana: 11001 savrupmāju apbūve; 11005 rindu māju apbūve; 11006 daudzdzīvokļu māju apbūve. Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana: 12001 Biroju ēku apbūve 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12003 Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve 12004 Kultūras iestāžu apbūve 12005 Sporta būvju apbūve 12006 Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve 12007 Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve 12008 Veselības aizsardzības iestāžu apbūve 12009 Sociālās aprūpes iestāžu apbūve 12010 Dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve 12011 Reliģisko organizāciju ēku apbūve Publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma) 24001 Labiekārtota publiskā ārtelpa	13001 Viegglās rūpniecības uzņēmumu apbūve 14003 Transporta apkalpojošā infrastruktūra

Spēkā esošais teritorijas plānojums (TP)				Plānojuma grozījumi				
Apakšzonējums	Apz.	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana (nepārsniedz 40% no galvenās izmantošanas)	Funkcionālā zona	Apz.	Kur piemērota, salīdzinot ar spēkā esošo TP	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana
	JC2 (Lielās un Ulmaņa)			Lielās un K.Ulmaņa teritorija	JC4	Atļauta vieglā ražošana un publiskā. Nav atļauta dzīvojamā apbūve Lidostas apkārtnes zonējums	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana: 12001 Biroju ēku apbūve 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12003 Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve 12004 Kultūras iestāžu apbūve 12005 Sporta būvju apbūve 12006 Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve 12007 Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve 12008 Veselības aizsardzības iestāžu apbūve 12009 Sociālās aprūpes iestāžu apbūve 12010 Dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve 12011 Reliģisko organizāciju ēku apbūve Publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma) 24001 Labiekārtota publiskā ārtelpa	13001 Viegļās rūpniecības uzņēmumu apbūve 14003 Transporta apkalpojošā infrastruktūra

Spēkā esošais teritorijas plānojums (TP)				Plānojuma grozījumi				
Apakšzonējums	Apz.	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana (nepārsniedz 40% no galvenās izmantošanas)	Funkcionālā zona	Apz.	Kur piemērota, salīdzinot ar spēkā esošo TP	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana
Rūpniecības teritorijas				Rūpniecības apbūves teritorija (R)				
Darījumu un vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūves teritorijas	RD	biroji; loģistikas uzņ.; vairumtirdzn.; vieglā rūpniec.; transp.līdz apkope	tirdz&pak; aizs&droš; autostavv.&garažas;DUS; I/s izmantošana;	Rūpnieciskās apbūves teritorija	R1	Atļauta vieglā ražošana	Rūpnieciskā apbūve un teritorijas izmantošana: 13001 Vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve 13003 Lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve 13002 Smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūve 13004 Derīgo izrakteņu ieguve 13005 Atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve (ar precizētu definīciju) Tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana: 14001 Inženiertehniskā infrastruktūra 14002 Transporta lineārā infrastruktūra 14003 Transporta apkalpojošā infrastruktūra 14004 Noliktavu apbūve 14005 Lidostu un ostu apbūve 14006 Energoapgādes uzņēmumu apbūve	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana 12001 Biroju ēku apbūve 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12006 Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve
Rūpnieciskās apbūves teritorijas (ražošanas objekti, transporta un noliktavu uzņēmumi)	R	Rūpn.ražoš ēkas; noliktavas, vairumtirdzn; vieglā rūpn.; transporta līdz apkope; Derīgo izrakteņu ieguve; atkritumu aps.uzņēmumi; energoapg.uzņēm.	tirdz&pak; biroji; aizs&droš; autostavv.&garažas; I/s izmantošana; DUS; der.izrakt.ieguve to pamatojot ar zemeszemes izveides nepieciešamību (???)	Rūpnieciskās apbūves teritorijas	R2	Vieglā un smagā ražošana	Rūpnieciskā apbūve un teritorijas izmantošana: 13001 Vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve 13002 Smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūve 13003 Lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve 13004 Derīgo izrakteņu ieguve 13005 Atkritumu	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana: 12001 Biroju ēku apbūve 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12006 Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve

Spēkā esošais teritorijas plānojums (TP)				Plānojuma grozījumi				
Apakšzonējums	Apz.	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana (nepārsniedz 40% no galvenās izmantošanas)	Funkcionālā zona	Apz.	Kur piemērota, salīdzinot ar spēkā esošo TP	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana
							apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve Tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana 14001 Inženiertehniskā infrastruktūra 14002 Transporta lineārā infrastruktūra 14003 Transporta apkalpojošā infrastruktūra 14004 Noliktavu apbūve 14005 Lidostu un ostu apbūve 14006 Energoapgādes uzņēmumu apbūve	
Lauksaimnieciskās ražošanas objektu apbūves teritorijas (I/s ražošanas vai pārstrādes objekti)	RL	I/s ražošanas uzņēm.; siltumnīcas; I/s produktu pārstrāde un uzglabāšana; I/s tehnikas apkope; dīķsaimniecība	tirdz&pak; biroji; I/s izmantošana					
Tehniskās apbūves teritorijas				Tehniskās apbūves teritorijas (TA)				
Tehniskās apbūves teritorijas	TA	tehniskā apbūve un izmant.; inženiertehn. infr.obj.; energoapg.; atkritumu aps&pārstrāde	transporta infrastr.elem.; biroji; tirdz&pak.; autostāvvietas, garāžas; noliktavas	Tehniskās apbūves teritorija	TA1 TA2	Tehniskā atbilst tam, kur līdz šim. TA1 – visi veidi, TA2 – tikai inženier-komunikācijas	Tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana 14001 Inženiertehniskā infrastruktūra 14002 Transporta lineārā infrastruktūra 14003 Transporta apkalpojošā infrastruktūra 14004 Noliktavu apbūve 14005 Lidostu un ostu apbūve 14006 Energoapgādes uzņēmumu apbūve 13005 Atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana 12001 Biroju ēku apbūve 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12006 Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve

Spēkā esošais teritorijas plānojums (TP)				Plānojuma grozījumi				
Apakšzonējums	Apz.	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana (nepārsniedz 40% no galvenās izmantošanas)	Funkcionālā zona	Apz.	Kur piemērota, salīdzinot ar spēkā esošo TP	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana
							apbūve (ar precizētu definīciju)	
Ūdeņu teritorijas				Ūdeņu teritorija (Ū)				
Upes, dīķi, ezeri	Ū	ūdens uzkrāšana, novadīšana un saistītās būves; ziv/s, zvejn., makšķer.; publiska ārtelpa bez labiekārtojuma	publiska labiek.ārtelpa; sports; sezonas rakstura pakalpojumu objektu apbūve	Ūdeņu teritorija (Ū)	Ū	ārpus ciemiem virs 1ha, ciemos 0,1ha	Ūdenssaimnieciska izmantošana: 23001 Ūdenssaimnieciska izmantošana Tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana: 14002 Transporta lineārā infrastruktūra 14003 Transporta apkalpojošā infrastruktūra 14001 Inženiertehniskā infrastruktūra 14006 Energoapgādes uzņēmumu apbūve Ūdens telpas publiskā izmantošana	11007 Dzīvojamā apbūve uz ūdens 13004 Derīgo izrakteņu ieguve
Purvi	ŪP							
Medema purvs	ŪP	Publiska labiekārtota teritorija pēc izstrādes (kūdra un smilts) un rekultivācijas pabeigšanas	atbilstoši DA (pēc rekultivācijas)			n/a	n/a	n/a
Cenas tīrelis	ŪP1	saskaņā ar dabas aizsardz.plānu dabas liegumam "Cenas tīrelis" (izstrādāts 2005.g)	n/a	Mežu teritorija	M	n/a	n/a	n/a
Mežu teritorijas				Mežu teritorija (M)				
Mežu teritorijas	M	m/s izmantošana; meža infastr.obj.; ar m/s, medību un medību tūrisma saistītas būves	Tūr&atpūta; l/s izmantošana; savrupmājas un palīgēkas privātos mežos	Mežu teritorijas	M1	Kur bija mežs un nav plānota derīgo izrakteņu ieguve	Mežsaimnieciska izmantošana: 21001 Mežsaimnieciska izmantošana 21002 Mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās Publiskā ārtelpa	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana: 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12003 Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve 12005 Sporta būvju apbūve 11004 Viensētu apbūve

Spēkā esošais teritorijas plānojums (TP)				Plānojuma grozījumi				
Apakšzonējums	Apz.	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana (nepārsniedz 40% no galvenās izmantošanas)	Funkcionālā zona	Apz.	Kur piemērota, salīdzinot ar spēkā esošo TP	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana
							24001 Labiekārtota publiskā ārtelpa 24002 Publiskā ārtelpa (bez labiekārtojuma)	13004 Derīgo izrakteņu ieguve
Medema purvs	ŪP	Publiska labiekārtota teritorija (laikam domāts DA?) pēc izstrādes (kūdra un smilts) un rekultivācijas pabeigšanas	atbilstoši DA (pēc rekultivācijas)	Mežu teritorijas	M2	Mežs, kur plānota derīgo izrakteņu ieguve	Mežsaimnieciska izmantošana: 21001 Mežsaimnieciska izmantošana 21002 Mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās Publiskā ārtelpa 24001 Labiekārtota publiskā ārtelpa 24002 Publiskā ārtelpa (bez labiekārtojuma)	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana: 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12003 Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve 12005 Sporta būvju apbūve 11004 Viensētu apbūve 13004 Derīgo izrakteņu ieguve

Spēkā esošais teritorijas plānojums (TP)				Plānojuma grozījumi				
Apakšzonējums	Apz.	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana (nepārsniedz 40% no galvenās izmantošanas)	Funkcionālā zona	Apz.	Kur piemērota, salīdzinot ar spēkā esošo TP	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana
Lauksaimniecības teritorijas				Lauksaimniecības teritorija (L)				
Lauksaimniecības teritorijas (primārā izmantošana - l/s darbība, sekundārā - citas atļautās izma.)	L	l/s darbība; l/s produktu ražošana un glabāšana; l/s un vispārīgās ražošanas obj.; savrupmāja (1 vai 2 ģim); dzīvnieku novietnes, fermas; dīķsaimniecība	Tirdzn&pak.; Tūr&atpūta; Labiek.publ.ārtelpa; Sporta būves; Aizsardz&drošība ; Energoapg; meža apsaimniekošana; Vieglā rūpniec.	Lauksaimniecības teritorija (L)	L1	Lauksaimniecības teritorijas, kur bija iepriekš un kur atļaujām dīķsaimniecību veidošanu	Lauksaimnieciskā izmantošana 11004 Viensētu apbūve 22001 lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve; Publiskā ārtelpa 24001 Labiekārtota publiskā ārtelpa; 24002 Publiskā ārtelpa (bez labiekārtojuma)	Mežsaimnieciskā izmantošana: 21001 Mežsaimnieciskā izmantošana 21002 Mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās Rūpnieciskā apbūve un teritorijas izmantošana: 13001 Vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve 13004 Derīgo izrakteņu ieguvee (ar pielāgotu definīciju attiecībā uz dīķiem) 13005 Atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve (ar precizētu definīciju) 14005 Lidostu un ostu apbūve 14006 Energoapgādes uzņēmumu apbūve Tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana; Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana: 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12003 Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve 12004 Kultūras iestāžu apbūve 12005 Sporta būvju apbūve 12008 Veselības aizsardzības iestāžu apbūve 12009 Sociālās aprūpes iestāžu apbūve 12010 Dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve 12011Reliģisko organizāciju ēku apbūve Dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana: 11002 Vasarnīcu apbūve 22001 Dārza māju apbūve

Spēkā esošais teritorijas plānojums (TP)				Plānojuma grozījumi				
Apakšzonējums	Apz.	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana (nepārsniedz 40% no galvenās izmantošanas)	Funkcionālā zona	Apz.	Kur piemērota, salīdzinot ar spēkā esošo TP	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana
Mazsaimniecību apbūve ārpus ciemiem	DzSM	savrupmājas, lauksaimnieciskā izmantošana, tūrisma un atpūtas objekti	tirdzniecības pak.; tūrisma atpūtas iest.; izglītības zinātnes iest.; veselības iest.; sociālās aprūpes iest.; Labiekārtota publiskā ārtelpa ; (+ būves publiskā apspriešana)	Lauksaimniecības teritorija (L)	L2	Mazsaimniecību teritorijas ārpus ciemiem	Lauksaimnieciska izmantošana 11004 Viensētu apbūve 22001 Lauksaimnieciska izmantošana 13003 Lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve Publiskā ārtelpa 24001 Labiekārtota publiskā ārtelpa: 24002 Publiskā ārtelpa (bez labiekārtojuma) 24003 Ūdens telpas publiskā izmantošana	Mežsaimnieciska izmantošana: 21001 Mežsaimnieciska izmantošana 21002 Mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās Rūpnieciskā apbūve un teritorijas izmantošana: 13001 Viegļās rūpniecības uzņēmumu apbūve 13004 Derīgo izrakteņu ieguve 13005 Atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve Tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana 14001 Inženiertehniskā infrastruktūra 14002 Transporta lineārā infrastruktūra 14003 Transporta apkalpojošā infrastruktūra 14004 Noliktavu apbūve 14005 Lidostu un ostu apbūve 14006 Energoapgādes uzņēmumu apbūve Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana: 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12003 Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve 12004 Kultūras iestāžu apbūve 12005 Sporta būvju apbūve 12008 Veselības aizsardzības iestāžu apbūve 12009 Sociālās aprūpes iestāžu apbūve 12010 Dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve 12011 Reliģisko organizāciju ēku apbūve Dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana: 11002 Vasarniecu apbūve 22001 Dārza māju apbūve
Dabas un apstādījumu teritorijas				Dabas un apstādījumu teritorija (DA)				
Publiskas labiekārtotas ārtelpas (atklātas atpūtas vietas)	DA	labiekārtota ārtelpa; Sports&atpūta; Kult.	Tirdzniecības pak.; Tūrisms	Publiskas labiekārtotas ārtelpas (atklātas atpūtas vietas)	DA1	labiekārtota publiska ārtelpa (izņemot kapsētas), meži ciemos	Publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma): 24001 Labiekārtota publiskā ārtelpa 24002 Publiskā ārtelpa (bez labiekārtojuma) 21002 Mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana: 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12003 Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve 12004 Kultūras iestāžu apbūve 12005 Sporta būvju apbūve 22001 Dārza māju apbūve

Spēkā esošais teritorijas plānojums (TP)				Plānojuma grozījumi				
Apakšzonējums	Apz.	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana (nepārsniedz 40% no galvenās izmantošanas)	Funkcionālā zona	Apz.	Kur piemērota, salīdzinot ar spēkā esošo TP	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana
Kapsētas (jaunu kapsētu veidošana nav paredzēta)	K	kapsētas; kapličas ar izv.telpām; labiekārtojums un apst, atkritumu savākšanas laukums	autostāvvietas, saimniecības ēkas, publiskās tualetes	Kapsētas	DA2	Kapsētas	Publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma): 24001 Labiekārtota publiskā ārtelpa (precizēta definīcija, atļautas kapsētas un labiekārtojuma infrastruktūru, tai skaitā nedzīvojamās ēkas un būves) 24002 Publiskā ārtelpa (bez labiekārtojuma) 21002 Mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana: 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12003 Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve 12004 Kultūras iestāžu apbūve 12005 Sporta būvju apbūve 22001 Dārza māju apbūve
Transporta infrastruktūras teritorijas				Transporta infrastruktūras teritorija (TR)				
Autotransporta infrastruktūras objektu teritorijas	TR	Va/c un elementi; Pašv ielas&ceļi; Komers.ceļi; piebrauktuves; laukumi; veloc.;gājēju ielas un ceļi; meliorācijas sistēmas elementi; pasažieru stacijas	tirdz&pak; DUS;	Autotransporta infrastruktūras objektu teritorijas	TR1	Ceļi un ielas	Transporta infrastruktūras teritorijas izmantošana: 14001 Inženiertehniskā infrastruktūra 14002 Transporta lineārā infrastruktūra 14003 Transporta apkalpojošā infrastruktūra 14005 Lidostu un ostu apbūve	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana: 14004 Noliktavu apbūve 12001 Biroju ēku apbūve 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12006 Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve
Dzelzceļa infrastruktūras teritorijas	TDZ	sliežu ceļi; tilti estakades, tuneļi; satiksmes un sakaru ēkas; pasažieru stacijas	tirdz&pak; biroji; autostavv.; publiska ārtelpa;	Dzelzceļa infrastruktūras teritorijas	TR2	Dzelzceļš	Transporta infrastruktūras teritorijas izmantošana: 14001 Inženiertehniskā infrastruktūra 14002 Transporta lineārā infrastruktūra 14003 Transporta apkalpojošā infrastruktūra	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana: 14004 Noliktavu apbūve 12001 Biroju ēku apbūve 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12006 Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve

Spēkā esošais teritorijas plānojums (TP)				Plānojuma grozījumi				
Apakšzonējums	Apz.	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana (nepārsniedz 40% no galvenās izmantošanas)	Funkcionālā zona	Apz.	Kur piemērota, salīdzinot ar spēkā esošo TP	Atļautā izmantošana	Papildizmantošana
							14005 Lidostu un ostu apbūve	
Lidlauka teritorija	LO	lidosta un tās infrastr.; lidlauks; I tehn.apkopes un saimniec.ēkas; navigācijas būves; kravu stacijas ēkas; pasažieru stacijas; tilti, estak, tuneli; ielas un ceļi, dz/c.	tirdz&pak; biroji; loģistika; aizs&droš; autostavv.; publiska ārtelpa; DUS	Lidostas teritorija	TR 3	lidosta un tās infrastr.; lidlauks; I tehn.apkopes	Transporta infrastruktūras teritorijas izmantošana: 14001 Inženiertehniskā infrastruktūra 14002 Transporta lineārā infrastruktūra 14003 Transporta apkalpojošā infrastruktūra 14005 Lidostu un ostu apbūve (definīcija precizēta)	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana 14004 Noliktavu apbūve 12001 Biroju ēku apbūve 12002 Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve 12006 Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve

Apzīmējumi: ~~12006 Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve~~ – apzīmēts izmantošanas vieds, kur ir kā atļautais MK noteikumos Nr.240 (2013.), bet nav iekļauts Plānojuma grozījumos

2. pielikums Pārskats par saņemtajiem priekšlikumiem, to izvērtējumu, komentāriem un informācija par to ņemšanu vērā vai noraidīšanu

Tiek sagatavots pēc Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas

Priekšlikums (attiecībā uz Vides pārskata projektu)	Komentāri, informācija par iekļaušanu Vides pārskatā vai noraidīšanu
Sabiedriskās apspriešanas sanāksme, 2018. gada x. jūlijā	
VVD Lielrīgas reģionāla vides pārvalde	
Veselības inspekcija	
Dabas aizsardzības pārvalde	